Plan upravljanja destinacijom za područje TZ središnje Istre, Grada Buzeta te općina Barban i Žminj za razdoblje 2026. do 2030. godine

Nacrt izvještaja

Svibanj, 2025.

Sadržaj

1. UVOD 4
   1.1. O projektu 4
   1.2. Metodologija rada savjetnika 5
2. ANALIZA STANJA 6
   2.1. Opći podaci 6
   2.2. Prikaz i analiza resursne osnove za turizam 20
      2.2.1. Zaštićena i vrijedna područja prirode 20
      2.2.2. Kulturno-povijesna baština i infrastruktura 22
      2.2.3. Događanja 24
      2.2.4. Ostale atrakcije, ocjena stanja i perspektive razvoja 25
   2.3. Trendovi ponude i potražnje 28
      2.3.1. Ponuda 28
      2.3.2. Potražnja 29
   2.4. Relevantna dokumentacijska osnova 30
      2.4.1. Nacionalna Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine 30
      2.4.2. Prostorni plan istarske županije 31
      2.4.3. Razvojna turistička strategija područja turističkih zajednica središnje Istre, Motovuna i Žminja 2018. - 2025. 33
      2.4.4. Strateški plan razvoja turizma na području Grada Buzeta za razdoblje 2020.-2026. godine 34
      2.4.5. Strategija razvoja turizma na području Općine Barban 2020. – 2025 35
   2.5. Analiza stavova ključnih dionika 36
      2.5.1. Uvod 36
      2.5.2. Istraživanje stavova lokalnog stanovništva 36
      2.5.3. Istraživanje turista i dnevnih posjetitelja 37
      2.5.4. Istraživanje stavova dionika 38
   2.6. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala 42
   2.7. Analiza komunikacijskih aktivnosti 44
   2.8. Analiza konkurencije 45
   2.9. Ostali destinacijski faktori 47
3. IZRAČUN POKAZATELJA ODRŽIVOSTI DESTINACIJE 49
   3.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti 49
      3.1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom 49
      3.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom 50
      3.1.3. Pristupačnost destinacije 51
      3.1.4. Sigurnost destinacije 51

3.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti 51
3.2.1. Upravljanje vodnim resursima 51
3.2.2. Gospodarenje otpadom 52
3.2.3. Zaštita bioraznolikosti 53
3.2.4. Održivo upravljanje energijom 54
3.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama 54
3.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti 55
3.3.1. Turistički promet 55
3.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu 56
3.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma 58
3.4.1. Turistička infrastruktura 58
3.4.2. Održivo upravljanje destinacijom 73
3.4.3. Održivo upravljanje prostorom 73
3.5. Odabrani specifični pokazatelji održivosti 75
3.6. Svodna ocjena održivosti destinacije 77
4. STRATEŠKI OKVIR RAZVOJA TURIZMA PROJEKTNOG PODRUČJA U SLJEDEĆEM PLANSKOM RAZDOBLJU (2026. – 2030.) 81
4.1. SWOT analiza 81
4.2. Razvojni smjer 84
4.2.1. Uvod i polazišta 84
4.2.2. Vizija i ciljevi razvoja turizma područja turističkih zajednica središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja 86
4.3. Mjere i aktivnosti 88
4.4. Smjernice i preporuke 94
5. POPIS PROJEKATA 96
5.1. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije 96
5.2. Ostali projekti 120

1. UVOD

1.1. O projektu

Od 1. siječnja 2024. godine na snazi je novi Zakon o turizmu Republike Hrvatske, a tijekom 2024. godine razrađena je i podzakonska osnova (pravilnici, smjernice i drugi dokumenti) koji:

- Nalažu razvoj turizma u smjeru održivosti;
- Propisuje izradu planova upravljanja destinacijama s planskim obzorom od 4 godine
- Propisuje obavezan sadržaj istih planova;
- Propisuje obavezne pokazatelje održivosti na kojima se planovi moraju temeljiti, kao i specifične koje destinacije mogu dodatno odabrati;
- Propisuje provođenje anketa lokalnog stanovništva i posjetitelja kao osnove izrade planova.

Turističke zajednice središnje Istre koja obuhvaća 9 jedinica lokalne samouprave (Grad Pazin te općine Sveti Lovreč, Sveti Petar u Šumi, Karojba, Tinjan, Gračišće, Pićan, Cerovlje i Lupoglav), grada Buzeta te općina Žminj i Barban su temeljem prethodnih projektnih suradnji dogovorile izradu plana upravljanja za zajedničko područje te su za izvođača u prosincu 2024. godine odabrale društvo Hotelsko i destinacijsko savjetovanje d.o.o. te je u siječnju 2025. godine potpisan ugovor o izradi projekta.

Plan u sadržajnom smislu u potpunosti mora biti usklađen sa odredbama Zakona o turizmu, Pravilnika o metodologiji izrade planova upravljanja destinacijama i Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma iz rujna 2024. godine te obuhvaća:

- analizu stanja;
- popis resursne osnove;
- obvezne pokazatelje održivosti na razini destinacije;
- razvojni smjer s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje;
- prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije;
- popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije;
- popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Plan kao podloge dodatno sadržava:

- Anketu lokalnog stanovništva provedenu na temelju relevantnih smjernica MINTS-a online metodom putem preporučene platforme;
- Anketu stavova posjetitelja provedenu u razdoblju između svibnja i rujna 2025. godine na temelju relevantnih smjernica MINTS-a.

Obje ankete za naručitelja provelo je društvo MPN Digital Consulting iz Poreča.

Na izradi ovog projekta sudjelovali su dr.sc. Branko Bogunović (voditelj projekta), dipl.oec. Zoran Kasum, dipl.oec. Ivana Đurđić Petrinić, dr.sc. Vlatka Bilas, dipl.ing. Irena Relić i dipl.oec. Ružica Herceg.

Ovaj nacrt dovršen je u svibnju 2026. godine.

1.2. Metodologija rada savjetnika

U izvršenju projektnog zadatka HDC primijenio je procedure definirane Zakonom o turizmu, Pravilnikom o metodologiji izrade planova upravljanja destinacijama, Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma, te pratećim smjernicama izdanim od strane MINTS-a te smjernicama o provođenju istraživanja stavova lokalnog stanovništva te posjetitelja. Uz navedeno, provedene su standardne procedure u turističkom savjetovanju prilikom provedbe svih potrebnih koraka u istraživanju, analizi i evaluacijskim tehnikama kako bi se pripremio ovaj plan. Procedure, analize i koraci koje smo primijenili u izradi studije su sljedeći:

- Inicijalni sastanak s timom Naručitelja u cilju definiranja procedura i vremenskog plana projekta;
- Analiza i popis resursne osnove za turizam područja;
- Analizu stanja što uključuje:
    - Analizu tržišnih pokazatelja
    - Sastanke s vodećim dionicima turizma klastera;
    - Analizu javne turističke infrastrukture;
    - Analizu komunalne infrastrukture;
    - Analizu stanja digitalizacije;
    - Analizu stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom;
    - Analizu organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji;
    - Analizu stanja i potreba ljudskih potencijala;
    - Analizu komunikacijskih aktivnosti;
    - Analizu konkurencije;
    - Izvješće o analizi stanja.
- Analiza dioničkih pozicija i interesa;
- Izračun obaveznih i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti na temelju dostupnih podataka;
- Ocjenu stanja održivosti razvoja turizma;
- Strateški okvir razvoja;
- Razvojni smjer i ciljeve;
- Mjere i aktivnosti;
- Popis ključnih projekata.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Opći podaci

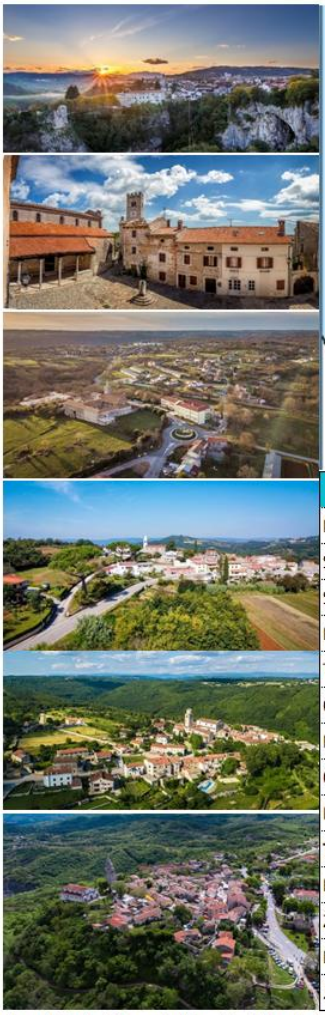

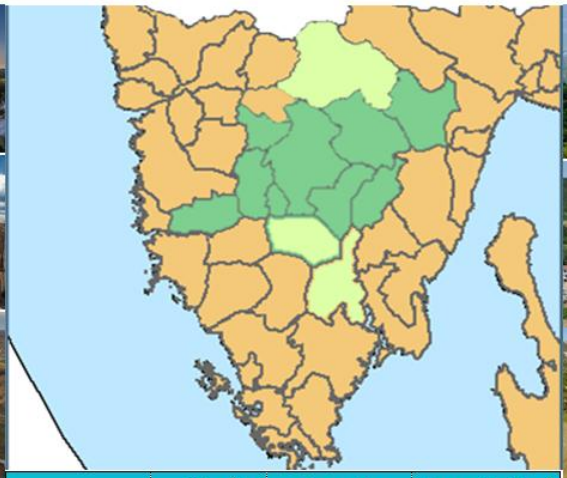

	P (km^2)	stanovnika	stanovnika / km^2
Pazin	139	8.279	59,6
Sveti Lovreč	32	960	30,3
Sveti Petar u Šumi	14	1.053	73,2
Karojba	35	1.404	40,5
Tinjan	53	1.728	32,7
Gračišće	65	1.312	20,1
Pićan	51	1.722	33,9
Cerovlje	106	1.453	13,8
Lupoglav	92	836	9,1
TZ središnja Istra	**586**	**18.747**	32,0
Buzet	165	5.999	36,4
Žminj	72	3.360	46,9
Barban	91	2.491	27,5
Sveukupno	***913***	***30.597***	33,5

Izvori: Turističke zajednice i jedinice lokalne samouprave područja Središnje Istre, Buzeta, Žminja i Barbana

- Ukupno projektno područje TZ središnje Istre, Grada Buzeta te općina Žminj i Barban zauzima 913 km^2 pretežno kontinentalnog dijela Istarskog poluotoka te zauzima 32% površine, a s 30.597 stanovnika 15,6% stanovništva Istarske županije;
- Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, broj stanovnika na području pao je za 4,5% pri čemu je najveći pad zabilježen u općinama Cerovlje (13%), Lupoglav (10%), te Barban i Gračišće (obje po 8%), a najmanji u Svetom Petru u Šumi (1%). Ipak, pad je manji u odnosu na prosjek Županije u kojoj se broj stanovnika između dva popisa smanjio za 5,9%;
- Riječ je o kontinentalnom području koje na more izlazi samo u općini Barban;
- Projektno područje reljefno je složeno te obuhvaća sve tri cjeline Istre:

- Južnim dijelom zahvaća područje "Crvene Istre" koje se proteže od Piranskoga zaljeva do Plomina (Istarski ravnjak), a predstavlja zaravan mezozojskih vapnenaca na kojoj se razvio karakterističan tip tla "crvenica". Na ovom prostoru prevladavaju blagi nagibi, a zbog porozne krške podloge rijetki su površinski vodotoci;
- Prema unutrašnjosti započinje područje "Sive Istre" koju karakteriziraju flišne naslage s visokim udjelima gline sive boje. Ovo je područje razvijenog reljefa na kojem su prisutne jake erozivne pojave, a važan element čine i doline rijeka Mirne i Raše s pritocima koje su pogodne za intenzivnu poljoprivredu;
- Na istočnom dijelu započinje područje "Bijele Istre" koje obuhvaća hrbat Učke i gorsku skupinu Ćićarije. Riječ je o reljefno najvišem području Istre na kojem prevladavaju karstificirani mezozojski vapnenci i dolomiti. U brdsko-planinskom dijelu ovog područja prevladava šumska vegetacija, dok se na mjestima s blažim oblicima reljefa, pod utjecajem oborina i vegetacije, stvara plitko humusno tlo.

- Klimatološki gledano, središnja Istra pripada submediteranskom podneblju koje karakterizira umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom (Cfb tip), dok se viši predjeli na sjeveroistoku približavaju klimatskim karakteristikama gorskih podneblja;
- Utjecaj reljefa primjećuje se na većim nadmorskim visinama gdje se javljaju niže temperature, a oborina je u pravilu više nego u nižim dijelovima. Prosječne siječanjske temperature iznose 2–4°C (u najvišim predjelima na sjeveroistoku i ispod 2°C), dok se prosječne srpanjske temperature kreću od 20–22°C;
- S druge strane, na klimu utječe i blizina mora čiji se termički utjecaj na unutrašnjost Istre širi po dolinama rijeka. U Pazinu koji se nalazi u udolini Pazinčice, prisutne su također i specifične lokalne prilike pojačanog hlađenja u anticiklonalnim situacijama tijekom noći i zimi;
- Količina oborina također ovisi o reljefnoj konfiguraciji - brdoviti predjeli na sjeveroistoku su najkišovitiji (više od 1500mm oborina na godišnjoj razini), dok zapadniji dijelovi imaju manje količine oborina. S obzirom na oborinski režim, najviše oborina padne u listopadu i studenom, a najmanje početkom proljeća i ljeti;
- Podneblje središnje Istre, unatoč nešto nižim temperaturama i većoj vlažnosti u odnosu na obalni dio, ima sredozemne značajke koje s klimatskim promjenama sve više dolaze do izražaja.
- Zaključno, riječ je o kontinentalnom i nešto slabije naseljenom području Istarskog poluotoka raznolikog reljefa. Ambijent i uz njega vezana atrakcijska osnova u skladu su s drugim zaleđima vodećih mediteranskih turističkih regija (Provansa, Toskana), no uz nešto manje opterećenje prostora i manje intenzivnu poljoprivredu.

GOSPODARSTVO

Gospodarstvo područja središnje Istre, Buzeta, Žminja i Barbana u 2024. godini					
JLS	prihodi (mil. EUR)	zaposleni	prihod od turizma (mil. EUR)	zaposleni u turizmu	stopa nezaposlenosti
Pazin	306,3	2.371	5,6	131	4%
Sveti Lovreč	12,5	81	3,6	3	13%
Sveti Petar u Šumi	11,1	112	0,2	0	5%
Karojba	31,2	280	0,1	0	4%
Tinjan	45,2	366	1,5	18	3%
Gračišće	5,9	63	0,2	4	9%
Pićan	137,8	627	0,0	1	2%
Cerovlje	14,0	168	0,6	8	7%
Lupoglav	205,6	251	0,1	2	2%
TZ središnja Istra	**769,5**	**4.319**	**11,8**	**167**	**4%**
Buzet	280,1	2.295	4,3	89	3%
Žminj	142,3	1.085	35,8	217	2%
Barban	23,8	244	1,1	13	10%
Sveukupno	***1.216***	***7.943***	***53***	***486***	***4%***

Izvor: FINA, HZZO

Udjel turizma (djelatnost I) u prihodu i zaposlenima		
	prihod	zaposleni
Pazin	1,8%	5,5%
Sveti Lovreč	28,9%	3,7%
Sveti Petar u Šumi	1,6%	0,0%
Karojba	0,2%	0,0%
Tinjan	3,3%	4,9%
Gračišće	2,6%	6,3%
Pićan	0,0%	0,2%
Cerovlje	4,3%	4,8%
Lupoglav	0,1%	0,8%
TZ središnja Istra	1,5%	3,9%
Buzet	1,5%	3,9%
Žminj	25,1%	20,0%
Barban	4,4%	5,3%
Sveukupno	4,3%	6,1%

Izvor: FINA

- Poduzetnici registrirani na projektnom području su u 2024. godini ostvarili prihod od 1,22 milijardi EUR i zapošljavali 7.943 osobe, od čega se oko 4,3% prihoda i 6,1% zaposlenih odnosi na turizam (djelatnost I prema NKD 2007);
- Gospodarstvo područja dominantno je koncentrirano u Pazinu, Buzetu, Žminju i Pićnu koji zajedno čine 71% prihoda i 82% zaposlenih područja. Vrlo su visoki registrirani prihodi u odnosu na broj stanovnika i zaposlenih u Općini Lupoglav zbog registracije društva BINA Istra na području te Općine;
- U odnosu na 2017. godinu:
    - Prihodi su porasli za 71%, a zaposlenost za 11%;
    - Prihodi u turizmu porasli su za 80%, a zaposlenost za 26%;
    - Značajno je rastao udio gospodarstva od turizma (djelatnost I) i to s 1,1% na 4,7% u prihodima te s 2,4% na 6,3% u zaposlenosti, iako je i dalje bitno manja u odnosu na županijski prosjek. Ista je uvjerljivo najveća i u najvećem porastu u Općini Žminj zbog rasta društva Rudan d.o.o. koje je u međuvremenu postalo vlasnik i operater nekoliko hotela i drugih turističkih objekata na području Hrvatske. Međutim, kada se ono i izbaci iz razmatranja, udjeli turizma u gospodarstvu su se u razdoblju 2017. do 2024. svejedno udvostručili.
- Stopa rasta poduzetničkih prihoda je u razdoblju 2017. do 2024. odgovarala županijskom prosjeku, a stopa rasta zaposlenosti bila je manja (8% nasuprot županijskih 16%);

Najveća poduzeća prema prihodu u 2024. na području Turističke zajednice središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja

Rang	Naziv	2024 - POSLOVNI PRIHODI	Udio	Jedinica lokalne samouprave
1.	BINA - ISTRA, dioničko društvo za financiranje, gradnju, upravljanje i održavanje autocesta	154.448.869 €	12,70%	Lupoglav
2.	Rockwool Adriatic d.o.o.	94.257.648 €	7,75%	Pićan
3.	P. P. C. BUZET društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge	45.347.680 €	3,73%	Buzet
4.	RUDAN društvo sa ograničenom odgovornošću za obrtničko - uslužnu i proizvodnu djelatnost	35.320.099 €	2,91%	Žminj
5.	KAMEN dioničko društvo za proizvodnju i obradu kamena	28.959.113 €	2,38%	Pazin
6.	ETRADEX GORIVO društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju i trgovinu	27.614.452 €	2,27%	Pazin
7.	ISTARSKI VODOVOD d. o. o., za proizvodnju i distribuciju vode	23.351.940 €	1,92%	Buzet
8.	AUTOMATIC SERVIS izrada, prodaja, servisiranje, iznajmljivanje automata za prodaju toplih i hladnih napitaka, te ugostiteljske opreme d. o. o.	19.693.888 €	1,62%	Buzet
9.	BETON TOMIŠIĆ društvo s ograničenom odgovornošću za vađenje i drobljenje kamena, izradu betonskih proizvoda i trgovinu	19.266.276 €	1,58%	Žminj
10.	PISINIUM društvo s ograničenom odgovornošu za proizvodnju i preradu mesa	15.960.213 €	1,31%	Pazin
	UKUPNO	**480.054.677 €**	**39%**	

Izvor: Fina, Infobiz

- BNA-ISTRA d.d. je prema prihodima uvjerljivo najveće poduzeće područja, slijede ga dominantno proizvodna poduzeća, osim Istarskog Vodovoda, društva Rockwool Adriatic d.o.o., Rudan d.o.o. (turizam i hotelijerstvo), odnosno društva CIB Commerce za trgovinu i servis automobila;

- Deset najvećih trgovačkih društava ostvaruje 39% ukupnih prihoda na području, a osim BINA Istra d.d. i Rockwool Adriatic d.o.o. nalaze se na području Pazina, Buzeta i Žminja;
- Prema podacima Ministarstva Gospodarstva Republike Hrvatske za razdoblje 2020. – 2022., jedinice lokalne samouprave projektnog područja su na nacionalnoj razini ostvarile sljedeći plasman i kategoriju razvoja (8 – kategorija najveće razvijenosti, 1 – najmanja razvijenost):

Indeks ukupne razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području TZ središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja		
	plasman u RH	kategorija razvijenosti
Sveti Petar u Šumi	34.	8
Buzet	40.	8
Tinjan	43.	8
Pazin	46.	8
Pićan	64.	8
Žminj	66.	8
Sveti Lovreč	86.	7
Gračišće	89.	7
Karojba	91.	7
Barban	110.	7
Lupoglav	145.	6
Cerovlje	155.	6

Izvor: MRRFEU, https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/vrijednost-indeksa-razvijenosti-i-pokazatelja-za-izracun-indeksa-razvijenosti-2024/5508

- Jedinice lokalne samouprave područja su uglavnom svrstane u najviše kategorije razvijenosti, dok su za one sa slabijim plasmanom uglavnom presudni negospodarski kriteriji (starosna struktura i obrazovanje stanovništva);
- Zaključno, gospodarski je riječ o području oslonjenom na proizvodnju, uz rastući značaj turizma čiji udio raste kod jedinica lokalne samouprave bližih obali. Kod analize valja naglasiti ograničenja u dostupnosti podataka o gospodarskoj aktivnosti privatnih osoba (npr. iznajmljivanje u turizmu), ali i manjkavim statistikama FINA-e u slučaju obrta i OPG-ova. S tim u vezi, poljoprivreda i turizam sigurno imaju veći značaj u gospodarstvu područja nego što to pokazuju službeno dostupne statistike.

PROMET

CESTOVNI PROMET

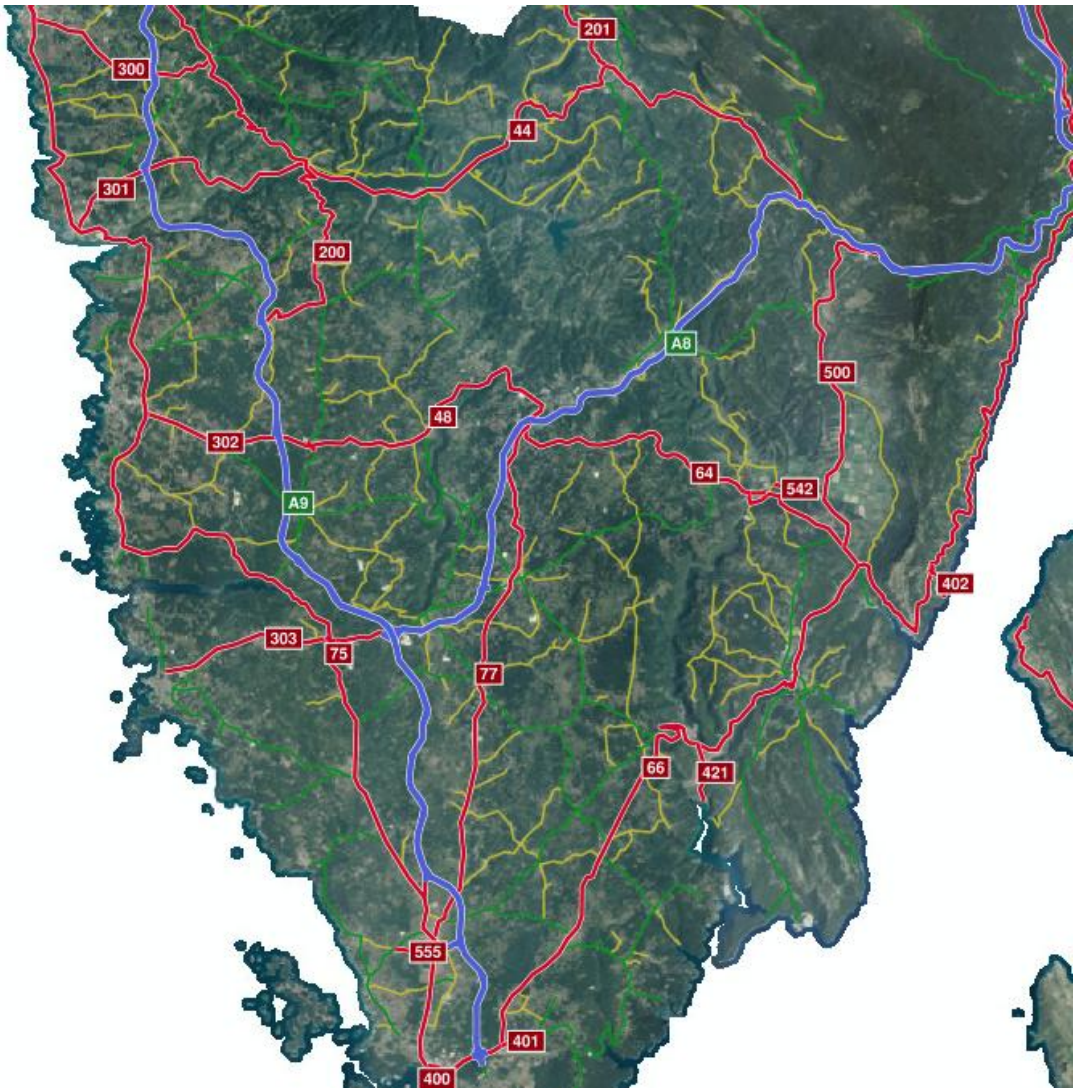

Izvor: Geoportal Hrvatskih cesta, https://geoportal.hrvatske-ceste.hr/

- Sljedeće su ključne cestovne prometnice projektnog područja:
    - Autocesta A8 (Učka – Kanfanar) koja kroz projektno područje prolazi gotovo cijelom trasom od tunela Učka, odnosno u čvorovima Vranja, Lupoglav, Cerovlje, Pazin istok (Ivoli), Pazin zapad (Rogovići) i Žminj u duljini od ukupno 49km;
    - Državna cesta D44 Nova Vas (A9/DC301) - Motovun - Buzet - Lupoglav (A8/LC50084);
    - Državna cesta D48 Bonaci (A9/DC302) - Tinjan - Lovrin (A8/DC77);
    - Državna cesta D64 Heki (DC77) - Pićan - Vozilići (DC66/ŽC5172);
    - Državna cesta Pula (DC75/DC400) – Barban - Labin - Vozilići - Opatija(DC8)
    - Državna cesta D77 Lovrin (A8) - Žminj - Svetvinčenat - Vodnjan (DC75);
    - Državna cesta D201 Požane (granica RH/Slovenija) - Buzet (DC44);

- Županijska cesta 5007 Buje (ŽC5220) - Šterna - Motovun - Karojba (ŽC5042) - A.G. Grada Pazina (Trviž);
- Županijska cesta 5010 Gradinje - Pračana (DC44);
- Županijska cesta 5011 Vodice (ŽC5012) - Brest - Buzet (DC44);
- Županijska cesta 5013 Buzet (DC44) - Cerovlje (ŽC5046);
- Županijska cesta 5014 Dane (ŽC5011) - Lanišće - Lupoglav (DC44);
- Županijska cesta 5046 A.G. Grada Pazina (Žarečje) - Cerovlje - Boljunsko Polje (DC500):
- Županijska cesta 5047 Vranja (A8/DC500) - Veprinac - Matulji (DC8) - Kastav (ŽC5018/ŽC5019/ŽC5206);
- Županijska cesta 5072 Žbandaj (DC302/LC50050) - Sveti Lovreč Pazenatički (ŽC5209)
- Županijska cesta 5074 Sveti Lovreč Pazenatički (ŽC5209) - Radetići - Sveti Petar u Šumi (ŽC5075)
- Županijska cesta 5075 Tinjan (DC48) - Sveti Petar u Šumi - Žminj (DC77);
- Županijska cesta 5076 A.G. Grada Pazina - Kanfanar (ŽC5077);
- Županijska cesta 5077 Kanfanar (DC303) - Žminj - Petehi - Barban (DC66);
- Županijska cesta 5079 Žminj (ŽC5077) - Jakačići - Zajci (DC64);
- Županijska cesta 5100 Petehi (ŽC5077) - Glavani - Bratulići (DC66);
- Županijska cesta 5209 Barići (DC200) - Baderna - Sveti Lovreč Pazenatički - Marasi (DC75).

- Zbog razmjerno velikog i slabo naseljenog prostora, održavanje prometnica (posebno županijskih i lokalnih predstavlja izazov);

Prosječni godišnji dnevni promet (PGDP) i prosječni dnevni ljetni promet (PDLP) na prometnicama Središnje Istre u 2024. godini

Brojačko mjesto		Promet				Trend prometa 24/23		Način brojenja	Brojački odsječak		
		2024.		2023.							
Oznaka	Ime	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP		Početak	Kraj	Duljina (km)
2739	Medaki - jug	11.030	20.405	10.272	19.665	7%	4%	NB	A9		7,4
2743	Žminj - Istok	8.244	12.668	7.618	12.094	8%	5%	NB	A8		-
2745	Rogovići istok	9.122	13.453	8.590	13.023	6%	3%	NB	A8		-
2824	Ivoli istok	9.810	14.092	9.294	13.799	6%	2%	NB	A8		-
2826	Cerovlje istok	9.613	13.886	8.990	13.335	7%	4%	NB	A8		-
2828	Lupoglav istok	10.354	14.388	9.879	13.988	5%	3%	NB	A8		-
2830	Vranja istok	11.736	15.988	11.355	15.670	3%	2%	NB	A8		-
2806	Lupoglav - sjever	4.039	5.933	4.154	6.113	-3%	-3%	NAB	L50080	Ž5014	3,4
2712	Tinjan	4.734	5.896	4.462	5.945	6%	-1%	PAB	L50190	L50099	1,1
2820	Pićan	2.847	3.347	2.803	3.344	2%	0%	NAB	L50086	L50123	1,6
2751	Žminj	2.575	2.108	3.391	3.847	-24%	-45%	NAB	Ž5077	L50132	2,7

Izvor: Hrvatske ceste, Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske u 2024. godini
https://data.gov.hr/ckan/hr/dataset/brojenje-prometa-na-cestama-republike-hrvatske-godine-2024/resource/4d96d2e4-13d5-45f3-90f2-903d282cdeec

- Promet na glavnim prometnicama Središnje Istre na kojima je uspostavljeno brojanje prometa pokazuje da je odnos prosječnog dnevnog prometa ljeti i na razini cijele godine za većinu dionica i čvorova na kojima se promet mjeri negdje oko 1,5, što je manje nego na obali gdje doseže, a na pojedinim dionicama i premašuje 2. Kod čvora Medaki koji se nalazi na području Općine Sveti Lovreč treba naglasiti da većinu

prometa čine vozila koja se kreću prema obali (općina Vrsar) što objašnjava visoku frekvenciju prometa i osobito visok omjer prosječnog dnevnog prometa ljeti i cijele godine;

- Iako su podaci ograničeno dostupni, cestovni je promet je u 2024. u odnosu na godinu ranije na dionicama autoceste A8 u porastu, a na dionicama lokalnih cesta uglavnom u padu.

ZRAČNI PROMET

Sezonalnost prometa putnika u Zračnoj luci Pula 2019. i 2024.

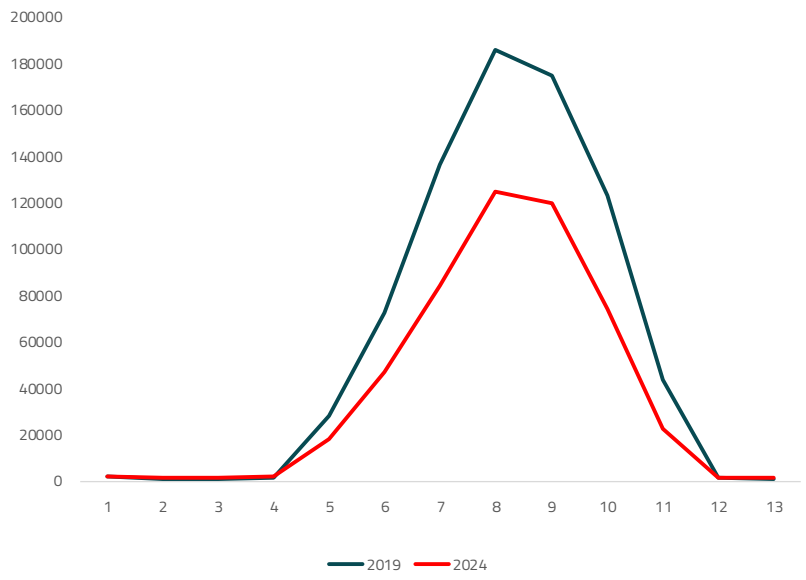

Izvor: Zračna luka Pula, DZS

- Zračna luka Pula zabilježila je značajan rast u razdoblju od 2014. do 2019. više nego udvostručivši broj putnika na 775 tisuća u 2019. godini. Porast u tom razdoblju ostvaren je uslijed povoljnih tržišnih okolnosti, ali i zahvaljujući jačem angažmanu ključnih dionika turizma Istarske županije tijekom i neposredno nakon procesa izrade Master plana razvoja turizma Istarske županije za razdoblje 2015. – 2025;
- S početkom pandemije COVID-19 osim globalnog pada turističkog prometa, dolazi i do velike krize svih segmenata zrakoplovne industrije – proizvođača, prijevozničkih kompanija i ostalih intermedijatora;
- S obzirom da je kriza zahvatila i proizvodnju zrakoplova, oporavak je nakon 2022. išao vrlo sporo zbog manjka zrakoplova na tržištu. Najveća je konkurencija bila u potražnji manjih zrakoplova za sezonske i čarter linije, gdje su se u povlaštenom položaju našle destinacije s najvećim faktorima punjenja te one koje su spremne na subvencije prema prijevoznicima;
- U takvim je uvjetima oporavak Zračne luke tekao vrlo otežano. Dodatan joj je udarac nanesen ruskim napadom na Ukrajinu i pratećim sankcijama, jer su u razdoblju između 2014. i 2019. uspostavljene stabilne linije prema Moskvi i Sankt Petersburgu koje su donijele osjetan rast ruskog tržišta;
- Iako se situacija poslije pandemije postepeno popravlja, Zračna luka Pula je u 2024. godini po broju putnika tek bila na razini 2016. godine s nešto više od 413 tisuća putnika;

- U 2025. godini, Zračna luka Pula je po prometu četvrta zračna luka u Primorskoj Hrvatskoj te je po prometu putnika ostvareno 29% putnika manje nego u 2019. Ostale veće zračne luke u Hrvatskoj su u 2025. taj promet već premašile te je u Splitu u 2025. ostvareno 18% više putnika, Dubrovniku 7%, a Zadru čak 108% više putnika nego 2019. godine;
- Temeljem rezultata prve polovine 2025. godine, oporavak se usporava. Trendovi su jasno vidljivi u promjeni strukture tržišta, osobito u padu broja gostiju iz Velike Britanije i ostalih avio tržišta;
- Prema informacijama dobivenim od uprave Zračne luke Pula, postojeću je situaciju moguće riješiti u suradnji svih zainteresiranih dionika uključujući ključne dionike turizma Istarske županije i nacionalnih dionika te je ista inicijativa već pokrenuta;
- Osim Zračne luke Pula koja je najbliža zračna luka za većinu navedenog područja, područje gravitira i zračnim lukama u Trstu, Rijeci i Portorož.

OSTALI VIDOVI PROMETA

- Javni autobusni promet na projektnom području ne postoji, odvija se isključivo u okviru pojedinih ruta međugradskog autobusnog prometa. S povećanjem broja turista i rastućim potrebama lokalnog stanovništva, raste i potreba za njegovim uvođenjem;
- Jedina željeznička pruga za putnički promet u Istri je ona Pula - Pazin - Buzet - Divača prema Ljubljani u Sloveniji koja vodi kroz unutrašnjost Istarskog poluotoka i nije povezana s ostatkom hrvatske željezničke mreže. U sadašnjem stanju nije od osobite važnosti za turizam projektnog područja;
- Željeznička pruga Lupoglav (Štalije) – Vranja koju koristi društvo Rockwool Adriatic d.o.o. za prijevoz sirovina za tvornicu kamene vune u Potpičnu;
- Tijekom 2025. godine je u Svetom Petru u Šumi potpisan ugovor vrijedan 55 milijuna eura kojima će se obnoviti 50 kilometara željezničke pruge u Istri, od granice sa Slovenijom do Svetog Petra u Šumi, a obnova ukupne trase očekuje se do kraja 2030. godine. U Pulu se do kraja 2025. godine očekuje dovršetak punionice za baterijske vlakove te nabava prva dva baterijska vlaka;
- U pogledu biciklističkog prometa problem čini i marketinška komunikacija Istarske županije kao odredišta za bicikliste, čemu ne odgovara barem dio infrastrukture za cestovni biciklizam. Turisti iz istih razloga uglavnom koriste cestovnu infrastrukturu za motorna vozila koja je u sezoni svakako opterećena, što dodatno otežava promet i ugrožava sigurnost.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

ELEKTROOPSKRBA

- Glavni izvor elektroopskrbe Istarske županije, a time i projektnog područja čini Termoelektrana Plomin postojeće snage 335 MW i planirane 710 MW;
- Prostorni plan Istarske županije planira sljedeće elektroenergetske objekte od županijske važnosti na projektnom području (status dan u zagradi):
    - Transformatorske stanice
        - Vranja 110/20 kV (rekonstrukcija postojeće TS 35/10 kV);
        - Tupljak 110/20 kV (postojeća);

        - Pazin 110/20 kV (rekonstrukcija postojeće 110/35/10 kV);
        - Butoniga 110/20 kV (postojeća);
        - Buzet 110/20 kV (postojeća).
    - Dalekovodi 110kV
        - Plomin - Tupljak - Pazin (postojeći)
        - Pazin - Butoniga (postojeći)
        - Butoniga - Buzet (postojeći)
        - Buje - Buzet (postojeći)
        - Plomin - Lupoglav - Buzet (planirani)
        - Buzet - EVP Jurdani - Pehlin (2x110 kV - planirani)

    te pripadajuća mreža dalekovoda 35 kV s transformatorskim stanicama na tim dalekovodima.

- Prema navodima predstavnika jedinica lokalne samouprave područja, stanje s elektroopskrbom na području varira te se u pravilu pogoršava s udaljavanjem od gore navedenih kapitalnih elektroenergetskih objekata;
- Predstavnici jedinica lokalne samouprave suglasni su da se unaprjeđenje elektroenergetskog sustava (prije svega trafostanice i dalekovodi) odvija sporo te da je komunikacija s lokalnim predstavnicima HEP-a otežana. Predstavnici Pazina te općine Sveti Petar u Šumi prijavljuju teže stanje elektroopskrbe u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave. Grad Pazin posebno izdvaja probleme sporog priključenja novoizgrađenih kuća na sustav te potkapacitiranih poslovnih zona i naselja (npr. Heki, Zarečje);
- Na sličnom su tragu navodi izneseni u dokumentu Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije iz 2024. godine, dani za županijsku razinu:
    - Uspostava i kvaliteta mreže posebno je problematična u novonastalim, legaliziranim naseljima uz morsku obalu;
    - Prijenosni dalekovodi opterećeni su do gotovo najveće dopuštene vrijednosti te time može biti narušena sigurnost opskrbe;
    - Istra je na mrežu spojena s PGŽ preko Učke te nema alternativnih vodova prema Sloveniji, ili Italiji;
    - Udio energije proizveden iz obnovljivih izvora još nije značajan, a EU inicijativa „Clean Energy" unutar „European Green Deal" predviđa barem 50% do 2030. (problem nadomještanja Plomina). Međutim, valja napomenuti da je trenutna inicijativa na razini EU u smjeru ublažavanja prethodnih ciljeva vezanih uz čistu energiju;
    - Dodatni problemi odnose se na sve veću potrošnju električne energije vezanu uz upotrebu klima uređaja zbog klimatskih promjena, kao i punjenje električnih automobila u skoroj budućnosti (Istra – auto destinacija).

VODOOPSRKBA

- Poduzeće Istarski Vodovod iz Buzeta odgovorno je za opskrbu vodom cjelokupnog područja, osim Općina Barban i manjeg dijela Općine Pićan za koju istu uslugu pruža Vodovod Pula d.o.o. Glavni izvori Istarskog vodovoda su Sveti Ivan, Bulaž, Gradole i akumulacija Butoniga, od kojih je za projektno

područje od najmanjeg značenja izvor Gradole s obzirom da je smješten blizu ušća rijeke Mirne te time od većeg značenja za područje sjeverozapadne Istre;

- Akumulacija Butoniga najvažniji je izvor vode za područje sjeverozapadne Istre u vrijeme suša;
- Bez obzira na djelomično heterogenu distribuciju izvora, područje Središnje Istre je zajedno s ostatkom Županije bilo u režimu redukcija vode ljeti 2012. i 2022. godine što upućuje na činjenicu da je sustav ovisan o klimatskim uvjetima. Dinamičan razvoj turizma, povećanje smještajnih kapaciteta i broja stambenih objekata, ali i unaprjeđenje kvalitete kolektivnih kapaciteta (prema relevantnim znanstvenim izvorima, potrošnja svih elemenata komunalne infrastrukture raste s kategorijom kvalitete[1]) utječu na konstantno povećanje potreba za vodoopskrbom;
- Složenija je situacija na području Općine Pićan, gdje sustav vodoopskrbe nije u potpunosti riješen zbog problema županijske ceste;
- Spojenost legalno izgrađenih objekata na vodovodni sustav premašuje 99%, a gubici sustava su ispod 18%, značajno ispod nacionalnog prosjeka i u okviru propisanih EU standarda (15 – 18%);
- U dokumentu Novelacija vodoopskrbnog plana Istarske županije iz 2016. godine[2] konstatira se problem sigurne i kvalitetne opskrbe vodom na području cijele Županije, kao i problem negativnih trendova u kakvoći pitke vode;
- Nacionalni akcijski plan smanjenja gubitaka vode u Republici Hrvatskoj iz lipnja 2024. navodi da vodovodne cijevi u Istarskoj županiji u prosjeku spadaju među najstarije u državi te se u dokumentu procjenjuje da je na području Središnje Istre potrebno zamijeniti oko 22% cijevi;
- U istom se dokumentu nadalje analizira dostupnost vode prema sljedećim kriterijima:
    - postojeća ograničenja na zahvatima vode;
    - mogućnost da se kapaciteti postojećih zahvata prošire ili otvore novi identificirani zahvati;
    - povećanje potražnje za vodom od strane novih korisnika (planirano proširenje sustava i/ili korisnika).

  te je područje Središnje Istre klasificirana kao područje s vrlo značajnim ograničenjima.

- Temeljem svega navedenog se u dokumentu Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije iz 2024. godine vodoopskrbni sustav ocjenjuje kao jedno od kritičnih uskih grla za daljnji turistički razvoj. U istom se dokumentu iznosi procjena Istarskog vodovoda da je za kratkoročno osiguranje vodoopskrbe potrebna investicija od 28 milijuna EUR, a za dugoročnu je potrebno 56 milijuna EUR i to pod pretpostavkom da ne dođe do bitnog daljeg povećanja smještajnih kapaciteta;
- Predstavnici jedinica lokalne samouprave s područja projekta prijavljuju probleme s pritiskom vode, prije svega u ljetnim mjesecima najveće potražnje te na višim elevacijama, gdje zbog starosti cijevi nije moguće dalje povećanje pritiska od strane vodovoda zbog rizika pucanja cijevi u podnožju;
- Zaključno, situacija s vodoopskrbom na projektnom području zasad ne čini usko grlo za daljnji turistički razvoj postojeće dinamike, iako sasvim sigurno nije povoljna te je i dalje u detaljima nepoznata. U

---

[1] Baud-Bovy, M. i Lawson, F.R., *Tourism and Recreation Handbook of Planning and Design, Architectural Press, London, 1998*

[2] Hidroprojekt ING i Hidroexpert d.o.o. za Hrvatske vode: Novelacija vodoopskrbnog plana Istarske županije, 2016.

procesima prostornog planiranja, odnosno omogućavanja dalje izgradnje (izdavanje građevinskih dozvola) gornji aspekti vezani uz vodoopskrbu nisu dovoljno ozbiljno uzimani u obzir.

ODVODNJA

- Usluge odvodnje na projektnom području pruža poduzeće Istarski vodovod d.o.o. kojem je u procesu pripajanja društvo Usluga odvodnja d.o.o. iz Pazina koje pruža usluge odvodnje za jedinice lokalne samouprave koje pripadaju TZ središnje Istre (osim jednog dijela Općine Pićan) i Općinu Žminj. Iznimka je Općina Barban za koju (kao i za vodoopskrbu) istu uslugu pruža društvo Vodovod Pula d.o.o. Što se tiče Općine Pićan, Istarski vodovod d.o.o. pokriva naselja Kukurini, Montovani, Orič, Pićan i Sveta Katarina s pripadajućim zaselcima, dok Vodovod Pula d.o.o. (kao i za vodoopskrbu) pokriva ostatak Općine;
- Istarski vodozaštitni sustav d.o.o. trgovačko je društvo u vlasništvu svih gradova i općina Istarske županije, osnovano za realizaciju projekta "Sustav javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za mala naselja u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće Istarske županije". Od osnivanja Društva, dosadašnje glavne aktivnosti bile su usmjerene na pripremu projektne dokumentacije za kolektorske mreže i uređaje za pročišćavanje otpadnih voda za mala naselja u Istarskoj županiji, zatim na izgradnju tih sustava, a od početka 2019.g rješenjem Ministarstva ZOiE IVS je i formalno postalo Društvo ovlašteno za pružanje komunalnih usluga javne odvodnje. Trenutno je u procesu pripajanja Istarskom Vodovodu d.o.o iz Buzeta (IVB) i Vodovodu Pula-Labin d.o.o.;
- Djelatnosti društva Istarski vodozaštitni sustav d.o.o. uključuju pročišćavanje vode u zonama zaštite, što je od velike važnosti za odvijanje turizma i Istarsku županiju općenito;
- Sustav odvodnje, većinom s pročistačima, prisutan je na manjim dijelovima područja, i to uglavnom u središnjim naseljima jedinica lokalne samouprave (Gračišće, Pićan, Sveti Lovreč, Žminj te značajniji dijelovi gradova Pazin i Buzet te općina Cerovlje i Lupoglav), dok su za ostale dijelove projektnog područja u izgradnji, ili fazi planiranja povezanim s projektom aglomeracije Pazin;
- Područje projekta koje pokriva TZ središnja Istra te općina Žminj predmet je tzv. projekta aglomeracije Pazin kojemu je namjera značajno unaprijediti stanje vodoopskrbe te sustavom odvodnje pokriti 90% kućanstava na predmetnom području do 2030. godine. 2023. godine dovršena je projektna dokumentacija koja omogućava prijavu projekta na EU fondove.

TRETMAN KRUTOG OTPADA

- Uslugu odvoza otpada na projektnom području pružaju društva Usluga d.o.o. Pazin za sve jedinice lokalne samouprave TZ središnje Istre, osim Pićna za koju to čini 1. Maj d.o.o. iz Labina, Svetog Lovreča za koji to čini poduzeće Usluga d.o.o. iz Poreča, Park d.o.o. za područje Buzeta, pulska Herculanea za područje Općine Barban, odnosno rovinjsko društvo Komunalac d.o.o. za područje Žminja;
- Prema Nacionalnom izvješću o komunalnom otpadu za 2024. godinu, na projektnom području odvojeno je sakupljeno 41,6% otpada što je rezultat bolji od prosjeka Županije (36,9%) i države (32,5%) čemu najviše doprinose Grad Buzet i Sveti Lovreč;
- Na području se prikuplja bitno manje otpada po glavi stanovnika nego je što to slučaj u Županiji što proizlazi iz bitno manje gustoće smještaja i turističke aktivnosti nego što je to slučaj u bitno naseljenijoj obali;

- Problemi u prikupljanju otpada pojavljuju se za vrijeme visoke sezone i tijekom smjena turista, a poseban problem predstavljaju ilegalno izgrađeni objekti, kao i praksa odlaganja građevinskog otpada u speleološkim objektima. Ilegalno odlaganje otpada od strane stanovnika i poslovnih subjekata teško je nadzirati zbog razmjerno slabe naseljenosti. Jedinice lokalne samouprave uglavnom prijavljuju da se ilegalni deponiji saniraju, međutim u mjestima bliže obali ilegalna odlagališta nastaju brže nego što ih je moguće sanirati. Također, nema odlagališta inertnog građevinskog otpada i iskopa koji se stoga često odlaže u prirodu;
- Ilegalno i neprimjereno odlaganje otpada predstavlja problem jer je riječ o krškom području te takve aktivnosti direktno onečišćuju podzemne tokove vode i tlo (poljoprivreda) što ima utjecaja na ukupno područje Županije, lokalno stanovništvo i turiste, kako zbog zdravlja, tako i zbog dojma čistoće destinacije.

Ključni indikatori o prikupljanju mješovitog komunalnog otpada na području Središnje Istre, Buzeta, Žminja i Barbana u 2024. godini

JLS	ukupno sakupljeni otpad u okviru javne usluge u T	miješani komunalni otpad prikupljen u sklopu javne usluge u T	broj stanovnika obuhvaćenih uslugom	kg po stanovniku	stopa odvojenog prikupljanja
Pazin	2.131	1.305	8.250	258	38,8%
Sveti Lovreč	423	211	989	428	50,1%
Sveti Petar u Šumi	378	283	1.162	325	25,2%
Karojba	326	206	1.390	234	36,8%
Tinjan	479	324	1.756	273	32,4%
Gračišće	289	193	1.298	223	33,3%
Pićan	457	285	1.697	269	37,7%
Cerovlje	384	235	1.429	269	38,7%
Lupoglav	257	188	827	311	27,0%
TZ Središnja Istra	**5.124**	**3.229**	**18.798**	**273**	**37,0%**
Buzet	1.988	790	6.251	318	60,2%
Žminj	871	632	3.352	260	27,4%
Barban	594	360	2.253	233	39,4%
Sveukupno	***8.577***	***5.012***	***30.654***	***280***	***41,6%***

Nacionalno izvješće o komunalnom otpadu za 2024. godinu, Ministarstvo okoliša i zelene tranzicije RH, https://isgo-portal.mingor.hr/sites/default/files/izvjesca/2025-04/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20komunalnom%20otpadu%20za%202024_web4.pdf

STANOVANJE i PROSTOR

	2021.				2011.				promjena 2021. / 2011.			
	stanovnici	ukupno stanovi	nastanjeni stanovi	ostale stambene jedinice	stanovnici	ukupno stanovi	nastanjeni stanovi	ostale stambene jedinice	stanovnici	ukupno stanovi	nastanjeni stanovi	ostale stambene jedinice
Pazin	8.279	3.980	3.838	142	8.638	3.695	3.574	121	-4%	8%	7%	17%
Sveti Lovreč	960	687	523	164	1.015	532	404	128	-5%	29%	29%	28%
Sveti Petar u Šum	1.053	508	435	73	1.065	410	394	16	-1%	24%	10%	356%
Karojba	1.404	702	656	46	1.438	617	560	57	-2%	14%	17%	-19%
Tinjan	1.728	1.040	842	198	1.684	818	729	89	3%	27%	16%	122%
Gračišče	1.312	670	611	59	1.419	597	546	51	-8%	12%	12%	16%
Pićan	1.722	875	805	70	1.827	847	819	28	-6%	3%	-2%	150%
Cerovlje	1.453	801	726	75	1.677	804	758	46	-13%	0%	-4%	63%
Lupoglav	836	629	521	108	924	533	439	94	-10%	18%	19%	15%
TZ Središnja Istra	18.747	9.892	8.957	935	19.687	8.853	8.223	630	-5%	12%	9%	48%
Buzet	5.999	3.175	2.895	280	6.133	3.138	2.796	342	-2%	1%	4%	-18%
Žminj	3.360	1.700	1.475	225	3.483	1.518	1.440	78	-4%	12%	2%	188%
Barban	2.491	1.534	1.243	291	2.721	1.348	1.254	94	-8%	14%	-1%	210%
Sveukupno	30.597	16.301	14.570	1.731	32.024	14.857	13.713	1.144	-4%	10%	6%	51%

Izvor: DZS, popisi stanovništva 2011. i 2021. godine

- Kao i na ostatku hrvatske obale te Istarske županije, na projektnom je području između popisa stanovništva 2011. i 2021. godine došlo do porasta izgradnje stambenih objekata;
- Uz pad stanovništva od 4%, stambenih objekata je 10% više, a unutar te kategorije najveći je porast stambenih jedinica koje nisu stalno naseljene;
- Jedinice lokalne samouprave u kojima se ta kategorija više nego udvostručila su Sveti Petar u Šumi (više nego učetverostručila), Barban, Žminj, Pićan i Tinjan, dok se u Buzetu ta kategorija između dva popisa čak i smanjila;
- Tijekom intervjua s predstavnicima jedinicama lokalne samouprave dobivena je informacija kako se nakon porezne reforme vezane uz nekretnine i iznajmljivanje na snazi od 2024. godine smanjuje intenzitet gradnje i daljnjih zahtjeva za izdavanjem građevinskih dozvola, ali je i dalje značajan;
- Temeljem nove zakonske podloge o oporezivanju nekretnina i iznajmljivanja, jedinice lokalne samouprave na projektnom području porezna opterećenja na kuće za odmor i iznajmljivanje postavile su prema sljedećoj tablici:

Porez na kuće za odmor po m² korisne površine i paušalni porez na dohodak od iznajmljivanja po glavnom krevetu po JLS u EUR		
JLS	Kuće za odmor po m²	Paušal za iznajmljivanje po osnovnom krevetu
Pazin	4	39,82
Sveti Lovreč	3	30
Sveti Petar u Šumi	3,5	39,82
Karojba	5	50
Tinjan	1,99	50
Gračišće	1,33	80
Pićan	3	50
Cerovlje	3	30
Lupoglav	3	35
Buzet	4	39,82
Žminj	5	40
Barban	2	30

Izvor: https://porezna-uprava.gov.hr/Propisi#1|2|8|130|214|215

- Porez na kuće za odmor kreće se u rasponu od 1,33 do 5 EUR po m² korisne površine, a paušal za iznajmljivanje od 30 do 80 EUR po osnovnom krevetu;
- Jedinice lokalne samouprave koje se prema ITR-u (indeks turističke razvijenosti) nalaze u kategoriji III su porez na iznajmljivanje uglavnom odlučile postaviti na donji dio raspona (zakonski određeni raspon je 30 do 150 EUR po krevetu;
- Porezno opterećenje vezano uz kuće za odmor uglavnom je postavljeno na niži do srednji dio raspona, izuzev u općinama Karojba i Žminj;
- Zaključno, jedinice lokalne samouprave imaju dovoljno prostora za podizanje poreznog opterećenja kao poluge upravljanja nekretninskim razvojem u budućnosti, bude li za to potrebe.

2.2. Prikaz i analiza resursne osnove za turizam

2.2.1. Zaštićena i vrijedna područja prirode

- Projektno područje karakteriziraju jedinstveni krajolici formirani specifičnom interakcijom prirodnih i antropogenih čimbenika čemu u prilog govori i činjenica o velikom broju evidentiranih i zaštićenih krajobraznih cjelina na lokalnoj razini;
- Zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima, uključujući i područja ekološke mreže, na području Istre upravlja javna ustanova "Natura Histrica" sa sjedištem u Puli. Osim navedene ustanove, zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Istre upravljaju još tri javne ustanove od kojih je Javna ustanova parka prirode Učka nadležna i za dio parka koji se prostire na projektnom području;
- Na projektnom području zakonski su zaštićene sljedeće prirodne vrijednosti:

Zakonom zaštićena prirodna područja na obuhvatu projekta			
Naziv	**JLS**	**Kategorija**	**Površina (ha)**
Dio zaštićenog područja Pićan	Gračišče, Pićan	značajni krajobraz	744,59
Pinije u Karojbi	Karojba	spomenik prirode	0
Park prirode Učka	Lupoglav, Buzet	park prirode	4.446,05
Dio područja Učke van parka prirode	Lupoglav, Buzet	značajni krajobraz	905,44
Vela Draga pod Učkom	Lupoglav	spomenik prirode	70,96
Stablo čempresa u Kaščergi	Pazin	spomenik parkovne arhitekture	0
Pazinski ponor	Pazin	značajni krajobraz	7,24
Ukupno			**6.174,28**
Istarska županija			15.892,73*

Izvor: Jedinice lokalne samouprave, bioportal

- Dodatno, u ekološkoj mreži NATURA 2000 nalaze se sljedeća područja:

Područja u okviru mreže NATURA 2000 na obuhvatu projekta		
Naziv	**JLS**	**Površina (ha)**
Mirna i šire područje Butonige	Buzet, Cerovlje, Motovun, Pazin	1.476,72
Lipa	Cerovlje	227,74
Boljunsko polje	Cerovlje, Lupoglav	2.244,19
Kotli	Buzet	328,75
Piskovica špilja	Cerovlje	0,78
Pazinština	Gračišće, Pazin, Pićan	4.704,48
Ponor Bregi	Gračišće	136,81
Učka i Ćićarija	Lupoglav, Buzet	22.957,11
Park prirode Učka	Lupoglav, Buzet	8.026,62
Pazinski potok	Pazin	70,5
Vela Traba	Pazin	540,08
Grdoselski potok	Pazin	2,71
Dolina Raše	Pićan, Barban	609,43
Limski zaljev - kopno	Sveti Lovreč	1.168,32
Ukupno		**43.504,16***
Istarska županija		158.277,01

** ukupna površina navedenih područja uključujući i one izvan projektnog područja*

Izvor: Jedinice lokalne samouprave, bioportal

INFRASTRUKTURA

- Park prirode Učka najznačajniji je i najposjećeniji zaštićeni prirodni lokalitet na području obuhvata projekta s više od 120.000 posjetitelja u 2024. godini. Infrastruktura obuhvaća poučne, trail i biciklističke staze, izletišta, najam e-bicikla, slobodno penjanje i druge adrenalinske aktivnosti;
- Od ostalih lokaliteta, u intenzivnoj turističkoj funkciji je i Pazinski ponor na kojem su razvijeni zipline i speleoavantura;
- Na području Grada Buzeta na dijelu Ćićarije (oko Raspadalice) postoji organizirano letenje zmajem ili paragliderom, a na području grada nalazi se i 11 penjališta za slobodno penjanje. Staza sedam slapova jedna je od najposjećenijih atrakcija na području Grada;
- Portal *istrabike.com* navodi više od 30 biciklističkih staza na području projekta, od čega najviše na području Pazina i Buzeta.

2.2.2. Kulturno-povijesna baština i infrastruktura

- Na projektnom području nalazi se ukupno 76 zaštićenih kulturnih dobara, od čega četiri nematerijalna te jedno preventivno zaštićeno kulturno dobro čiji je popis dan u poglavlju *3. Izračun pokazatelja održivosti*

destinacije. Od zaštićenih dobara, od nacionalnog je značaja Crkva Sv. Marije na Škriljinah u Beramu na području Grada Pazina.

- U pazinskom kaštelu smješteni su Etnografski muzej Istre i Muzej grada Pazina kao najznačajniji muzejski objekti na projektnom području. Prema podacima Muzejskog dokumentacijskog centra broj posjetitelja Muzeja grada Pazina u 2024. godini iznosio je 15.437, a Etnografskog muzeja 14.815;
- U palači Bigatto u Starom gradu Buzetu smješten je Zavičajni muzej Grada Buzeta. Muzej je u 2024. godini imao 507 posjetitelja;
- Na projektnom području nalaze se sljedeći objekti u potpunosti, ili dijelom, u turističkoj funkciji:
    - Kuća od Fresaka u Draguću – projekt je u potpunosti dovršen u IPA fazi te uključuje katalog zidnog slikarstva sa 130 lokaliteta, polivalentnu dvoranu sa 60ak sjedala te stambenim i radnim prostorom za znanstvenike i stručnjake koji se bave zidnim slikarstvom. Centar za freske koji djeluje u Kući fresaka u Draguću kao zaseban odjel pri Povijesnom i pomorskom muzeju Istre u Puli koji je na taj način preuzeo odgovornost upravljanja objektom;
    - Hiža od klobasic u Svetom Petru u Šumi – projekt je u potpunosti dovršen te uključuje prostor od 140 kvadratnih metara u prizemlju zamišljen prije svega za organizaciju događanja (i to prvenstveno gastronomske tematike) te je za te potrebe napravljena i kuhinja, a na katu se nalazi galerija površine 40 kvadratnih metara u kojoj su smješteni manji interpretacijski sadržaji. U nešto manje od 100 četvornih metara okruženja nalaze se javni trg, dječji park i zonu za piknik s roštiljem. Iako nominalno centar za posjetitelje, objekt je prvenstveno mjesto za organizaciju događanja namijenjeno lokalnoj zajednici, odnosno posjetiteljima za vrijeme odvijanja događanja;
    - Barban, centar za posjetitelje - Prizemlje sadržava ulaz u centar s vratima na kojima su prezentirani zaštitni simboli Trke na prstenac. Na prvom katu nalazi se dugački hodnik koji asocira na trkaću stazu. Dok se posjetitelj kreće kroz hodnik uključuju se svjetlosni i zvučni signali te mjerač brzine koji se mijenjaju ovisno o brzini i približavanju samom cilju, odnosno vitici na kraju trke. Manja dvorana prezentira Trku na prstenac kroz povijest i njene sudionike, eksponat vitice i koplja posloženih oko nje, tradicionalne narodne nošnje i popratne rekvizite, dok kružna dvorana dočarava povijest Barbana i Trke na prstenac s osvrtom na najpoznatije osobe iz povijesti i zanimljivosti iz njihova života kroz audio i video prezentacije.
    - Hiža Istarskog pršuta u Tinjanu u kojoj je organizirana degustacija i prodaja istarskih pršuta i drugih proizvoda lokalnih proizvođača;
    - Tijekom financijske perspektive 2013. – 2020. započeta je, ali nedovršena i Katinina kuća – Kuća vina u Gračišću;
- S obzirom da projektnih linija kojima bi se objekti mogli dovršiti prema originalnim konceptima trenutačno nema, općinske vlasti objekte u postojećem stanju koriste na različite palijativne načine, uglavnom putem najma zainteresiranim trećim stranama;
- Poseban potencijal za turističku upotrebu čini nematerijalna baština među kojom se izdvaja dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja, žminjski govor, buzetski dijalekt i ostala specifična lokalna narječja prvenstveno vezana uz planinske dijelove projektnog područja, glagoljica i glagoljaško pjevanje. Igra na prstenac u Barbanu je zasad najuspješnije valoriziran element nematerijalne baštine na području i to putem istoimenog događanja, pratećih suvenira i elemenata brendinga Općine Barban;

- Iako razmjerno brojna, kulturna baština uglavnom nije turistički valorizirana na način koji bi bio osigurao atraktivnost širim turističkim segmentima te se ista valorizacija zbog objektivnog potencijala treba smatrati prioritetom na srednji rok.

2.2.3. Događanja

- Na području projekta na godišnjoj se razini održava nešto više od šezdeset događanja, među kojima destinacijski menadžeri područja prema važnosti izdvajaju sljedeće:
    - Dani meda u Pazinu u veljači;
    - Međunarodni sajam „S klobasicom u EU“ u ožujku;
    - Istrijanske pinci pod čerepnjon na ugnjišće – izrada pinci na tradicionalan način u Žminju na Cvijetnicu (u ožujku ili travnju);
    - Agroterra i Istrakon u Pazinu u travnju;
    - Izložba vina u Gračišću u travnju;
    - Žminjska štuorija – vođene gastro ture svake srijede u Žminju u srpnju i kolovozu;
    - Trka na prstenac u Barbanu koja se održava krajem kolovoza;
    - Istarski festival pašte koji se održava u rujnu u Žminju;
    - Subotina po starinski koja se u Buzetu održava početkom rujna;
    - Europsko prvenstvo brdskih utrka Buzetski dani koje se u Buzetu održava sredinom rujna;
    - Internacionalni sajam pršuta u Tinjanu tijekom listopada;
    - Advent u Srcu Istre, Pazin u prosincu.
- Među vansezonskim događanjima valja spomenuti još i "Žive jaslice u Svetom Lovreču" kao jedno od najposjećenijih događanja izvan sezone (glavne, pored i post). Uprizorenja su krajem prosinca i početkom siječnja te su ujedno i površinom najveće Žive jaslice u Republici Hrvatskoj;
- Ostala su događanja uglavnom gastronomske ili sportske tematike i ograničena na glavnu sezonu, lokalno tržište, ili posebne interese. Veća kulturna događanja uglavnom su ograničena na Pazin s obzirom da je u Gradu prisutna infrastruktura za njihovo održavanje (Spomen dom s maksimalnim kapacitetom u velikoj dvorani od 579 sjedećih mjesta u velikoj dvorani, odnosno 200 sjedećih mjesta u dvorani Istra).

2.2.4. Ostale atrakcije, ocjena stanja i perspektive razvoja

Ugostiteljski kapaciteti na području projekta		
	objekata	**mjesta**
Pazin	46	3.538
Sveti Lovreč	6	325
Sveti Petar u Šumi	6	370
Karojba	5	227
Tinjan	11	463
Gračišće	4	166
Pićan	3	200
Cerovlje	9	573
Lupoglav	5	280
TZ središnja Istra	95	6.142
Buzet	28	1.000
Žminj	12	500
Barban	6	250
Sveukupno	141	7.892

Izvor: TZ središnje Istre, TZ Barban, TZ Žminj

- Ukupan kapacitet ugostiteljstva na projektnom području može se procijeniti na oko 9.000 mjesta. U odnosu na ukupno ostvarena noćenja (stanovnici, turisti, korisnici nekomercijalnog smještaja), u ugostiteljstvu je 0,0007 mjesta po noćenju, što je otprilike 70% manje nego na obali. Projektno područje razmjerno je veliko s manjom koncentracijom stanovništva i turističkog smještaja, što otežava profitabilan rad ugostiteljstva u odnosu na urbanizirana područja;
- Po uzoru na najrazvijenije mediteranske turističke regije koje se nalaze u primorskim zaleđima (Toskana, Provansa, Rioja), projektno područje ponešto zaostaje u razvoju autentične gastronomije, koje je uz upravljanje estetikom prostora, glavni atrakcijski element navedenih regija;
- Na području osnova za razvoj diferencirane gastronomije postoji u vidu tartufa na području Buzeta i središnje Istre, proizvodnja pršuta, ulja, sira i vina, nekoliko desetaka OPG-a te gastronomski tematiziranih događanja;
- Međutim, kombinacija malenog volumena poljoprivredne proizvodnje, premalog broja ugostiteljskih objekata, ali i ograničenog smještajnog kapaciteta te posljedično broja stacionarnih turista, još uvijek ne uspijeva projektno područje i njegove destinacije postaviti na gastronomsku poziciju koja bi bila usporediva zapadnoj istarskoj obali, ili opatijskoj rivijeri, koje su među gastronomski najviše pozicioniranim regijama u Hrvatskoj;
- Naročito od ulaska Hrvatske u EU došlo je do pomaka u razvoju gastronomije na projektnom području, ali su pomaci uglavnom kreirani individualno te nedostaje koordinacije, kao i sustavnih razvojnih programa uz pomoć viših instanci (npr. Istarska županija i Turistička zajednica Istarske županije), što je prepoznato i od strane lokalnih dionika;

- Poseban potencijal s obzirom na kvalitetu podzemnih izvora predstavljaju Istarske toplice pokraj Buzeta, međutim kompleks traži novog vlasnika i investitora;
- Pored postojećih centara za posjetitelje, na području postoje razvojne ideje za sljedeće centre:
    - Legendkuća u Pićnu - projekt proizašao iz Legendfesta koji se od 2007. godine održava u Pićnu te je utjecao i na turističko brendiranje, odnosno turističku razvojnu orijentaciju mjesta. Lokacija Legendkuće je u centru Pićna uz gradske zidine, a zamišljena je rekonstrukcijom dva povijesna objekta;
    - Kuća orgulja su županijski projekt smješten u općini Sveti Lovreč koji će za cilj imati valorizirati i popularizirati bogatu orguljsku baštinu Istarskog poluotoka. Dovršetak izgradnje i opremanja, te puštanja u rad očekuje se u godinama 2028./2029. Sam objekt nalazit će se unutar povijesne zgrade u ulici Kontrada u starogradskoj jezgri Svetog Lovreča s obzirom da se u bazilici župe sv. Martina nalaze najstarije funkcionalne orgulje u Istri, izgrađene 1735., rad glasovitog graditelja orgulja Petra Nakića;
    - U planu je realizacija arheološkog parka kojem su temelj srednjovjekovni bedemi (fortifikacijski sustav) Svetog Lovreča. Nakon sustavnog arheološkog istraživanja i preventivnih sanacijskih građevinskih radova, u cilju je stvoriti arheološki park gdje će se istaknuti posebnost lovrečkih bedema, koji se sastoje od prapovijesnog, franačkog/njemačkog te mletačkog sloja. Prema planu će arheološki park biti praćen lapidarijem. Dovršetak arheološkog parka očekuje se u godinama 2027./2028.
    - Centar Jure Grando u Kringi - ideja se temelji na legendi o istoimenom istarskom vampiru iz 17. stoljeća koji je opsjedao mjesto Kringu u općini Tinjan (oko 5km od samog Tinjana). Prethodne inicijative valorizacije također se vežu uz projekt KulTourSpirit, a obuhvaćale su projekt Teatro busa koji bi prolazio turu mjesta uz koje su vezane legende Istre, te je u sklopu ture pod temom Jure Granda prolazio Kringu i Tinjan uz kostimirani performans. Inicijalno zamišljena lokacija razvoja centra je staroj školi u Kringi;
    - Kuća glagoljice u Roču koja bi objedinila cjelokupnu bogatu glagoljsku i glagoljašku baštinu na ovome području
    - Kulturni centar palača Moretti predstavljao bi novi sadržaj u starogradskoj jezgri Grada Buzeta. Idejni koncept realiziran je u okviru projekta KulTourSpirit 2019. godine (tada kao Centar starih zanata), no obzirom se radi o rekonstrukciji objekta pojedinačno zaštićenog spomenika kulture u buzetskoj starogradskoj jezgri, idejni je koncept rekonstrukcije palače preoblikovan u kulturni centar čiji bi sadržaj počivao na turistički atraktivnim povijesno utemeljenim podacima vezanim uz buzetsku prošlost;
    - Intepretacijski centar Parenzana Karojba - Općina Karojba je u pregovorima s Istarskom županijom i drugim projektnim partnerima kako bi započela projekt razvoja Centra za posjetitelje Parenzana, kako bi se biciklističkoj stazi koja prolazi kroz područje općine dodao potrebni sadržaj centra za posjetitelje;
    - Na području Grada Pazina planira se razvoj novog sportsko penjačkog centra prilagođenog za međunarodna natjecanja u slobodnom penjanju.
- Područje je vrlo atraktivno za individualne turiste i tzv. samostalne istraživače u koje spadaju biciklisti, ali i vozači enduro motora koji predstavljaju specifičan problem na cjelokupnom projektnom području.

Oni slobodno koriste sve dostupne staze, a problem održavanja istih staza nije adekvatno riješen na nacionalnoj razini. Međunarodne prakse uglavnom idu u sljedeća dva pravca:

- Restrikcija vožnje off-road vožnje enduro motora isključivo na označenim stazama na kojima se vozi po reguliranim komercijalnim uvjetima uz kažnjavanje vožnje po drugim stazama;
- Plaćanje tzv. takse na korištenje za svako registrirano vozilo tog tipa, odnosno prilikom prelaska granice za strane vlasnike pri čemu takse mogu biti definirane za različita vremenska razdoblja poput vinjeta. Adekvatnim postavljanjem iste takse bi se razdiobom prema relevantnim jedinicama lokalne samouprave moglo financirati obnavljanje staza.

Važno je napomenuti da za primjenu ovih rješenja (ili njihove kombinacije) ima potrebe i u drugim područjima Republike Hrvatske, kao i da njihova primjena zahtjeva promjenu nacionalnog zakonodavstva.

2.3. Trendovi ponude i potražnje

2.3.1. Ponuda

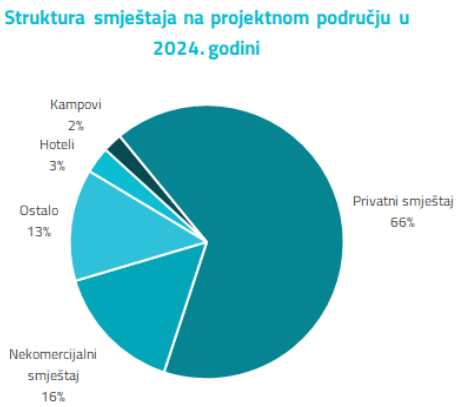

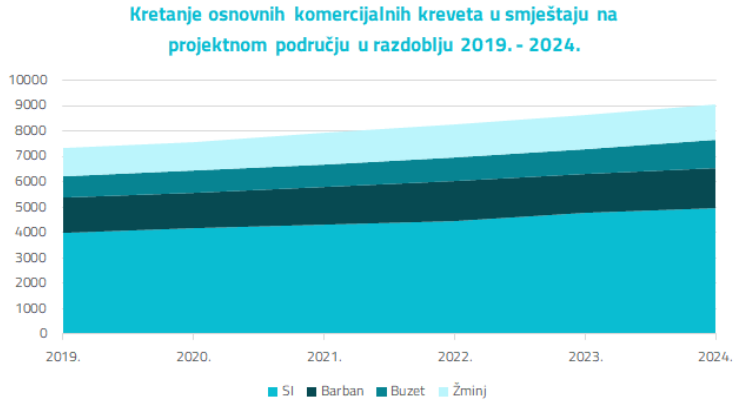

Izvor: eVisitor

- Na projektnom je području 2024. godine bilo ukupno 13.052 kreveta u ukupno 2.051 smještajnih objekata. Osim u gradovima (Pazin, Buzet) i samostalnim turističkim zajednicama (Barban, Žminj), najviše je smještaja u općini Sveti Lovreč, odražavajući općeniti princip da se gustoća turizma povećava približavanjem obali;
- Smještajni kontingent se u odnosu na 2019. godinu povećao za 30%, ili nešto manje od 3.000 kreveta, pri čemu je rast gotovo u potpunosti generiran u kategorijama privatnog i nekomercijalnog smještaja, a jedina preostala kategorija sa zamjetnim rastom su kuće za odmor što također predstavlja nekretninski tip smještaja, ali koji je u vlasništvu pravnih osoba;
- Time se udio privatnog i nekomercijalnog smještaja na području povećao na preko 80%. Hoteli i kampovi zajedno čine tek 5% ukupnog smještaja;
- Na području se nalaze sljedeći smještajni objekti hotelskog tipa:
    - Hotel Lovac u Pazinu, 2* s 25 smještajnih jedinica;
    - Hotel Fontana u Buzetu, 3* s 52 smještajne jedinice;
    - Difuzni hotel Vela Vrata u Buzetu s 29 smještajnih jedinica;
    - Vila Štefanija u Punteri pokraj Barbana sa 6 smještajnih jedinica.

  te sljedeći kategorizirani kampovi:
    - Vela Stina Camping u Roču, 2* s 25 kamp parcela;
    - Vita Mia u Pazinu, 3* i s 6 kamp mjesta i 19 parcela;
    - Kamp / turističko naselje Jelovci pored Tinjana sa sedam kuća za odmor i dvije kamp kućice s ukupno 21 jedinicom i 54 kreveta;
    - Banki Green Istrian Village u općini Tinjan s 30 kreveta;
    - Kamp odmorište Terrre u općini Sveti Lovreč s 4 jedinice i 12 kreveta;
    - Kamp odmorište Totum s 6 parcela (12 kreveta).

- Problem u razvoju smještaja predstavlja nepoznata struktura brzo rastućeg segmenta nekomercijalnog smještaja, gdje postoje indicije komercijalne aktivnosti koje je teško provjeriti zbog pravne pozicije istog

tipa smještaja (nemogućnost inspekcije da uđe u objekt). Dodatan problem, osobito s pozicije komunalne infrastrukture, a prije svega otpada, predstavlja i ilegalna izgradnja.

2.3.2. Potražnja

Noćenja turista u komercijalnom smještaju na projektnom području u razdoblju 2019. - 2024.

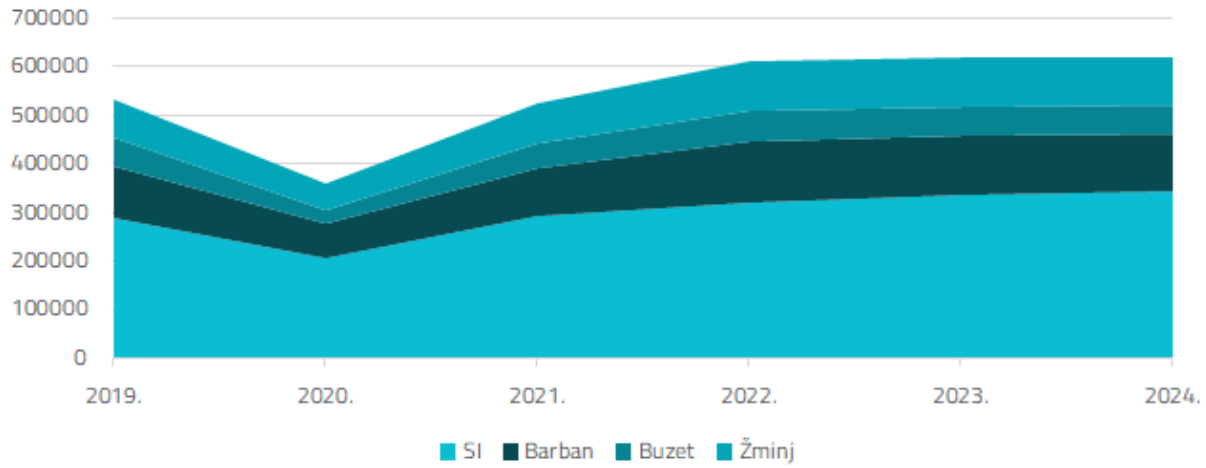

SEZONALNOST PO DIJELOVIMA GODINE

	2019.	2024.	
sij-svi	8,2%	13,3%	↑
lip-ruj	87,2%	82,3%	↓
lis-pro	4,6%	4,4%	↔

TREND NOĆENJA 2019. - 2024.

TZ SI	20%
BARBAN	15%
BUZET	0%
ŽMINJ	21%

- Na projektnom je području u 2024. godini ostvareno nešto manje od 650 tisuća noćenja, 17% više nego 2019. godine. Rast je trajao do 2023. godine, a u 2024. godini dolazi do stagnacije;
- Stagnira i ukupna zauzetost kreveta na 15,9% na godišnjoj razini. Mala je varijacija zauzetosti među tipovima kapaciteta, osim u slučaju hotela u užem smislu (ali ne i hotelima sličnih tipova smještaja) koji u 2024. bilježe zauzetost kreveta od 24%;
- Nerealno je mala zauzetost u nekomercijalnim smještajnim kapacitetima (1,4%) kao i u ostatku Hrvatske te se može zaključiti da postojeći model prijave ovih gostiju u sustav nije optimalan, a povezani statistički podaci nisu upotrebljivi;

- Kao i u obalnom dijelu Istarske županije, nakon pandemije COVID-19 dolazi do vidljivih promjena u krivulji zauzetosti sa smanjenjem udjela glavne sezone (lipanj – rujan) te rastom prve polovine godine s naglaskom na svibanj;
- S obzirom na karakter i proizvodnu strukturu područja, kao i krivulje sezonalnosti uzornih regija, s daljnjim uspješnim turističkim razvojem područja za očekivati je rast udjela proljetne (travanj i svibanj), odnosno rano jesenske (rujan i listopad) sezone u strukturi noćenja;
- Od ukupnog broja noćenja, nešto više od 80% ostvaruje se u kapacitetima privatnog smještaja i taj je omjer stabilan u posljednjih 5 godina. Značajan porast broja noćenja u istom su razdoblju ostvarili kampovi i smještaj na OPG-ovima, ali s razmjerno niske baze;
- Više od polovine svih noćenja ostvaruje njemačko tržište, a s padom prometa Zračne luke Pula, udio obližnjih auto tržišta dodatno se povećava.

2.4. Relevantna dokumentacijska osnova

2.4.1. Nacionalna Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine

- Strategija je od strane Vlade usvojena u studenom, a Hrvatski Sabor potvrdio je u prosincu 2022. godine;
- U strategiji su definirana četiri ključna cilja turizma Hrvatske s pratećim prioritetnim područjima i pokazateljima učinka:

1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam;

    1.1. Razvoj uravnoteženijeg i uključivog turizma kroz turističke proizvode više dodane vrijednosti

    1.2. Prostorno ravnomjernije raspoređen turistički promet

    1.3. Razvoj posebnih oblika turizma i strukturirani razvoj proizvoda

    1.4. Unaprjeđenje domaće i međunarodne prometne povezanosti

    1.5. Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma

    1.6. Stvaranje boljih uvjeta života i rada kroz turizam

    - Pokazatelj ukupnog udjela BDV-a turizma ostvarenog u kontinentalnoj Hrvatskoj u odnosu nas ukupni (cilj porasta udjela)
    - Udio prihoda od turizma u 1., 2. i 4. kvartalu u ukupnim prihodima od turizma (cilj porasta udjela)

2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu;

    2.1. Smanjenje opterećenja iz turizma na sastavnice okoliša i prirodu

    2.2. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na prostor

    2.3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na klimu

- Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – okolišna održivost (poboljšanje na tablici)
- Emisije CO_2 u zrak prema NACE (revizija II) aktivnostima u turizmu (smanjenje emisija)

3. Konkurentan i inovativan turizam;

3.1. Jačanje ljudskih potencijala u turizmu

3.2. Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta

3.3. Osiguranje poticajnog poslovnog okruženja

3.4. Poticanje inovacija i digitalne transformacije turizma

- Ukupni indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – pomak naviše na ljestvici
- Prihod po stranom noćenju u odnosu na prosjek EU – povećanje;
- Bruto dodana vrijednost po zaposlenome u djelatnosti I u odnosu na prosjek EU – povećanje.

4. Otporan turizam

4.1. Unaprjeđenje zakonodavnog okvira

4.2. Unaprjeđenje sustava turističkih zajednica

4.3. Unaprjeđenje sustava praćenja podataka

4.4. Odgovor na promjene trendova i potreba

4.5. Jačanje mehanizama za osiguravanje sigurnosti

- Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – Prioritizacija putovanja i turizma – povećanje;
- Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – Pokretači potražnje – povećanje;
- Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – Zaštita i sigurnost – povećanje.

2.4.2. Prostorni plan istarske županije

- Važeći Prostorni plan Istarske županije iz 2016. godine već u članku 3 navodi poseban odnos Županije prema unutrašnjosti i manjim mjestima s četvrtim temeljnim ciljem razvoja u prostoru Istarske županije: „Poticati rast naselja u unutrašnjosti Županije, a posebno naselja veličine od 500 do 2000 stanovnika te njihovo gospodarsko i infrastrukturno jačanje, s krajnjim ciljem ujednačavanja gospodarskih potencijala sa naseljima iste veličine u priobalju.“
- Prostorni plan u članku 55, tablica 6, navodi najveći dozvoljeni kapacitet smještaja u jedinicama lokalne samouprave projektnog područja prikazan u sljedećoj tablici zajedno s usporedbom postojećim brojem osnovnih kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima:

	Najveći dozvoljeni turistički smještajni kapaciteti za područje pojedine JLS	Komercijalni osnovni turistički kreveti u 2024.
Pazin	1.500	1.041
Sveti Lovreč	1.000	925
Sveti Petar u Šumi	1.000	348
Karojba	500	353
Tinjan	1.000	1.146
Gračišče	500	253
Pičan	500	517
Cerovlje	500	189
Lupoglav	500	172
TZ Središnja Istra	**7.000**	**4.944**
Buzet	2.000	1.089
Žminj	500	1.417
Barban	1.100	1.602
Sveukupno	***10.600***	***9.052***

Izvori: Prostorni plan Istarske županije, eVisitor

- U većini jedinica lokalne samouprave smještajni kapacitet je u okvirima ograničenja zadanih prostornim planom, za razliku od većine obale gdje je značajno premašen. Na projektnom području premašen je u Žminju, Barbanu i Tinjanu te u manjoj mjeri u Pićnu. Kriteriji prema kojem su izrađivači prostornog plana postavljali iste pragove nije naveden u planu, a s druge strane nema mehanizama koji bi se aktivirali prilikom prekoračenja;
- Županijski prostorni plan je također definirao sljedeće turističke zone izvan naselja na projektnom području:

Turističke zone izvan naselja prema PP Istarske županije					
rbr	zona	JLS	vrsta zone	max. veličina (ha)	max. kapacitet (kreveta)
1.	Brig	Sveti Lovreč	T3	3,4	250
2.	Rebići	Barban	T2	4	480
3.	Dolčani	Sveti Petar u Šumi	T2 / T3	3,1	250
4.	Juršići	Sveti Petar u Šumi	T3	3,5	280
5.	Ježenj	Pazin	T3	5,4	200
6.	Trviž	Pazin	T2 / T3	4,9	200
7.	Malinci	Buzet	T2	3,1	200
8.	Faturi	Tinjan	T1 / T2	2,3	200
	UKUPNO			**29,7**	**2.060**

Izvor: Prostorni plan Istarske županije

- U tablici je vidljiva dominacija T3 zona, odnosno orijentacija prema kampovima kao poželjnom i/ili mogućem tipu smještaja. Međutim, sadašnja smještajna struktura, činjenica da su sve zone, osim zone Ježenj, ostale neizgrađene te razgovori s ključnim dionicima ukazuju da još uvijek nema dostatnog

interesa za nove investicije u objekte kolektivnog smještaja (kampovi, hoteli i turistička naselja) na projektnom području;

- Prema novom Zakonu o prostornom uređenju na snazi od 1. siječnja 2026. godine, svi prostorni planovi u Republici Hrvatskoj moraju se prilagoditi novim zakonskim odredbama i usvojiti do 2033. godine. Ovo ujedno pruža priliku da jedinice lokalne samouprave prema županijskom Upravnom odjelu za prostorno uređenje i gradnju izraze zahtjeve za usklađenjem relevantnih prostorno planskih odredbi, gdje se posebno ističe regulacija turističkih zona koje ostaju nepopunjene i razvoj specifičnih oblika turizma za koje danas postoje barijere u prostornoj regulaciji te kategorizaciji (robinzonski turizam).

2.4.3. Razvojna turistička strategija područja turističkih zajednica središnje Istre, Motovuna i Žminja 2018. - 2025.

- Dokument je dovršen 2018. godine u okviru projekta INSiGHTS – "Integrirane strategije sporog, zelenog i zdravog turizma" i pod koordinacijom LAG-a Središnja Istra;
- U dokumentu se iznosi sljedeća vizija turizma područja turističkih zajednica središnje Istre, Motovuna i Žminja:
  Središnja Istra, Motovun i Žminj ruralno su zaleđe jedne od vodećih turističkih regija na Mediteranu. Svojim posjetiteljima nude umirujući i inspirativan ambijent u kojem se mogu rekreirati, istraživati autentičnu kulturnu baštinu, maštovite događaje te uživati u vrhunskoj lokalnoj gastronomiji. Mali lokalni poduzetnici zajednički razvijaju ovaj za život poželjan prostor na načelima inovacije, održivosti i autentičnosti.
- Razrađeni su i sljedeći ključni ciljevi:
  - CILJ 1: Podizanje kvalitete i kvantitete smještajnih kapaciteta
    - Do 2025., središnja Istra, Žminji Motovun su podigli svoje ukupne smještajne kapacitete na 10 000 kreveta
    - Do 2025. godine, u strukturi smještajne ponude privatni smještaj smanjio je svoj udio na maksimalno dvije trećine ponude
    - Do 2025. godine, ostvarena je izgradnja ukupno 500 novih hotelskih soba te dodatnih 2000 kreveta u agroturizmima, B&B i ruralnom smještaju.
  - CILJ 2: Obogaćenje turističke infrastrukture i zahvati u estetiku prostora
    - Do 2025. godine središnja Istra povećala je obujam i kvalitetu postojećih biciklističkih staza i šetnica;
    - Do 2025. realizirana su barem tri nova interpretacijska centra;
    - Do 2025. razvijena su dva turistička događaja od međunarodnog značaja izvan glavne sezone. Ti događaji imaju potencijal privući barem 20 tisuća posjetitelja, od čega barem polovicu čine inozemni posjetitelji.
  - CILJ 3: Dobro upravljanje temeljeno na principima transparentnosti i kvalitete
    - Do 2020. godine, uspostavljena je organizacijska platforma za upravljanje poljoprivrednim i turističkim razvojem (JLS, LAG, TZ, privatni dionici) ukupnog projektnog područja

        - Postavljena je online/offline struktura putem koje se kontinuirano nude informacije o lokalnim turističkim, poljoprivrednim ili gastronomskim proizvodima s pripadajućim novo razvijenim oznakama kvalitete
        - Kontinuirano provođenje edukacija u turizmu i razvoju ponude ruralnog turizma za vlasnike lokalnih agroturizama, OPG-ova i drugih dionika.
    - CILJ 4: Izgradnja suvremene platforme za marketing i komercijalizaciju turizma
        - Najkasnije do 2021. godine središnja je Istra izradila kvalitetnu bazu fotografija i filmova
        - Do istog roka produciran je jedinstven službeni katalog smještajnih i drugih objekata iz turističke i poljoprivredne ponude regije
        - Izrađena je web stranica s lako pamtljivim nazivom, npr. buy/visitcentralistria
- Iako je vremenska perspektiva bila zahvaćena razdobljem pandemije COVID-19, napravljeni su bitni iskoraci po pitanju ciljeva dva i četiri;
- Kao i u ostatku Hrvatske, upravljanje smještajnom strukturom pokazalo se zadatkom koji je u većini izvan mogućnosti jedinica lokalne samouprave i sustava turističkih zajednica;
- Upravljanje turizmom područja otežano je kombinacijom razmjerno velike površine i brojnih jedinica lokalne samouprave, a s druge malim brojem stanovnika i turista (i time izvornih prihoda TZ-ova) što trajno reducira upravljačke kapacitete.

2.4.4. Strateški plan razvoja turizma na području Grada Buzeta za razdoblje 2020.-2026. godine

- Dokument je dovršen krajem 2019. godine, a u njemu se iznosi sljedeća turistička vizija Buzeta: *Buzet – destinacija gostoljubivih domaćina, vrhunske gastronomije i outdoor avantura, nadahnuta tradicijom te bogatom kulturnom baštinom*
- Dokumentom je postavljena sljedeća hijerarhija razvojnih ciljeva:
    - CILJ 1: Razvoj i unapređenje turističke infrastrukture
        - Diversifikacija i povećanje kvalitete i broja smještajnih kapaciteta
        - Unapređenje postojeće i razvoj nove outdoor infrastrukture
        - Valorizacija i očuvanje kulturno - povijesne baštine
        - Unapređenje prometne povezanosti
    - CILJ 2: Značajno unapređenje i diversifikacija turističke ponude
        - Unapređenje postojećih i razvoj novih sportskih sadržaja i događaja
        - Unapređenje postojećih i razvoj novih kulturnih sadržaja i događaja
        - Unapređenje postojećih i razvoj novih gastro sadržaja i događaja
        - Umrežavanje i unapređenje suradnje dionika
    - CILJ 3: Prepoznatljivost na tržištu
        - Jačanje pozitivnog imidža
        - Razvoj novih brendova
        - Integrirana marketinška komunikacija

- Planska orijentacija slična je kao i slučaju Razvojne turističke strategije područja turističkih zajednica središnje Istre, Motovuna i Žminja 2018. - 2025. i sa sličnim rezultatom realizacije ključnih ciljeva gdje su digitalni marketing (smanjeni troškovi razvojem tehnologije) te razvoj kulturne baštine i rekreativne infrastrukture (EU i nacionalni fondovi) u proteklom razdoblju bili elementi s najvećim potencijalom unaprjeđenja.

2.4.5. Strategija razvoja turizma na području Općine Barban 2020. – 2025.

- U dokumentu je izražena sljedeća turistička razvojna vizija područja:
  Općina Barban postaje središnje mjesto za avanturistički turizam u Istri te jedno od najpoznatijih takvih odredišta u Hrvatskoj. Općina aktivno brine o svojoj tradiciji i kulturi, kontinuirano promovira iste vrijednosti na ciljanim turističkim tržištima. Krajobraz ostaje autentičan s brojnim pješačkim, biciklističkim i „konjičkim" stazama. Broj smještajnih kapaciteta umjereno raste, a kuće za odmor, apartmani, sobe i kamp podižu kvalitetu svoje usluge te zadržavaju elemente lokalne tradicije. Turisti dolaze cijele godine s obzirom na ponudu avanturističkog i drugih vidova lokalnog turizma koji su svojstveni pred i post sezoni, a zbog povoljne klime i očuvane tradicije naglasak se stavlja i na turiste starije životne dobi. Lokalni dionici u turizmu su gotovo svi umreženi, potiču zajedničke vrijednosti u brendiranju Općine. Pravovremeni su u prihvaćanju najnovijih trendova u turizmu te digitalnom oglašavanju. Kontinuirano razvijaju nove ideje i sadržaje te proširuju ponudu na lokalnom području. Općina postaje „drugi dom" i „mjesto stalne relaksacije" za brojne turiste s tržišta Njemačke i Austrije.
- Nadalje je postavljen sljedeći strateški okvir:

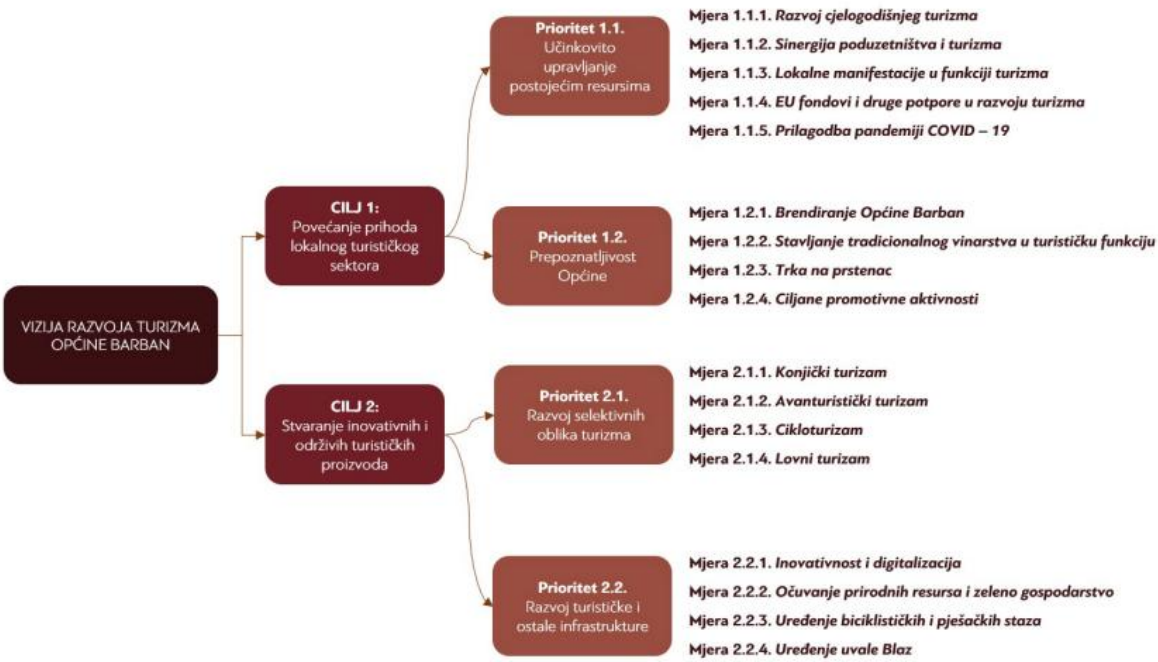

Izvor: Strategija razvoja turizma na području Općine Barban 2020. – 2025.

- Planski dokument je proizvodno orijentiran i to s većim naglaskom na selektivne oblike turizma, nego što je to slučaj u razvojnim dokumentima za ostatak projektnog područja.

2.5. Analiza stavova ključnih dionika

2.5.1. Uvod

U sklopu izrade ovog strateškog dokumenta je u cilju identifikacije ocjene stanja, ključnih problema, prilika, strateških opredjeljenja i potrebnih operativnih aktivnosti provedeno je ispitivanje stavova ključnih dionika putem sljedećih procedura:

- Istraživanja stavova lokalnog stanovništva sukladno pravilima izrade planova upravljanja destinacijom (zakon, pravilnik, smjernice za istraživanja);
- Istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja projektnog područja sukladno pravilima izrade planova upravljanja destinacijom (zakon, pravilnik, smjernice za istraživanja);
- Anketnog upitnika poslanog ključnim dionicima oko glavnih strateških pitanja turističkog razvoja;
- Radionice sa zainteresiranim privatnim i javnim dionicima održane 9. lipnja u Pazinu;
- Osobnih intervjua na temelju polustrukturiranog upitnika s čelnicima jedinica lokalne samouprave na projektnom području.

2.5.2. Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

- Istraživanje lokalnog stanovništva provelo je poduzeće MPN Digital Consulting iz Poreča tijekom ljetnih mjeseci 2025. godine;
- Zbog kompleksnosti provođenja istraživanja, uzorak nije reprezentativan po jedinicama lokalne samouprave područja (u nekim jedinicama lokalne samouprave odgovorilo je vrlo mali broj ispitanika) pa je rezultate potrebno uzeti s rezervom;
- Anketu je ispunilo ukupno 396 ispitanika (N=396);
- Ispitanici su zadovoljstvo s ukupnim razvojem turizma na njihovom području ocijenili s prosječnom ocjenom od 2,9, pri čemu su stanovnici Barbana bitno zadovoljniji (3,5), a Buzeta nezadovoljniji od prosjeka (2,5), dok su prosječne ocjene stanovnika Središnje Istre i Žminja u okviru prosjeka;
- 57% ispitanika nema nikakav prihod od turizma, za njih 39% turizam je dodatan izvor prihoda, a samo za njih 4% je glavni izvor prihoda;
- Za 20% ispitanika turizam smanjuje kvalitetu života, 31% smatra da pomaže održavanju kvalitete života, za njih 38% pomaže unapređenju kvalitete života, a 11% smatra kako nema nikakav učinak. Stanovnici Žminja i Središnje Istre imaju prosječne negativnije, a Barbana i Buzeta pozitivnije po ovom pitanju;
- Najveći broj ispitanika je niti zadovoljno, niti nezadovoljno životom u gradu/mjestu (36%), gdje je udio zadovoljnih ili potpuno zadovoljnih bitno veći od nezadovoljnih ili potpuno nezadovoljnih s 44% naprema 20%, bez značajnih razlika među područjima različitih turističkih zajednica;

- Slična je i struktura rezultata odgovora na pitanje kako turizam utječe na duh njihovog mjesta i njegovu autentičnost, osim u slučaju područja turističke zajednice Središnje Istre, gdje je nešto više nezadovoljnih i potpuno nezadovoljnih u odnosu na zadovoljne i potpuno zadovoljne;
- Nešto su pozitivniji odgovori na pitanje kako turizam utječe na očuvanje tradicije, običaja i kulture mjesta s 46% zadovoljnih i potpuno zadovoljnih nasuprot 20% nezadovoljnih i potpuno nezadovoljnih i ovdje s nešto negativnijim stavovima na području turističke zajednice Središnje Istre, ali i dalje s više pozitivnih nego negativnih odgovora;
- U seriji pitanja negativnih učinaka turizma na raspoloženje i osjećaje (D2), kategorije bitno negativnih učinaka u cjelini nisu dobile značajan udio odgovora.

2.5.3. Istraživanje turista i dnevnih posjetitelja

- Istraživanje provedeno online tijekom ljeta 2025. godine metodom na ukupnom uzorku od 251 turista i 90 jednodnevnih posjetitelja. Od ukupnog broja anketiranih turista, 197 se odnosi na goste u komercijalnom smještaju, a 54 na goste u nekomercijalnom smještaju;
- Turisti i dnevni posjetitelji su posjet području (pitanje A1 – Koliko ste zadovoljni boravkom u destinaciji) ocijenili s visokom prosječnom ocjenom od 6,27 (ponuđene ocjene od 1 do 7) s malom varijacijom među područjima turističkih zajednica, gdje je prosječna ocjena za Barban iznosila 6,05, Žminj 6,47, a za Središnju Istru i Buzet u okviru prosjeka;
- Kada se gleda prosjek svih pitanja vezanih uz zadovoljstvo posjetitelja boravkom (A1. Koliko ste zadovoljni svojim cjelokupnim boravkom u ovoj destinaciji?; A2 U kojoj mjeri je boravak u ovoj destinaciji ispunio Vaša očekivanja?; A3. Kako biste ocijenili svoj boravak u ovoj destinaciji?) prosjek odgovora nešto je manji i iznosi 6,21. Postoji manja varijacija u prosjeku odgovora prema tipu posjetitelja, gdje su najveću prosječnu ocjenu dodijelili gosti u nekomercijalnom smještaju (6,29), potom jednodnevni posjetitelji (6,25) te konačno gosti i komercijalnom smještaju (6,09);
- Na pitanje: „Koliko je vjerojatno da biste destinaciju preporučili drugima“ uz moguće ocjene od 1 do 10, ispitanici su dali razmjerno visoku prosječnu ocjenu od 8,78, pri čemu je čak 54% ispitanika dalo najvišu ocjenu 10;
- 78,6% ispitanika izjavilo je da je destinaciju posjetilo prvi put;
- Na donjem su grafu prikazane prosječne ocjene ispitanika elementima lanca vrijednosti destinacije:

Prosječne ocjene zadovoljstva turista elementima lanca vrijednosti destinacije (ocjene od 1 do 7)

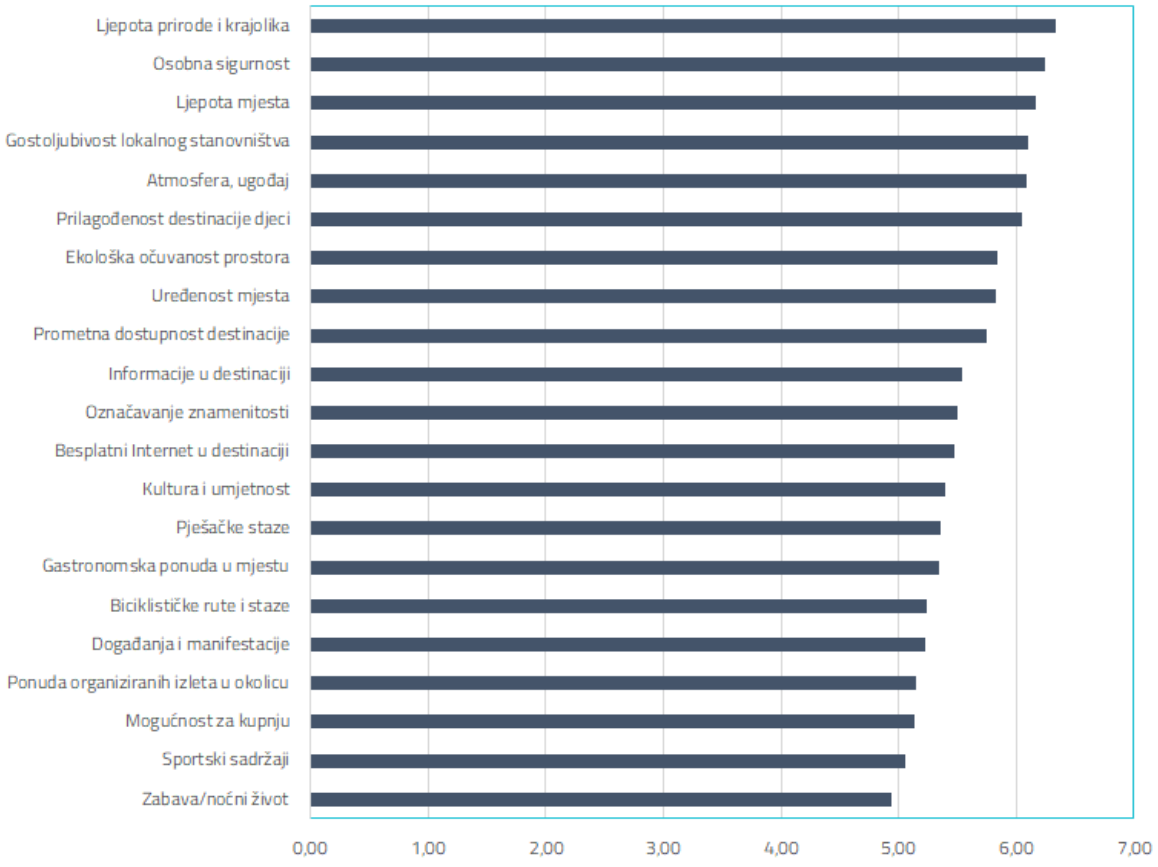

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji

- Ocjene elemenata su u rasponu od 4,94 do 6,34 pa se mogu smatrati razmjerno dobrima. Najbolje ocijenjeni elementi destinacije od strane posjetitelja su vezani uz fizičke osobine prostora, sigurnost i gostoljubivost. Stvoreni elementi destinacije vezani uz ponudu turističke infrastrukture i usluga slabije su ocijenjeni elementi destinacije.

2.5.4. Istraživanje stavova dionika

ANKETA ZA KLJUČNE DIONIKE

- Ključni javni i privatni dionici turizma projektnog područja bili su pozvani u sklopu izrade projekta ispuniti kratak upitnik vezan uz ocjenu stanja i glavna strateška određenja razvoja turizma područja;

- U skupinu javnih ključnih dionika spadaju načelnici i gradonačelnici jedinica lokalne samouprave te voditelji javnih poduzeća, dok u privatne javne dionike spadaju veći poduzetnici, osobito oni povezani s turizmom;
- Anketu je ispunilo ukupno 14 dionika.
- Dionici su visoko suglasni oko toga da su umjereno, ali ne i potpuno zadovoljni stanjem razvoja turizma na projektnom području (prosječna ocjena 4 od 1 do 5) te su jednako suglasni da turizam tek djelomično ostvaruje svoje potencijale;
- Dionici su glavnim elementima lanca vrijednosti dali srednje ocjene prema donjoj slici (od 1 najgore do 5 najbolje):

Ocjene elemenata turističkog lanca vrijednosti od strane ključnih dionika projektnog područja

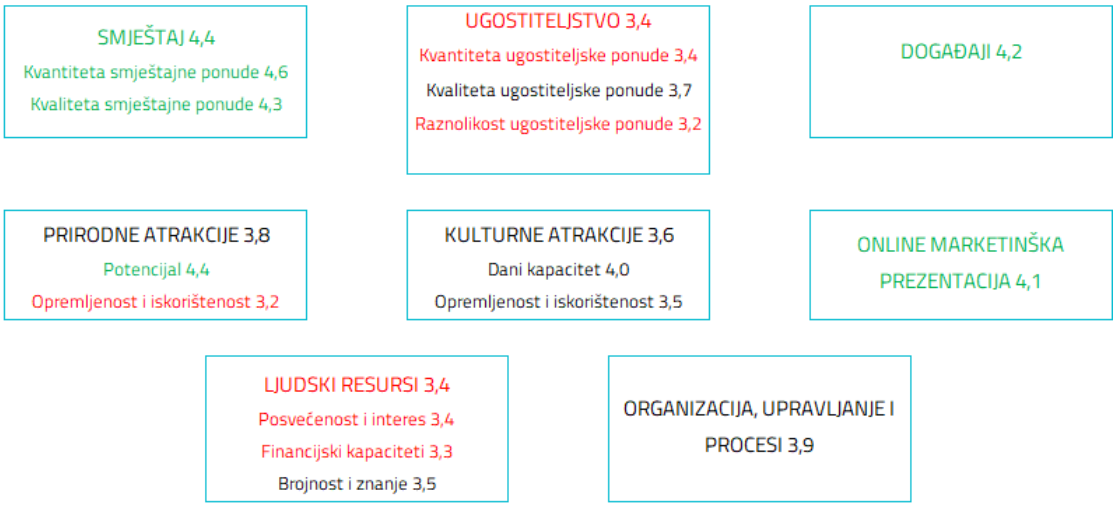

Izvor: Anketno istraživanje stavova ključnih dionika

** crvenom su obojane sve kategorije s prosječnom ocjenom ispod 3,4, a zelenom sve s prosječnom ocjenom iznad 4*

- Najveći jaz između potencijala i mogućnosti ispitanici vide u prirodnoj baštini što je u suglasju sa stavovima turista i jednodnevnih posjetitelja;
- Smještaj je najviše ocjenjena karika lanca vrijednosti, što je u određenom nesuglasju s rezultatima tržišne analize koji praktično ukazuju na monokulturu nekretninskih oblika smještaja;
- Percepcija je dionika da događaji spadaju u jače elemente turističkog lanca vrijednosti, što međutim nije u skladu s mišljenjem turista i jednodnevnih posjetitelja;
- Među slabijim elementima lanca turističke vrijednosti, dionici smatraju ugostiteljstvo, osobito s pozicija raznolikosti i kvantitete ugostiteljske ponude;
- Po pitanju željenih ciljnih segmenata, dionici su skloniji masovnijim i na tržištu zastupljenijim segmentima (obitelji, samostalni ili grupni mlađi posjetitelji, stariji parovi), nego posjetiteljima orijentiranim na turizam posebnih interesa (selektivne oblike turizma). Najčešće dodatno sugerirana ciljna grupa pored ponuđenih od strane ispitanika (njih trećine) su penjači/planinari;

- Upitani oko ključnih projekata konkurentnosti za sljedeće planskom razdoblje, ispitanici su se izjasnili na sljedeći način (mogućnost do 4 odgovora):
    - Turistička infrastruktura vezana uz dostupnost unutar destinacije (pješačke i biciklističke staze) - 71% ispitanika;
    - Uvođenje strože kontrole daljeg razvoja komercijalnog smještaja putem prostorno planskih dokumenata – 64% ispitanika;
    - Razvoj zaštićenih područja prirode u smislu dodatnih atrakcija i upravljanja posjetiteljima prema najboljim svjetskim praksama – 64% ispitanika;
    - Uvođenje strože kontrole nekomercijalnog smještaja (vikendice i kuće za odmor) putem prostorno planskih dokumenata – 50% ispitanika;
    - Razvoj poljoprivredno-gastronomskog brenda klastera (zajedničkog turističkog područja) s jasnim kriterijima kvalitete (od poljoprivredne proizvodnje do ponude u restoranima), infrastrukturom i sustavom podrške – 50%;
    - Opće uređenje estetike prostora – 29%;
    - Uvođenje SMART modela turizma (suvremeni digitalni sadržaji i interpretacija), u prvoj fazi vezanog uz kulturno-povijesne atrakcije – 29%;
    - Uspostavljanje sustava kvalitete – sustav i oznake (smještaj, objekti hrane i pića, itd.) – 14%.
- Upitani oko privatnih projekata za koje bi bilo poželjno i prioritetno da se realiziraju na području (mogućnost do 2 odgovora), ispitanici su odgovorili sljedeće:
    - Projekti ruralnog turizma – agroturizmi – agrarna proizvodnja – 79% ispitanika;
    - Izgradnja hotelskih kapaciteta – 43% ispitanika;
    - Projekti ruralnog turizma – enoturizam (vino) – 43% ispitanika;
    - Izgradnja infrastrukture za zabavu (vodeni parkovi, zabavni parkovi, noćni klubovi) dobila je sveukupno 35% glasova svih ispitanika.
- Dionici su velikom većinom za nastavak dosadašnjeg modela upravljanja destinacijom (četiri turističke zajednice koje se prema potrebi projektno udružuju) s 85% glasova dionika, nasuprot idejama jače integracije (jedna formalno udružena turistička zajednica), ili dezintegracije TZ središnje Istre koji su dobili po 7,7% glasova dionika.

RADIONICA S DIONICIMA U TURIZMU

- Radionica je održana u Pazinu 9. lipnja 2025. za male poduzetnike i službenike javnog sektora turizma područja s ciljem identifikacije specifičnih elemenata stanja, projektnih ideja i inicijativa, kao i razvojnih ideja. Na radionici je sudjelovalo više od 30 zainteresiranih dionika;
- Sljedeće su glavne ideje i stajališta iznesene na radionici:
    - Problem sezonskog poslovanja ugostitelja na projektnom području je zbog kombinacije demografskih faktora i sezonalnosti same turističke aktivnosti vrlo teško riješiti isključivo na poduzetničkoj osnovi. Zbog strateške važnosti produljenja sezonalnosti poslovanja ugostitelja predlažu se poticajne mjere za ugostitelje koji posluju cijele godine. Pored toga su izneseni općeniti zahtjevi za veće potpore poduzetništvu na projektnom području;
    - Ističe se visoka ovisnost ukupnog područja o njemačkom tržištu koja se dodatno povećava u godinama nakon pandemije COVID-19 s padom prometa pulske zračne luke. Sezonalnost

letova za njemačko, britansko i nizozemsko tržište ističe se kao dodatan problem te poslovanje je poslovanje izvan visoke sezone ograničeno na bliska automobilska tržišta. Unaprjeđenje poslovanja Zračne luke Pula i povezani dogovor dionika se s te strane ocjenjuje prioritetnim za projektno područje;

- Dionici iz Općine Barban ističu porast nekretninskih oblika smještaja (privatni smještaj, kuće za odmor, nekomercijalni smještaj) koji pogoršava postojeće probleme vodoopskrbe i odvodnje;
- Više dionika ističe regulatorne probleme u razvoju specifičnih proizvoda i smještajnih oblika za projektno područje (primjeri – status objekata za promatranje zvijezda /eng. stargazing/, mogućnost organizacije kamping smještaja na OPG-ovima, robinzonski turizam);
- Prema turističkim zajednicama iznesen je zahtjev za većom suradnjom između pojedinih privatnih marketinških inicijativa i destinacijskog upravljanja (turističke zajednice).

INTERVJUI S NAČELNICIMA I GRADONAČELNICIMA

- Intervjui su poduzeti u cilju:
  - obavještavanja o ciljevima te zakonom zadanim procedurama i obavezama vezanim uz izradu i usvajanje planova upravljanja destinacijama, odnosno obavezama lokalne samouprave;
  - identifikacije prethodno elaboriranog stanja opće infrastrukture na području pojedinih jedinica lokalne samouprave s obzirom da su isti podaci ograničeno dostupni u službenim dokumentima, i/ili su isti dokumenti prestari;
  - prikupljanja drugih podataka o stavovima i inicijativama u razvoju turizma.
- Prema navodima čelnika jedinica lokalne samouprave, dinamika gradnje postepeno ulazi u fazu stagnacije (Barban, Žminj, Sveti Lovreč – općine bliže obali), ili padu (ostale JLS) pri čemu je već došlo do zastoja na tržištu nekretninskih transakcija;
- Interes za postojećim turističkim zonama, uglavnom je ograničen, potencijal za realizacijom novog hotelskog projekta postoji u Općini Gračišće;
- Grad Pazin ističe turističku razvojnu orijentaciju prema kulturi i sportu što se odražava i u projektima u tijeku gdje su uz sport vezani postojeći projekti vanjske i unutarnje penjačke stijene, a uz kulturu projekti galerije moderne umjetnosti, vidikovca s ostataka stare palače Rapicio, uređivanje novih postava u Kaštelu;
- Postojeće projektne inicijative orijentirane su uglavnom na centre mjesta i odnose se na revitalizaciju središnje smještenih povijesnih objekata (uglavnom kaštela), dovršetak postojećih i realizaciju novih centara za posjetitelja evidentiranih u poglavlju dokumenta vezanim za resursnu osnovu za turizam;
- Po pitanju upravljanja turizmom, većina čelnika jedinica lokalne samouprave (osim gradova) ističe potrebu jačanja kapaciteta za upravljanje;
- Osobito s područja turističke zajednice središnje Istre ističe se hitnost rješavanja problema regulacije enduro motora putem vinjeta, ili druge vrste taksi koja bi se sredstva koristila za održavanje staza. Prevladava sklonost otvorenom modelu korištenja, nasuprot strogoj zabrani i dozvoljavanju vožnje isključivo na označenim stazama u privatnom vlasništvu.

2.6. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Starosna struktura stanovništva Jna projektnom području u usporedbi s Republikom Hrvatskom i Istarskom županijom												
	Ukupno	0 – 6 godina	0 – 14 godina	0 –17 godina	0 –19 godina	Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
RH	3.871.833	245.699	552.416	666.876	741.145	2.450.178	1.157.590	869.239	361.521	44,3	156,2	29,9
IŽ	195.237	11.461	26.035	31.127	34.235	122.043	62.793	47.159	19.533	45,8	183,4	32,2
Cerovlje	1.453	77	176	212	255	984	404	293	145	44,8	158,4	27,8
Gračišće	1.312	95	193	225	251	878	329	241	93	42,5	131,1	25,1
Karojba	1.404	98	216	258	287	936	361	252	93	42,1	125,8	25,7
Lupoglav	836	38	96	131	146	526	281	214	94	47,0	192,5	33,6
Pazin	8.279	557	1.176	1.387	1.524	5.324	2.483	1.779	701	44,3	162,9	30,0
Pičan	1.722	108	231	284	310	1.114	529	377	167	45,1	170,6	30,7
Sveti Lovreč	960	57	119	144	162	605	316	236	93	46,1	195,1	32,9
Sveti Petar u Šumi	1.051	81	171	209	228	695	251	185	87	41,5	110,1	23,9
Tinjan	1.729	128	277	312	341	1.066	508	386	181	44,1	149,0	29,4
Središnja Istra ukupno	**18.746**	**1.111**	**2.378**	**2.850**	**3.163**	**11.062**	**4.954**	**3.577**	**1.473**	**44,2**	**156,6**	**26,4**
Barban	2.491	140	329	397	429	1.497	871	665	300	47,1	203,0	35,0
Buzet	5.999	369	834	986	1.093	3.827	1.773	1.338	536	44,9	162,2	29,6
Žminj	3.360	213	528	649	704	2.117	938	715	357	43,7	133,2	27,9
Sveukupno	***30.596***	***2.099***	***4.636***	***5.547***	***6.120***	***20.869***	***9.611***	***7.102***	***3.027***	***44,5***	***157,0***	***31,4***

Izvor: DZS, popis stanovništva 2021. godine

- Broj stanovnika na projektnom području se između dva popisa stanovništva (2011. i 2021. godine) smanjio za 4,5%, pri čemu je samo Općina Tinjan u navedenom razdoblju jedina imala manji demografski rast, a najveći pad bilježile općine Cerovlje (-13,4%), Lupoglav (-9,5%), Barban (-8,5%) i Gračišće (-7,5%);
- Ipak, gledano u cijelosti, područje je imalo manji demografski pad u odnosu na ukupnu Istarsku županiju;
- Vrijednosti indeksa starenja (postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina) te koeficijenta starosti (postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu) su povoljnije u odnosu na županijski prosjek. No, kako se smatra da je društvo ušlo u proces starenja kada je indeks starenja veći od 40, a koeficijent starosti veći od 12, stanovništvo Istarske županije, Republike Hrvatske i projektnog područja stari razmjerno velikom brzinom;
- Valja naglasiti da su demografski trendovi najpovoljniji na području ruralnih područja Turističke zajednice središnje Istre (općine Gračišće, Karojba i Sveti Petar u Šumi), a najgori na području Općine Barban;
- Direktna posljedica ovog trenda je da će do kraja ove dekade s tržišta rada projektnog područja otići oko 2.500 radno sposobnih (razlika sadašnjeg kontingenta starijih od 60 i starijih od 65), a doći tek nešto manje od 1.500 novih radno sposobnih (razlika kontingenata 0-19 i 0-14 godina). Neovisno kako promatrali kontingente i u kojem vremenskom razdoblju, za svakog novo pridošlog u radni kontingent, iz njega izlazi 1,69 radnika. Ukoliko se postojeći trendovi prirodnog prirasta nastave, ovaj će se omjer samo pogoršavati;
- U obrazovnoj strukturi područja nešto je više onih s osnovnom školom (22% naprema 17%) u odnosu na nacionalni prosjek te nešto manje onih s visokim obrazovanjem (20% naprema 24%). Ipak, ovakva obrazovna struktura ne predstavlja barijeru daljem turističkom razvoju, osobito uzevši obzir postojeći intenzitet turizma;

Zaposlenost i nezaposlenost na projektnom području u 2024.				
JLS	zaposleni	broj nezaposlenih	zaposleni u turizmu	stopa nezaposlenosti
Pazin	2.371	103	131	4%
Sveti Lovreč	81	12	3	13%
Sveti Petar u Šumi	112	6	0	5%
Karojba	280	11	0	4%
Tinjan	366	10	18	3%
Gračišće	63	6	4	9%
Pićan	450	12	1	3%
Cerovlje	168	12	8	7%
Lupoglav	251	6	2	2%
TZ središnja Istra	**4.142**	**178**	**167**	**4%**
Buzet	2.295	74	89	3%
Žminj	1.085	20	217	2%
Barban	244	26	13	10%
Sveukupno	***7.766***	***298***	***486***	***4%***

Izvor: FINA, HZZO

- Stopa nezaposlenosti u 2024. godini iznosi oko 4% uz značajnu varijaciju među jedinicama lokalne samouprave te je najniža u Žminju, Lupoglavu i Tinjanu, a najviša u Barbanu, Gračišćun i Lupoglavu. U svakom slučaju ukupan broj registriranih nezaposlenih ne može biti izvor za sve sadašnje i buduće potrebe za radom na projektnom području;
- Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2024. godini je za cijelo područje Istarske županije zaprimljeno 27.772 zahtjeva za boravak i rad stranih radnika, od čega je odobreno njih 24.218. Istarska županija prednjači po broju odobrenih dozvola (ispred Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije). Iako je i dalje visok broj radnika iz Srbije i BiH, njihov broj se postepeno smanjuje (vjerojatno zbog iscrpljivanja demografskog bazena tih država), udio radnika iz Nepala stagnira, iz Bangladeša pada, dok raste broj onih iz Sjeverne Makedonije, Filipina i Indije. U strukturi radnih mjesta, većina se odnosi na radna mjesta u turizmu i ugostiteljstvu, odnosno u građevinarstvu;
- Prema izvještajima HZZ-a, nakon višegodišnjeg brzog porasta, broj zahtjeva za dozvolama stranih radnika se u prva tri mjeseca 2025. povećao za 10% odnosu na isto razdoblje 2024. što ukazuje na pad dosadašnjih stopa rasta;
- Prema dokumentu *Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije* iz 2024. godine koji se poziva na ranije ocjene HZZ, poseban problem predstavlja i dalje slaba mogućnost zadržavanja stranih radnika, gdje samo njih oko 20% produljuje prvu radnu dozvolu (izdaje se na 6 mjeseci), a ostali traže način rad nastaviti u bogatijim državama Zapadne Europe;
- Prema izvješćima Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, općenito opada interes za sastavnicama iz područja društvenih i humanističkih znanosti (koje uključuje i ekonomiju i turizam), a raste prije svega u STEM području;
- Konačno, stanje raspoloživosti ljudskih potencijala za turizam, ali i ostale djelatnosti, nije dobro, što je slučaj i na nacionalnoj razini. S obzirom na postojeće stanje prirodnog prirasta i potrebno vrijeme za bitniji utjecaj na ukupnu demografiju čak i u slučaju da se on brzo poboljša, za područje ukupne Istarske

županije potreban je dugoročan plan upravljanja imigracijama. Sadašnji proces palijativnog upravljanja imigracijom, gdje se radna struktura mijenja praktično svake godine, suboptimalna je za potrebni razvoj kvalitete turističke usluge.

2.7. Analiza komunikacijskih aktivnosti

- Kako je već prethodno spomenuto, na projektnom području djeluju četiri turističke zajednice, od kojih je prostorno i prema prihodima najveća Turistička zajednica središnje Istre koja je u 2024. raspolagala s ukupno 63% ukupnih prihoda turističkih zajednica na projektnom području;
- Uključene turističke zajednice surađuju projektno i zasad nema formalnog dugoročnog ugovora o suradnji između četiri turističke zajednice. Turističkim zajednicama središnje Istre i Žminja ovo je drugi zajednički strateški dokument zaredom;

Alokacija budžeta TZ-ova u 2024. godini

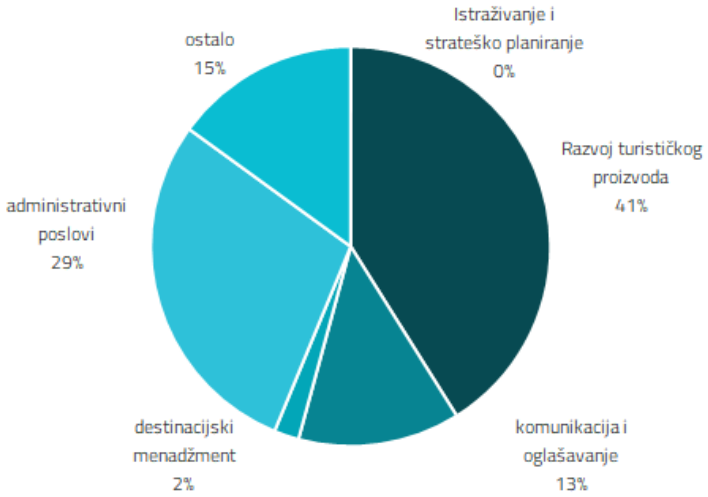

Izvor: Izvještaji predmetnih TZ-ova o radu u 2024. godini

- Udio turističke zajednice Središnje Istre u ukupnim veći je nego u izvornim (boravišna pristojba i turistička članarina) prihodima četiri turističke zajednice. Razlog je u tome što resorno ministarstvo i Glavni ured Hrvatske turističke zajednice nizom financijskih programa dodatno potiču udružene turističke zajednice;
- S obzirom na manje ukupne budžete, u slučaju turističkih zajednica Barbana, Buzeta i Žminja, veći se udio troši na administrativne troškove;
- Budžeti turističkih zajednica u najvećoj se mjeri koriste za razvoj turističkih proizvoda, a unutar ove stavke dominira stavka potpore događanjima na koju je alocirano gotovo 60% budžeta razvoja proizvoda (najmanje 30% u Žminju, a najviše 90% u Buzetu);
- S obzirom da je riječ o manjim i time manje formalnim turističkim zajednicama, proces praćenja povrata uloženih marketinških sredstava u događanja nije uspostavljen. Za sljedeće četiri godine predlaže se uspostavljanje evidencije događanja u smislu broja posjetitelja te procjene posjetitelja za koje pojedini događaj predstavlja primarni motiv dolaska;

- Kao i na obali, događanja najčešće predstavljaju nadopunu manjkavim elementima lanca vrijednosti (prije svega zabave), a manje kao primarni motiv dolaska turista. Ipak, sezonski raspored događanja bitno je povoljniji u odnosu na obalu u smislu da su događanja ravnomjerno raspoređena tijekom godine, a ne u glavnoj sezoni (koja se praktično poklapa s onom na obali);
- U sljedećem se razdoblju predlaže zajednički i koncentrirani napor svih uključenih turističkih zajednica u razvoju povezanih događanja u odabranim dijelovima sezone (inicijalni prijedlozi: druga polovina travnja, svibanj, rujan , listopad) koja bi se inicijativa komunicirala svim dionicima i osigurala zajednička isporuka elemenata proizvoda;
- U segmentu ostalih aktivnosti vezanih uz razvoj proizvoda, djelokrug lokalnih turističkih zajednica ograničen je postojećim zakonskim okvirom Republike Hrvatske, odnosno postojanjem turističkih članarina koje priječe komercijalne i investicijske aktivnosti (zbog konkuriranja vlastitim članicama). Tu je u segmentu razvoja proizvoda, uloga turističkih zajednica nužno koordinacijska i komunikacijska;
- Komunikacija čini tek manji udio ukupne alokacije budžeta što je očekivano za lokalne turističke zajednice s obzirom na daleko veći budžet i logičnu marketinšku ulogu regionalnih (županijskih) turističkih zajednica. U slučaju predmetnih turističkih zajednica postoji ipak postoji izvjesna potreba za komunikacijom s obzirom da proizvodna struktura ne odgovara onoj koja dominira u Županiji (sunce i more) pa se dio proizvoda mora komunicirati samostalno;
- Prema podacima dobivenim od strane turističke zajednice Istarske županije, interes za projektnim područjem (klikovi na predmetne destinacije na web stranici TZ IŽ, odnosno pripadajuće atrakcije i proizvode) za vrijeme pandemije COVID-19 stavio ga je među najpopularnija područja Istarske županije te je istu poziciju održao odonda;
- Postoji varijacija u kvaliteti i sustavu online prezentacije četiri turističke zajednice te bi po usvajanju ovog plana iste trebale razmotriti ideju ujednačavanja platforme i logike web prezentacije. Web prezentacija bi u budućnosti trebala slijediti ove suvremene principe:
    - Fokus na iskustva i proizvode, prije svega one koji su trenutno sezonski aktualni;
    - Filmovi od 10 do 30 sekundi kao osnova prezentacije, koju slijede fotografije te potom tekst i faktografija;
    - Interakcija s korisnicima na društvenim mrežama te upotreba korisnički generiranog sadržaja u prezentaciji.

2.8. Analiza konkurencije

- Turističku konkurenciju projektnog područja moguće je promatrati na više načina, pri čemu se izdvajaju područja sa sličnim kulturnim i prirodnim atributima (zaleđa turistički snažnih mediteranskih obalnih regija), odnosno je moguće konkurenciju promatrati u okviru svakog od turističkih proizvoda koje je područje razvilo, ili ima namjeru razviti;
- S obzirom na razmjerno malu gustoću turističke aktivnosti te još uvijek početnu fazu u razvoju turističkih proizvoda, konkurentska analiza prema proizvodima još nije relevantna, iako je u samom procesu razvoja proizvoda svakako važno da se oni grade prema globalno postavljenim pravilima, ali uvažavajući lokalne specifičnosti te načelo potrebe i kultiviranja inovacije;

- Već je u prethodnim razvojnim dokumentima istaknuto da talijanska Toskana, odnosno francuska Provansa predstavljaju globalno glavne uzorne regije za razvoj turizma u ruralnim područjima;
- Usprkos međusobnim razlikama, zajednička obilježja obje ove regije u turističkom smislu su sljedeća:
    - Zaleđa snažnih i visoko pozicioniranih obalnih turističkih regija (Azurna obala i Costa Ligura);
    - Polagan i organski razvoj;
    - Inherentno izvorno bogata područja (firentinski bankari među prvima u Europi, provansalska poljoprivreda i kuhinja i višestoljetni ugled mjesta umjetničke inspiracije);
    - Snažna poljoprivredna proizvodnja (u smislu kvantitete i kvalitete, odnosno brendiranih poljoprivrednih proizvoda visoke kvalitete);
    - Izuzetna dostupnost i povezanost prostora s obzirom na veličinu – prostori su aktivirani gustom mrežom lokalnih puteva, biciklističkih i pješačkih staza;
    - Bez dominantnih atrakcija, osim samog ruralnog karaktera područja, odnosno povijesnih mjesta. Iskustvo se gradi kombinacijom brojnih manjih atrakcija;
    - Upravljanje estetikom prostora koje je u pojedinim elementima razvijeno do razine samostalne atrakcije (npr. oblikovanje krajobraza u dijelovima Toskane gdje se različitim ratarskim kulturama u sezoni postižu različite boje s različite strane ceste);
    - „Spori" i opušteni turizam orijentiran na istraživanje;
    - Ponuda za širok spektar segmenata (od backpackera i biciklista do globalne elite) što je omogućeno inteligentnim korištenjem velikog prostora i raznolikom ponudom smještaja;
    - Inverzija glavne sezone u odnosu na većinu drugih turističkih proizvoda (proljeće i jesen kao visoka sezona);
    - Decentralizirani model turističkog razvoja – gotovo isključivo regionalna odgovornost za razvoj.
- Europa se općenito smatra vodećim kontinentom u turističkom razvoju pretežno ruralnih regija što je rezultat naslijeđenih preferencija lokalnog tržišta, ali i višedesetljetnih programa potpora putem fondova putem Europske unije;
- U takvom okruženju, projektno je područje okruženo brojnim konkurentskim regijama. Polazeći od kriterija dominantno cestovnog pristupa i obraćanja istom tržištu, valja istaknuti:
    - Dolinu Vipave – Slovenija (ključni element pozicioniranja – vino);
    - Dolinu Soče – Slovenija (ključni element pozicioniranja – ljepota rijeke Soče i ponuda aktivnosti);
    - Tirol – Austrija (ključni element pozicioniranja - razvijeno austrijsko selo s prepoznatljivim elementima nacionalnog identiteta).
- Navedene regije imaju djelomično diferencirana pozicioniranja, ali razmjerno sličnu strukturu ponuđenih atrakcija i aktivnosti;
- Projektno je područje u smislu atrakcijske strukture na tragu identificiranih konkurentskih regija, ali sa sljedećim razlikama:
    - Nedostatak jasnog ključnog motiva/pozicioniranja;
    - Manje raznolika ponuda smještaja;
    - Manja gustoća turističkih atrakcija;
    - Slabije razvijena gastronomska ponuda, manje prepoznata vina, ali i slabije razvijena poljoprivreda;
    - Razvijenija autentičnost i očuvanost izvornog prostora zbog manjeg stupnja turističkog razvoja (povoljnije za posjetitelje koji traže mogućnost „bijega i skrivanja" / eng. hideaway);

- Zbog svega je isto područje cjenovno pristupačnije.

2.9. Ostali destinacijski faktori

PRISTUPAČNOST

- Prema podacima turističkih zajednica s projektnog područja, sljedeća je pristupačnost turističkih sadržaja za osobe s invaliditetom:
  - Na području turističke zajednice središnje Istre pristupačno je 15 smještajnih objekata, od čega 4 u Svetom Petru u Šumi, 3 u Tinjanu, po dva u Pazinu, Pićnu i Svetom Lovreču te po jedan u Cerovlju i Karojbi;
  - Na području turističke zajednice Barban pristupačne su tri atrakcije i pet restorana;
  - Na području turističke zajednice Žminj pristupačno je sedam smještajnih objekata, osam atrakcija i pet restorana;
  - Sveukupno je na projektnom području pristupačno 22 smještajna objekta, 11 atrakcija i 10 restorana.

ORGANIZACIJA I DOSTUPNOSTI USLUGA U DESTINACIJI (JAVNE USLUGE I SERVISI)

- Dostupnost javnih usluga i servisa na projektnom području koncentrirana je na području gradova Pazina i Buzeta u kojima živi gotovo polovina stanovništva područja;
- Ponuda **osnovnih uslužnih djelatnosti** je dostatna. Maloprodajna mreže trgovina robe široke potrošnje je dostatna na cijelom području sa standardom od jedne trgovine na oko 500 stanovnika te nema problema u opskrbi niti u vrhu turističke sezone. Tržni centar postoji u Pazinu, a još jedan je u izgradnji u Buzetu. Tijekom sezone su u dijelu jedinica lokalne samouprave organizirani tržni dani. Nabava ostale robe, kao i popravak vozila dostupni su u gradovima projektnog područja;
- Dostupnost **zdravstvenih usluga** uključuje sljedeće ispostave Istarskih domova zdravlja:
  - Buzet;
  - Pazin (s ordinacijama u Lupoglavu i Tinjanu, pored drugih mjesta);
  - Sveti Lovreć kao ispostava Doma zdravlja Poreč;
  - Potpićan kao ispostava Doma zdravlja Labin;
  - Barban kao ispostava Doma zdravlja Pula;
  - Žminj kao ispostava Doma zdravlja Rovinj.
- Dostupnost **vjerskih objekata** na području klastera je dobra te sukladno demografskom sastavu uključuje katoličke crkve
- Na području projektnom području postoje podružnice svih većih banaka u Hrvatskoj (prije svega u Buzetu i Pazinu, ali i Žminju te Lupoglavu), a **gustoća mreže bankomata odgovara ruralnom karakteru područja.** U svim jedinicama lokalne samouprave postoje poštanski uredi, ali se poštanski promet odvija s kašnjenjima i poteškoćama;
- **Sportsku infrastrukturu** čine sportske dvorane u Buzetu (u tijeku projekt energetske obnove), Pazinu, Žminju, Svetom Lovreču i Karojbi te vanjska igrališta u ostalim jedinicama lokalne samouprave projektnog područja;

- **Javne prostore i površine** održavaju komunalna poduzeća ujedno zadužena i za prikupljanje otpada. Stanje održavanja je zadovoljavajuće, iako treba uzeti u obzir da zelenih površina ima razmjerno mnogo te da su ista komunalna poduzeća istovremeno zadužena i za otpad, tako da je potreba za ljudskim i materijalnim resursima, osobito u vrijeme turističke sezone, velika;
- **Javne i žurne službe** funkcioniraju bez većih problema te je opća sigurnost na području razmjerno dobra.

3. IZRAČUN POKAZATELJA ODRŽIVOSTI DESTINACIJE

3.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

3.1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

ZL-1 - Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone

	A - Ukupan broj noćenja u vršnom mjesecu 2024. (kolovoz)	B - Broj stanovnika prema DZS iz 2023.*	ZL-1 = A/(31*S/100)
Pazin	23.410	8.279	9
Sveti Lovreč	21.151	960	71
Sveti Petar u Šumi	8.208	1.053	25
Karojba	9.007	1.404	21
Tinjan	26.465	1.728	49
Gračišće	5.664	1.312	14
Pićan	12.026	1.722	23
Cerovlje	4.278	1.453	9
Lupoglav	3.292	836	13
TZ središnja Istra	**113.501**	**18.747**	**20**
Buzet	17.022	5.999	9
Žminj	32.530	3.360	31
Barban	39.448	2.491	51
Sveukupno	***202.501***	***30.597***	***21***

Izvori: eVisitor, DZS

ZL-2 - Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

	ukupno	ostvaruje korist od turizma			ne ostvaruje korist od turizma			% ukupno
	ispitanika	zadovoljni	ostali	% zadovoljnih	zadovoljni	ostali	% zadovoljnih	zadovoljnih
Pazin	81	4	18	18,2%	10	49	16,9%	17,3%
Sveti Lovreč	17	1	8	11,1%	1	7	12,5%	11,8%
Sveti Petar u Šumi	15	2	8	20,0%	2	7	22,2%	26,7%
Karojba	4	0	1	0,0%	0	3	0,0%	0,0%
Tinjan	37	6	14	30,0%	3	17	15,0%	24,3%
Gračišče	4	0	2	0,0%	0	2	0,0%	0,0%
Pićan	5	0	0		1	4	20,0%	20,0%
Cerovlje	11	0	3	0,0%	3	8	27,3%	27,3%
Lupoglav	23	1	2	33,3%	1	19	5,0%	8,7%
TZ središnja Istra	**197**	**14**	**56**	**20,0%**	**21**	**116**	**15,3%**	**17,8%**
Buzet	83	7	37	15,9%	7	32	17,9%	16,9%
Žminj	43	5	11	31,3%	6	21	22,2%	25,6%
Barban	73	18	26	40,9%	10	19	34,5%	38,4%
Sveukupno	***396***	***44***	***130***	***25,3%***	***44***	***188***	***19,0%***	***22,2%***

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

3.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

ZT-1 - Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji

	ukupno ispitanika	A1 - prosječna vrijednost	A2 - prosječna vrijednost	A3 - prosječna vrijednost	Index zadovoljstva = (A1+A2+A3-3)/18*100	promotori (%) - B1 odgovori 9 i 10 u odnosu na ukupno	odgovaratelji (%) - B1 odgovori od 0 do 6 u odnosu na ukupno	% neto spremnost za preporuku (B1-B2)
Pazin	100	6,40	6,14	6,19	87,4	69,0%	5,0%	64,0%
Sveti Lovreč	36	6,28	6,08	6,14	86,1	75,0%	5,6%	69,4%
Sveti Petar u Šumi	1	6,00	6,00	5,00	77,8	100,0%	0,0%	100,0%
Karojba	1	7,00	7,00	7,00	100,0	100,0%	0,0%	100,0%
Tinjan	47	6,21	6,04	6,19	85,8	72,3%	8,5%	63,8%
Gračišče	5	6,60	6,20	6,00	87,8	60,0%	0,0%	60,0%
Pićan	5	4,80	4,60	5,80	67,8	60,0%	40,0%	20,0%
Cerovlje	1	5,00	5,00	6,00	72,2	0,0%	0,0%	0,0%
TZ središnja Istra	**196**	**6,29**	**6,19**	**6,16**	**86,9**	**70,4%**	**6,6%**	**63,8%**
Buzet	41	6,29	6,24	6,29	87,9	80,5%	7,3%	73,2%
Žminj	47	6,05	5,68	5,88	81,2	54,4%	3,5%	50,9%
Barban	57	6,43	6,26	6,32	88,9	63,8%	4,3%	59,6%
Sveukupno	***341***	***6,27***	***6,16***	***6,15***	***86,5***	***68,0%***	***5,9%***	***62,2%***

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

3.1.3. Pristupačnost destinacije

PD-1 - Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom

	Ukupan broj popisanih atrakcija	Broj atrakcija dostupnih osobama s invaliditetom	PD-1 - udio atrakcija dostupnih osobama s invaliditetom
Pazin	86		0%
Sveti Lovreč	23		
Sveti Petar u Šumi	11		
Karojba	18		
Tinjan	18		
Gračišće	19		
Pićan	27		
Cerovlje	27		
Lupoglav	33		0%
TZ središnja Istra	**262**	**0**	**0%**
Buzet	12		0%
Žminj	12	3	25%
Barban	13	8	62%
Sveukupno	***299***	***11***	***4%***

Izvori: TZ-ovi projektnog područja

3.1.4. Sigurnost destinacije

SD1 - Broj organiziranih turističkih ambulanti

- Na projektnom području nema organiziranih turističkih ambulanti.

3.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

3.2.1. Upravljanje vodnim resursima

UVR-1 - Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)

	F1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja u m^3	F2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja u m^3	T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja	T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja	Broj stalnih stanovnika koji imaju pristup vodi	Potrošnja vode po noćenju turista = (F2xN1-F1xN2)/(T2xN1-T1xN2)	Potrošnja vode po noćenju stanovnika =1/Sx(T2xF1-T1xF2)/(T2xN1-T1xN2)	UVR-1 - Omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika
Pazin	30.419	42.587	927	23.410	8.279	0,54	0,12	4,64
Sveti Lovreč	5.463	15.491	103	21.151	960	0,48	0,18	2,62
Sveti Petar u Šumi	5.112	10.341	82	8.208	1.053	0,64	0,15	4,15
Karojba	5.994	11.631	101	9.007	1.404	0,63	0,14	4,65
Tinjan	8.923	28.735	128	26.465	1.728	0,75	0,16	4,57
Gračišće	3.146	6.733	12	5.664	1.312	0,63	0,08	8,22
Pićan	3.700	6.447	100	12.026	1.722	0,23	0,07	3,34
Cerovlje	3.847	5.437	300	4.278	1.453	0,40	0,08	4,83
Lupoglav	3.343	5.289	64	3.292	836	0,60	0,13	4,73
TZ središnja Istra	**69.947**	**132.691**	**1.817**	**113.501**	**18.747**	**0,56**	**0,12**	**4,74**
Buzet	19.627	34.488	754	17.022	5.999	0,91	0,10	8,97
Žminj	10.897	29.221	645	32.530	3.360	0,57	0,10	5,69
Barban	9.431	29.267	211	39.448	2.491	0,51	0,12	4,19
Sveukupno	***109.902***	***225.667***	***22.046***	***202.501***	***30.597***	***0,64***	***0,10***	***6,35***

Izvori: Istarski vodovod d.o.o., Vodovod Pula-Labin d.o.o.

3.2.2. Gospodarenje otpadom

GO-1 - Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)

	F1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone)	F2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone)	T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja	T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja	S - Broj stalnih stanovnika u destinaciji	WTN - Količina otpada po noćenju turista = (F2xN1-F1xN2)/(T2xN1-T1xN2)	WRN - Količina otpada po noćenju stanovnika =1/Sx(T2xF1-T1xF2)/(T2xN1-T1xN2)	Količina otpada turista u mjesec dana - WT=WTN*T2	Količina otpada stanovnika u mjesec dana - WR=S*WRN*31	GO-1 - Omjer stvaranja otpada po noćenju turista i stanovnika
Pazin	100	116	927	23.410	8.279	0,00	0,00	16,43	99,67	0,16
Sveti Lovreč	31	43	103	21.151	960	0,00	0,00	12,06	30,94	0,39
Sveti Petar u Šumi	21	27	82	8.208	1.053	0,00	0,00	5,56	21,16	0,26
Karojba	15	20	101	9.007	1.404	0,00	0,00	4,78	15,26	0,31
Tinjan	22	34	128	26.465	1.728	0,00	0,00	11,86	22,28	0,53
Gračišće	14	24	12	5.664	1.312	0,00	0,00	10,06	14,14	0,71
Pićan	nije dostupno	nije dostupno	100	12.026	1.722	-	-	-	-	-
Cerovlje	17	24	300	4.278	1.453	0,00	0,00	8,12	16,08	0,50
Lupoglav	14	19	64	3.292	836	0,00	0,00	5,24	13,55	0,39
TZ središnja Istra	**235**	**307**	**1.817**	**113.501**	**18.747**	**0,00**	**0,00**	**73,72**	**233,47**	**0,32**
Buzet	71	213	754	17.022	5.999	0,01	0,00	148,58	64,42	2,31
Žminj	60	79	645	32.530	3.360	0,00	0,00	18,83	59,77	0,32
Barban	35	78	211	39.448	2.491	0,00	0,00	43,23	34,77	1,24
Sveukupno	***635***	***984***	***5.244***	***202.501***	***30.597***	***0,00***	***0,00***	***357,80***	***626,17***	***0,57***

Izvori: Komunalna poduzeća za zbrinjavanje otpadom s područja Južne Istre

3.2.3. Zaštita bioraznolikosti

BR-1 - Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)

Zakonom zaštićena prirodna područja na obuhvatu projekta			
Naziv	**JLS**	**Kategorija**	**Površina (ha)**
Dio zaštićenog područja Pićan	Gračišće, Pićan	značajni krajobraz	744,59
Pinije u Karojbi	Karojba	spomenik prirode	0
Park prirode Učka	Lupoglav, Buzet	park prirode	4.446,05
Dio područja Učke van parka prirode	Lupoglav, Buzet	značajni krajobraz	905,44
Vela Draga pod Učkom	Lupoglav	spomenik prirode	70,96
Stablo čempresa u Kaščergi	Pazin	spomenik parkovne arhitekture	0
Pazinski ponor	Pazin	značajni krajobraz	7,24
Ukupno			**6.174,28**
Ukupna površina projektnog područja			**91.300,00**
Udio zaštićenih područja u ukupnoj površini			**6,8%**
Istarska županija ukupno zaštićena područja			**15.892,73**
Udio zaštićenih područja projekta u ukupno zaštićenim područjima IŽ			**39,0%**

Izvor: Jedinice lokalne samouprave, bioportal

Udjel ukupnoj površini projektnog područja	
park prirode	4,9%
značajni krajobraz	1,8%
spomenik prirode	0,1%
spomenik parkovne arhitekture	0,0%
UKUPNO	6,8%

- Na području se dodatno nalaze i sljedeća područja u okviru mreže NATURA 2000:

Područja u okviru mreže NATURA 2000 na obuhvatu projekta		
Naziv	**JLS**	**Površina (ha)**
Mirna i šire područje Butonige	Cerovlje, Motovun, Pazin	1.476,72
Lipa	Cerovlje	227,74
Boljunsko polje	Cerovlje, Lupoglav	2.244,19
Kotli	Cerovlje	328,75
Piskovica špilja	Cerovlje	0,78
Pazinština	Gračišće, Pazin, Pićan	4.704,48
Ponor Bregi	Gračišće	136,81
Učka i Ćićarija	Lupoglav, Buzet	22.957,11
Park prirode Učka	Lupoglav, Buzet	8.026,62
Pazinski potok	Pazin	70,5
Vela Traba	Pazin	540,08
Grdoselski potok	Pazin	2,71
Dolina Raše	Pićan, Barban	609,43
Limski zaljev - kopno	Sveti Lovreč	1.168,32
Ukupno		**43.504,16***
Istarska županija		158.277,01

** ukupna površina navedenih područja uključujući i one izvan projektnog područja*

Izvor: Jedinice lokalne samouprave, bioportal

3.2.4. Održivo upravljanje energijom

UEN-1 - Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije

- Podaci nisu dostupni s obzirom da operater mreže (HEP) nije odgovorio na upit.

3.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

UPK-1 - Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika

- Na projektnom području sustav je implementiran u sljedećim jedinicama lokalne samouprave:
  - Gradu Pazinu putem Strategije i plana prilagodbe klimatskim promjenama te Strategije upravljanja plavom i zelenom infrastrukturom;
  - Na području Svetog Lovreča putem Strategija zelene urbane obnove Općine Sveti Lovreč;
  - Gradu Buzetu putem Strategije zelene urbane obnove (usvojen: službene novine Grada Buzeta 3/2025) te SECAP dokumenta koji je u postupku izrade;
  - Općini Barban;
  - Općini Žminj.

3.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

3.3.1. Turistički promet

TP-1 - Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja

	TP-1 - Ukupan broj turističkih dolazaka u mjesecu s najviše turističkih dolazaka (kolovoz 2024.)
Pazin	3.431
Sveti Lovreč	2.569
Sveti Petar u Šumi	867
Karojba	998
Tinjan	3.160
Gračišće	668
Pićan	1.513
Cerovlje	647
Lupoglav	473
TZ središnja Istra	14.326
Buzet	3.666
Žminj	3.988
Barban	5.106
Sveukupno	27.086

Izvori: eVisitor

TP-2 Prosječna duljina boravka turista u destinaciji

	Ukupan broj turističkih noćenja u 2024.	Ukupan broj turističkih dolazaka u 2024.	TP-2 - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
Pazin	82.815	14.748	5,62
Sveti Lovreč	66.543	8.156	8,16
Sveti Petar u Šumi	27.777	3.179	8,74
Karojba	27.055	3.313	8,17
Tinjan	81.323	10.238	7,94
Gračišće	17.107	2.327	7,35
Pićan	38.131	4.730	8,06
Cerovlje	15.289	2.672	5,72
Lupoglav	9.539	1.754	5,44
TZ središnja Istra	**365.579**	**51.117**	**7,15**
Buzet	59.596	16.449	3,62
Žminj	105.322	12.316	8,55
Barban	120.761	15.289	7,90
Sveukupno	***651.258***	***146.288***	***4,45***

Izvori: eVisitor

3.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

PGS-1 Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

	Ukupan broj zaposlenih prema satima rada u 2024.	Broj zaposlenih u djelatnosti I (prema NKD 2007.) u 2024.	Udio zaposlenih u turizmu (djelatnost I) u 2024.
Pazin	2.371	131	5,5%
Sveti Lovreč	81	3	3,7%
Sveti Petar u Šumi	112	0	0,0%
Karojba	280	0	0,0%
Tinjan	366	18	4,9%
Gračišće	63	4	6,3%
Pićan	450	1	0,2%
Cerovlje	168	8	4,8%
Lupoglav	251	2	0,8%
TZ središnja Istra	**4.142**	**167**	**4,0%**
Buzet	2.295	89	3,9%
Žminj	1.085	217	20,0%
Barban	244	13	5,3%
Sveukupno	***7.766***	***486***	***6,3%***

Izvori: FINA

PGS-2 Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

	PGS-2 - Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2024. u mil. EUR
Pazin	5,56
Sveti Lovreč	3,61
Sveti Petar u Šumi	0,18
Karojba	0,05
Tinjan	1,48
Gračišće	0,15
Pićan	0,00
Cerovlje	0,61
Lupoglav	0,13
TZ središnja Istra	**11,77**
Buzet	4,26
Žminj	35,75
Barban	1,05
Sveukupno	***52,83***

Izvori: FINA

3.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

3.4.1. Turistička infrastruktura

TI-1 Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija

POPIS KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU PROJEKTNOG PODRUČJA PREMA JLS				
R.BR	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	NAZIV KULTURNOG DOBRA, MJESTO	VRSTA KULTURNOG DOBRA	PRAVNI STATUS
1.	PAZIN	Crkva Sv. Marije na Škriljinah, Beram	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro, Kulturno dobro od nacionalnog značaja
2.	PAZIN	Crkva Sv. Martina, Beram	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
3.	PAZIN	Kulturno povijesna cjelina Berma, Beram	Nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
4.	PAZIN	Crkva Sv. Križa, Butoniga	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro

5.	PAZIN	Crkva Sv, Katarine, Lindar	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
6.	PAZIN	Kulturno povijesna cjelina Lindar, Lindar	Nepokrento kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
7.	PAZIN	Crkva Sv. Nikole, Pazin	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
8.	PAZIN	Kaštel, Pazin	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
9.	PAZIN	Kompleks franjevačkog samostana s crkvom Pohođenja BDM, Pazin	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
10.	PAZIN	Kulturno povijesna cjelina grada Pazina, Pazin	Nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

11.	PAZIN	Rodna kuća biskupa Jurja Dobrile, Veli Ježenj	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
12.	PAZIN	Kulturno povijesna cjelina naselja Trviž, Trviž	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
13.	PAZIN	Umiječe pripreme slastice Pazinski cukerančić, Pazin	Nematerijalno kulturno dobro	Zaštićeno kulturno dobro
14.	PAZIN	Rodna kuća Vladimira Gortana, Beram	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
15.	PAZIN	Zgrada Narodnog sveučilišta, Pazin	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
16.	PAZIN	Župna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije, Zarečje	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Preventivno zaštićeno kulturno dobro

17.	PAZIN	Cjelina arhivskih fondova i zbirki u posjedu Državnog arhiva u Pazinu, Pazin	Pokretno kulturno dobro - zbirka	Zaštićeno kulturno dobro
18.	PAZIN	Cjeline arhivskog gradiva: Obitelj Battiala, Obitelj Lazzarini te Radničko udruženje za uzajamnu pomoć iz Labina, Pazin	Pokretno kulturno dobro - zbirka	Zaštićeno kulturno dobro
19.	PAZIN	Spomenik Vladimiru Gortanu	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
20.	PAZIN	Stupa na Pazinskom potoku	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
21.	SVETI LOVREČ	Crkva Sv. Blaža, Sv. Lovreč	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro

22.	SVETI LOVREČ	Crkva Sv. Martina i Gradska loža, Sv. Lovreč	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
23.	SVETI LOVREČ	Urbana cjelina Sveti Lovreč Pazenatački	Nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
24.	SVETI PETAR U ŠUMI	Crkva Sv. Roka, Sv. Petar u Šumi	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
25.	SVETI PETAR U ŠUMI	Kompleks Pavlinskog samostana i crkve Sv. Petra i Pavla, Sv. Petar u Šumi	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
26.	KAROJBA	Crkva Sv. Nikole, Rakotule	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro

27.	KAROJBA	Zgrada u kojoj je godine 1943. osnovano prvo partijsko rukovodstvo za Istru	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
28.	TINJAN	Župna crkva Sv. Šimuna i Jude Tadeja, Tinjan	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
29.	GRAČIŠĆE	Kulturno povijesna cjelina naselja Gračišće, Gračišće	Nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
30.	PIĆAN	Crkva Sv. Mihovila, Pićan	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
31.	PIĆAN	Kulturno povijesna cjelina Pićna, Pićan	Nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

32.	CEROVLJE	Stupa na Pazinskom potoku, Zarečje	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
33.	CEROVLJE	Ladanjski sklop Belaj, Belaj	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
34.	CEROVLJE	Srednjovjekovni kaštel Sv. Martin i crkva Sv. Martina, Belaj	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
35.	CEROVLJE	Crkva Sv. Elizeja, Draguć	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
36.	CEROVLJE	Crkva Sv. Roka, Draguć	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
37.	CEROVLJE	Crkva BDM "Kod Lokve", Gologorica	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
38.	CEROVLJE	Crkva Sv. Petra i Pavla, Gologorica	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro

39.	LUPOGLAV	Kaštel, Boljun	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
40.	LUPOGLAV	Kulturno povijesna cjelina Boljuna, Boljun	Nepokretno kulturno dobro - kulturno - povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
41.	LUPOGLAV	Ostaci utvrđenog naselja Vranja, Vranja	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
42.	LUPOGLAV	Kaštel, Lupoglav	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
43.	BUZET	Crkva sv. Ane, Buzet	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
44.	BUZET	Crkva sv. Duha, Štrped	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
45.	BUZET	Crkva sv. Jeronima na groblju, Hum	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
46.	BUZET	Crkva sv. Jurja mučenika, Buzet	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

47.	BUZET	Crkva sv. Marije, Strana	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
48.	BUZET	Crkva sv. Roka, Roč	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
49.	BUZET	Crkva sv. Trojstva, Račice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
50.	BUZET	Kaštel, Račice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
51.	BUZET	Kaštel Petrapilosa, Žonti	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
52.	BUZET	Kulturno - povijesna cjelina grada Buzeta, Buzet	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
53.	BUZET	Kulturno - povijesna cjelina Hum, Hum	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
54.	BUZET	Kulturno - povijesna cjelina Kotli, Hum	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

55.	BUZET	Kulturno - povijesna cjelina Marčenegla, Marčenegla	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
56.	BUZET	Kulturno - povijesna cjelina utvrđenog naselja Roč, Roč	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
57.	BUZET	Kulturno - povijesna cjelina Vrh, Vrh	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
58.	BUZET	Palača Bocchina / Bigatto	Nepokretna pojedinačna	Privremeno zaštićeno dobro
59.	BUZET	Ruševine crkve sv. Marije, Račice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
60.	BUZET	Sklop palače Moretti, Buzet	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
61.	BUZET	Stambena zgrada - tzv. Karolinina kuća, Buzet	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

62.	BUZET	Župna crkva sv. Bartula i zvonik, Roč	Nepokretna pojedinačna	Privremeno zaštićeno dobro
63.	BUZET	Župna crkva Uznesenja Marijina, Buzet	Nepokretna pojedinačna	Privremeno zaštićeno dobro
64.	BUZET	Župna crkva Uznesenja Marijina, Vrh	Nepokretna pojedinačna	Privremeno zaštićeno dobro
65.	BARBAN	Arheološko nalazište Stari Gočan (Gradina), Gržini Rojnići	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro

66.	BARBAN	Arhitektonski sklop crkve sv. Nikole, palače Loredan (Župni dvor), Velih vrata (zapadna gradska vrata) i četverokutne kule i Malih vrata, Barban	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
67.	BARBAN	Crkva sv. Antuna, Barban	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
68.	BARBAN	Crkva sv. Jakova, Barban	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
69.	BARBAN	Crkva sv. Margarete, Prhati	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

70.	BARBAN	Crkva svetog Ivana Krstitelja (sv. Ivanac nad Rašom), Sutivanac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
71.	BARBAN	Konjička igra Trka na prstenac, Barban	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
72.	ŽMINJ	Arheološko nalazište Stari Gočan (Gradina), Gržinići Rojnići	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
73.	ŽMINJ	Crkva sv. Antuna, Žminj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
74.	ŽMINJ	Crkva sv. Foške s arheološkim nalazištem, Laginji	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
75.	ŽMINJ	Crkva sv. Jakova, Žminj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
76.	ŽMINJ	Kapela sv. Trojstva, Žminj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

77.	ŽMINJ	Kula, Žminj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
78.	ŽMINJ	Kulturnopovijesna cjelina Žminj, Žminj	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
79.	ŽMINJ	Žminjski govor	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
80.	ŽMINJ	Znanje i umijeće proizvodnje živog vapna na tradicijski način, Orbanići	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

	Kulturna dobra ukupno (zaštićena + preventivno zaštićena)	Zaštićena kulturna dobra	Kulturna dobra od nacionalnog značaja	Nematerijalna kulturna dobra	Privremeno zaštićena dobra
Pazin	20	19	1	1	1
Sveti Lovreč	3	3			
Sveti Petar u Šumi	2	2			
Karojba	2	2			
Tinjan	1	1			
Gračišće	1	1			
Pićan	2	2			
Cerovlje	7	7			
Lupoglav	4	4			
TZ središnja Istra	42	41	1	1	1
Buzet	22	18			4
Žminj	7	7		2	
Barban	9	9			
Sveukupno	80	75	1	3	5

Izvor: Registar kulturnih dobara

Zakonom zaštićena prirodna područja na obuhvatu projekta			
Naziv	**JLS**	**Kategorija**	**Površina (ha)**
Dio zaštićenog područja Pićan	Gračišće, Pićan	značajni krajobraz	744,59
Pinije u Karojbi	Karojba	spomenik prirode	0
Park prirode Učka	Lupoglav, Buzet	park prirode	4.446,05
Dio područja Učke van parka prirode	Lupoglav, Buzet	značajni krajobraz	905,44
Vela Draga pod Učkom	Lupoglav	spomenik prirode	70,96
Stablo čempresa u Kaščergi	Pazin	spomenik parkovne arhitekture	0
Pazinski ponor	Pazin	značajni krajobraz	7,24
Ukupno			**6.174,28**
Ukupna površina projektnog područja			**91.300,00**
Udio zaštićenih područja u ukupnoj površini			**6,8%**
Istarska županija ukupno zaštićena područja			**15.892,73**
Udio zaštićenih područja projekta u ukupno zaštićenim područjima IŽ			**39,0%**

Izvor: Jedinice lokalne samouprave, bioportal

Udjel ukupnoj površini projektnog područja	
park prirode	4,9%
značajni krajobraz	1,8%
spomenik prirode	0,1%
spomenik parkovne arhitekture	0,0%
UKUPNO	6,8%

- Na području se dodatno nalaze i sljedeća područja u okviru mreže NATURA 2000:

Područja u okviru mreže NATURA 2000 na obuhvatu projekta		
Naziv	**JLS**	**Površina (ha)**
Mirna i šire područje Butonige	Buzet, Cerovlje, Motovun, Pazin	1.476,72
Lipa	Cerovlje	227,74
Boljunsko polje	Cerovlje, Lupoglav	2.244,19
Kotli	Buzet	328,75
Piskovica špilja	Cerovlje	0,78
Pazinština	Gračišće, Pazin, Pićan	4.704,48
Ponor Bregi	Gračišće	136,81
Učka i Ćićarija	Lupoglav, Buzet	22.957,11
Park prirode Učka	Lupoglav, Buzet	8.026,62
Pazinski potok	Pazin	70,5
Vela Traba	Pazin	540,08
Grdoselski potok	Pazin	2,71
Dolina Raše	Pićan, Barban	609,43
Limski zaljev - kopno	Sveti Lovreč	1.168,32
Ukupno		**43.504,16***
Istarska županija		158.277,01

** ukupna površina navedenih područja uključujući i one izvan projektnog područja*

Izvor: Jedinice lokalne samouprave, bioportal

3.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

OUD-1 Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom

- TZ Središnje Istre i TZ Žminj proveli su ukupno 13 od 19 aktivnosti prema akcijskom planu postojeće Strategije za razdoblje 2018. – 2025.

3.4.3. Održivo upravljanje prostorom

OUP-2 Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS

	Ukupan broj turističkih noćenja u 2024.	Ukupna površina izgrađenih građevinskih područja* u ha	Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)
Pazin	82.815	971	85
Sveti Lovreč	66.543	67	993
Sveti Petar u Šumi	27.777	978	28
Karojba	27.055	nije dostupno	-
Tinjan	81.323	225	362
Gračišće	17.107	116	148
Pićan	38.131	222	172
Cerovlje	15.289	137	112
Lupoglav	9.539	74	128
TZ središnja Istra	**365.579**	**2.789**	**131**
Buzet	59.596	415	144
Žminj	105.322	324	326
Barban	120.761	267	453
Sveukupno	***651.258***	***3.795***	***172***

Izvori: eVisitor, Jedinice lokalne samouprave

3.5. Odabrani specifični pokazatelji održivosti

SZL-1 Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva

- Osnova za izračun indikatora su odgovori na sljedeća pitanja iz istraživanja:
  - B1. Razmislite kako sve turizam utječe na svakodnevni život u Vašem mjestu – na lokalno gospodarstvo, okoliš, dostupnost javnih sadržaja, sigurnost u mjestu, društveni život, cijene i slično. Uzimajući u obzir i dobre i loše strane turizma, smatrate li da turizam u Vašem mjestu: (Označite samo jedan odgovor!)
    1. Smanjuje kvalitetu života
    2. Pomaže u održanju kvalitete života
    3. Pomaže u unapređenju kvalitete života
    4. Nema nikakav učinak
  - B2. Općenito govoreći, koliko ste trenutno zadovoljni sa životom u ime grada/mjesta? Označite na ljestvici od 1 = 'U potpunosti nezadovoljan/na' do 5 = 'U potpunosti zadovoljan/na', pri čemu je 3 = 'Niti nezadovoljan, niti zadovoljan'.

	B1 - ukupno odgovora	B1 - broj ispitanika s odgovorima 2 i 3	% stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života	B2 - ukupno odgovora	B2 - broj ispitanika s odgovorima 4 i 5	% stanovnika zadovoljnih životom u destinaciji
Pazin	81	50	61,7%	81	39	48,1%
Sveti Lovreč	17	14	82,4%	17	6	35,3%
Sveti Petar u Šumi	15	10	66,7%	15	9	60,0%
Karojba	4	2	50,0%	4	1	25,0%
Tinjan	37	22	59,5%	37	19	51,4%
Gračišće	4	2	50,0%	4	1	25,0%
Pićan	5	3	60,0%	5	2	40,0%
Cerovlje	11	3	27,3%	11	4	36,4%
Lupoglav	22	15	68,2%	23	9	39,1%
TZ središnja Istra	**196**	**121**	**61,7%**	**197**	**90**	**45,7%**
Buzet	83	60	72,3%	83	27	32,5%
Žminj	43	28	65,1%	43	24	55,8%
Barban	73	61	83,6%	73	35	47,9%
Sveukupno	***395***	***270***	***68,4%***	***396***	***176***	***44,4%***

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

SZL-3 Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta

- Osnova za izračun indikatora su odgovori na sljedeća pitanja iz istraživanja:
- C1. Prema Vašem mišljenju, kako turistički razvoj utječe na duh Vašeg mjesta, na njegovu autentičnost? (Označite na ljestvici od 1 = 'Turizam ima izrazito negativan utjecaj' do 5 = 'Turizam ima izrazito pozitivan utjecaj', pri čemu je 3 = 'Niti negativan, niti pozitivan'.)
- C2. Prema Vašem mišljenju, kako turistički razvoj utječe na očuvanje tradicije, običaja i kulture Vašeg mjesta? (Označite na ljestvici od 1 = 'Turizam ima izrazito negativan utjecaj' do 5 = 'Turizam ima izrazito pozitivan utjecaj', pri čemu je 3 = 'Niti negativan, niti pozitivan'.)

	C1 i C2 - ukupno odgovora	Broj ispitanika koji su i na C1 i C2 odgovorili s 4 ili 5	Broj ispitanika koji su na C1 ili C2 odgovorili s 1 ili 2	Udio (%) stanovnika koji smatraju da turizam pozitivno utječe na identitet mjesta	Udio (%) stanovnika koji smatraju da turizam negativno utječe na identitet mjesta
Pazin	81	20	25	24,7%	30,9%
Sveti Lovreč	17	6	6	35,3%	35,3%
Sveti Petar u Šumi	15	3	8	20,0%	53,3%
Karojba	4	2	1	50,0%	25,0%
Tinjan	37	9	19	24,3%	51,4%
Gračišče	4	0	3	0,0%	75,0%
Pičan	5	1	3	20,0%	60,0%
Cerovlje	11	1	7	9,1%	63,6%
Lupoglav	23	5	8	21,7%	34,8%
TZ središnja Istra	**197**	**47**	80	**23,9%**	**40,6%**
Buzet	83	36	9	43,4%	10,8%
Žminj	42	13	14	31,0%	33,3%
Barban	73	39	11	53,4%	15,1%
Sveukupno	***395***	***135***	114	***34,2%***	***28,9%***

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

SPD-2 Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima

- DA - informacije su dostupne u svim turističkim i informativnim centrima na projektnom području i u svim jedinicama lokalne samouprave.

SGO-3 Količina recikliranog otpada (postotak ili po stanovniku po godini) (SGO-3)

Ključni indikatori o prikupljanju mješovitog komunalnog otpada na području Središnje Istre, Buzeta, Žminja i Barbana u 2024. godini					
JLS	ukupno sakupljeni otpad u okviru javne usluge u T	miješani komunalni otpad prikupljen u sklopu javne usluge u T	broj stanovnika obuhvaćenih uslugom	kg po stanovniku	stopa odvojenog prikupljanja
Pazin	2.131	1.305	8.250	258	38,8%
Sveti Lovreč	423	211	989	428	50,1%
Sveti Petar u Šumi	378	283	1.162	325	25,2%
Karojba	326	206	1.390	234	36,8%
Tinjan	479	324	1.756	273	32,4%
Gračišće	289	193	1.298	223	33,3%
Pićan	457	285	1.697	269	37,7%
Cerovlje	384	235	1.429	269	38,7%
Lupoglav	257	188	827	311	27,0%
TZ Središnja Istra	**5.124**	**3.229**	**18.798**	**273**	**37,0%**
Buzet	1.988	790	6.251	318	60,2%
Žminj	871	632	3.352	260	27,4%
Barban	594	360	2.253	233	39,4%
Sveukupno	***8.577***	***5.012***	***30.654***	***280***	***41,6%***

Nacionalno izvješće o komunalnom otpadu za 2024. godinu, Ministarstvo okoliša i zelene tranzicije RH, https://isgo-portal.mingor.hr/sites/default/files/izvjesca/2025-04/Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20komunalnom%20otpadu%20za%202024_web4.pdf

3.6. Svodna ocjena održivosti destinacije

- Svodna ocjena održivosti postojećeg modela razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta područja turističkih zajednica središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja temelji se na:
  - Izračunu obaveznih i specifičnih pokazatelja održivosti sukladno Zakonu o turizmu te relevantnom pravilniku i smjernicama;
  - Ostalim analizama provedenima u dokumentu, uključujući analizu stavova dionika.
- Ovakav format plana upravljanja destinacijom i prateći izračuni za predmetne destinacije se kao i u ostatku i Republike Hrvatske izvode po prvi put;
- Dodatno, još uvijek ne postoji jasan znanstveni konsenzus oko egzaktnog pristupa ocjeni održivosti i prihvatnog kapaciteta, a pogotovo ne egzaktnim mjernim modelima koji bi bili primjenjivi na turističke destinacije s različitom strukturom turističkih proizvoda te bitnim razlikama u drugim relevantnim čimbenicima (demografija, prostor, gospodarstvo, infrastruktura, dionički interesi, kao i svi ostali mogući čimbenici koji određuju neku destinaciju);

- Iz tog je razloga otežano tumačenje pojedinih pokazatelja te će se u tom smislu u njemu oslanjati na eventualna znanstvena dostignuća, usporedbe sa drugim destinacijama (regijama) te prethodno planersko iskustvo izrađivača dokumenta;
- Ocjene vrijednosti pojedinih pokazatelja se svrstavaju u četiri kategorije:
    - Dobro – vrijednost je povoljna za razvoj turizma i u obzoru ovog plana sa strane destinacijskog upravljanja i aktivnosti jedinica lokalne samouprave nisu potrebne osobite aktivnosti;
    - Zadovoljavajuće – ne očekuje se potreba za posebnim aktivnostima u okviru planskog horizonta, iako je pokazatelj potrebno pratiti dinamikom predloženom pravilnicima;
    - Loše – vrijednost pokazatelja ukazuje na oprez te se u okviru obzora ovog plana moraju planirati rješenja na srednji do najdulje duži rok, a po potrebi i ranije ako dođe do daljeg pogoršanja vrijednosti pokazatelja;
    - Kritično – aktivnosti na unaprjeđenju situacije na koje ukazuju pokazatelji ocijenjeni kao kritični predstavljaju apsolutni prioritet u obzoru ovog plana.
- U svodnoj ocjeni posebno će se komentirati pokazatelji u kategorijama loše i kritično.

Pregled i ocjena vrijednosti pokazatelja održivosti

Tematsko područje	Pokazatelj / Područje održivosti	Tip pokazatelja (O - obavezni, S - specifični)	Oznaka
društveni	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	O	ZL-1 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	O	ZL-2 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	O	ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	O	PD-1 – Pristupačnost destinacije
	Broj organiziranih turističkih ambulanti	O	SD-1 Sigurnost destinacije
	Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva	S	SZL-1 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta	S	SZL-3 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima	S	SPD-2 – Pristupačnost destinacije
okolišni	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju	O	UVR-1 – Upravljanje vodnim resursima
	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	O	GO-1 – Gospodarenje otpadom
	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	O	BR-1 – Zaštita bioraznolikosti
	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	O	UEN-1 – Održivo upravljanje energijom
	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	O	UPK-1 – Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena
	Količina recikliranog otpada (postotak ili po stanovniku po godini)	S	SGO-3 – Gospodarenje otpadom
ekonomski	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	O	TP-1 – Turistički promet
	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	O	TP-2 – Turistički promet
	Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	O	PGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	O	PGS-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet
prostorni / upravljanje	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	O	TI-1 – turistička infrastruktura
	Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom	O	OUD-1 – Održivo upravljanje destinacijom
	Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	O	OUP-2 – Održivo upravljanje prostorom

dobro
prihvatljivo
zabrinjavajuće
kritično

nema podataka

- Analiza obaveznih i odabranih specifičnih indikatora održivosti pokazuje da turistički razvoj zasad ne pokazuje kritične aspekte dugoročne održivosti, što je i očekivano s obzirom na odnos intenziteta turizma (broj kreveta, noćenja i dolasci) i površine područja;
- Ipak, nekoliko je pokazatelja u kategoriji *zabrinjavajuće*:
    - Udio atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom varira među turističkim zajednicama područja s najboljom vrijednosti u Barbanu, ali prema dostavljenim podacima u Buzetu i na cijelom području TZ središnje Istre nema dostupnih atrakcija. Dostupnost atrakcija s invaliditetom standard je na suvremenom turističkom tržištu s većim utjecajem na imidž i pozicioniranje regije, nego direktne ekonomske učinke. Prilagodba većine atrakcije za dostupnost osobama s invaliditetom nije investicijski i projektno zahtjevna te time postoji značajan potencijal unaprjeđenja u razmjerno kratkom roku;
    - Omjer potrošnje vode po turistu u odnosu na lokalno stanovništvo razmjerno je visok kao posljedica smještajne strukture u kojoj dominiraju vile s bazenima te se velike količine vode troše na zalijevanje zelenih površina oko vila. Na vrijednost ovog pokazatelja može se ozbiljnije utjecati isključivo promjenom smještajne strukture;
    - Poslovni prihod gospodarskih subjekata u turizmu nije u skladu s turističkim prometom što je većim dijelom posljedica strukture ponude i prihodovnog praćenja relevantnih izvora (FINA). Naime, smještajnom strukturom snažno dominira privatni smještaj kao vlasništvo privatnih osoba koje nisu obuhvaćene strukturnim poslovnim statistikama. Neovisno o točnoj razini prihoda od turizma, za proces turističkog razvoja poželjno je prisustvo većih poduzetnika zbog potencijala da većim investicijama i projektima potaknu opći razvoj područja.
- Iako vrijednosti još nisu kritične, pokazatelji održivosti koji se odnose na gustoću turističke aktivnosti i stanje u prostoru općenito se pogoršava prema obali. Projektno područje iz prethodnog razvojnog razdoblja od pristupanja Hrvatske EU do završetka pandemije COVID-19 izašla s bitno manjim negativnim posljedicama u odnosu na obalu;
- S obzirom na postojeće stanje gospodarstva područja, stavove dionika i dugoročna opredjeljenja dionika, ključni je interes područja kvaliteta, a ne brzina razvoja. Stoga je preporuka nastavak postojećih trendova uvođenja rigoroznijih kriterija izgradnje, osim za identificirane razvojne prioritete.

4. STRATEŠKI OKVIR RAZVOJA TURIZMA PROJEKTNOG PODRUČJA U SLJEDEĆEM PLANSKOM RAZDOBLJU (2026. – 2030.)

4.1. SWOT analiza

	+	-
INTERNO	**SNAGE** 1. Očuvan i ambijentalno vrijedan prostor 2. Stanje održivosti turističkog modela 3. Dionički stavovi i odnosi 4. Zadovoljstvo posjetitelja	**SLABOSTI** 1. Smještajna struktura 2. Percepcija razvojnih prilika 3. Turistička infrastruktura 4. Potencijal tržišta rada
EKSTERNO	**PRILIKE** 1. Novi trendovi globalne potražnje 2. Povezivanje područja 3. Daljnji razvoj turističke infrastrukture uz pomoć javnih izvora financiranja	**PRIJETNJE** 1. Nastavak/pogoršanje negativnih demografskih trendova 2. Ubrzavanje trenda nekretninske izgradnje 3. Klimatske promjene i rizik povezanih incidenata

- Gornja SWOT (eng. S – Strenghth – snage, Weaknesses – slabosti, O – Opportunities – prilike, T – Threats – prijetnje) napravljena je s pristupom da na što sažetiji način upućuje na ključne ciljeve i korake u razvoju turizma projektnog područja u sljedećem planskom razdoblju;
- Slijede objašnjenja i posljedice elemenata SWOT matrice:

SNAGE

- **Očuvan i ambijentalno vrijedan prostor** koji zauzima trećinu Istarske županije i od kojeg je više od 10% pod nekim režimom zaštite (računajući i područja u režimu NATURA 2000). Iskustva turistički najuspješnijih država s velikim udjelom kontinentalnih zaštićenih područja u ukupnom teritoriju (Norveška, Kanada, Novi Zeland) pokazuju da je prvi prioritet funkcionalna aktivacija svih područja za koje je to moguće, odnosno da su ista dostupna sigurnim i uređenim pješačkim i biciklističkim stazama koje sadrže elemente interpretacije i osnovnih turističkih usluga, oko kojih se kasnije poduzetničkim razvojem nadograđuju elementi lanca vrijednosti.
- **Stanje održivosti turističkog modela** zasad je bez ozbiljnijih ugroza, što je bitno bolja situacija od one na obali, kao što pokazuje ocjena stanja održivosti. Vrijednosti pokazatelja koje se nalaze u kategorijama zabrinjavajuće (potrošnja vode turista u odnosu na posjetitelje, udio atrakcija dostupnih osobama s invaliditetom, prihodi turističke djelatnosti) razmjerno lako su rješivi i ne predstavljaju ozbiljniju barijeru razvoju.
- **Dionički stavovi i odnosi** prema provedenoj analizi ne ukazuju na znakove interesnih sukoba koji su neminovni prilikom intenzivnog razvoja na ograničenom prostoru što je čest slučaj na obali. Nije bitna razlika zadovoljstvom stanja turističkog razvoja između onih koji od njega imaju i nemaju koristi te je ona prije svega povezana s većim očekivanjima od turističkog razvoja, nego eventualnim smetnjama. Dakle, razvojne turističke inicijative koje su u skladu s deklariranim pozicioniranjem područja očekivano će imati punu podršku lokalne zajednice.
- **Zadovoljstvo posjetitelja** na iznimno je visokim razinama te se u kombinaciji s ostalim stavovima posjetitelja može zaključiti da se područje doživljava lijepim, ugodnim, neiskvarenim i s eventualnim nedostatkom atrakcija i turističke infrastrukture. Takva pozicija idealna je dalju gradnju tržišne percepcije, pozicioniranja i lojalnosti posjetitelja, gdje se budućim razvojnim aktivnostima trebaju dalje naglašavati snage te otklanjati slabosti lanca vrijednosti, što ukazuje da je potrebno nastaviti turistički razvoj na postojećim strateškim opredjeljenjima.

SLABOSTI

- **Smještajna struktura** na području vrlo je homogena prema tipu i kvaliteti smještaja (vile s bazenima) što ima direktne posljedice i na širinu mogućih ciljanih tržišta. Ciljevi turističkih razvojnih dokumenata prethodnog razdoblja uključivali su razvoj drugih tipova smještaja, ali se i ovdje pokazalo da destinacijsko upravljanje ima ograničenu moć utjecaja na smještajnu strukturu. Ciljevi budućeg turističkog razvoja se prije svega se odnose na razvoj kapitalne turističke infrastrukture i turističkih proizvoda, a za njihovo ispunjenje morat će se širiti i struktura smještaja. Mali hoteli, B&B objekti i povećanje smještajne ponude u ruralnim oblicima smještaja su prema oglednim turističkim regijama vrste smještaja primjerene turističkom karakteru projektnog područja.
- **Percepcija razvojnih prilika** u turizmu, ali i povezanim djelatnostima zasad je razmjerno skučena, osim nekoliko pozitivnih primjera. Već je naglašeno da se u smještajnom dijelu već dvadeset godina gotovo sav kapital koncentrira u vile s bazenima namijenjene turističkom najmu, dok su i u ostalim s turizmom povezanim gospodarskih granama inovativni koncepti svedeni na mikro poduzetnike. Analiza usporedivih regija pokazuje da su neovisno o sadašnjem stanju turističkog razvoja i

demografskim trendovima krupniji inovativni poduzetnički pothvati ne samo mogući nego i neophodni za razvojne iskorake, uz obaveznu podršku krupnijih infrastrukturnih ulaganja javnog sektora.

- **Turistička infrastruktura** na području i dalje je manjkava, bez obzira na objektivna poboljšanja u prethodnom razvojnom razdoblju. Prethodna razvojna faza predstavljala je poziciju početka turističkog razvoja u kojoj su se elementi turističke ponude u prostoru razvijali točkasto po principu odozdo prema gore pri čemu je dio inicijativa ostao napola realiziran, ili nerealiziran, ponajviše zbog nedosljednosti javnih natječaja uslijed kompleksnih procesa upravljanja raspodjelom EU sredstava te komplikacija i preraspodjela uzrokovanih pandemijom COVID-19. U ovom je segmentu jedan od većih problema interna i eksterna povezanost područja. Iako su razvijene određene biciklističke staze, mreža je još uvijek rijetka u odnosu na površinu, a nema ni povezanosti biciklističkim stazama s obalom što ima visok komercijalni potencijal za područje. Od kritične je važnosti činjenica što na području nema javnog prijevoza, što boravak posjetiteljima bez osobnog vozila čini praktično nemogućim. U sljedećem razdoblju nužan je razvoj kapitalnih projekata turističke infrastrukture zajednički koordiniran od strane svih, ili većine, uključenih jedinica lokalne samouprave koji će na taj način lakše zadobiti podršku viših instanci (Istarska županija, Republika Hrvatska).

PRILIKE

- **Novi trendovi globalne potražnje** proizlaze iz nekoliko međusobno povezanih društvenih pojava. Novi generacijski segmenti turističke potražnje (Y, a još više i Z) pokazuju bitno veću sklonost autentičnim iskustvima u odnosu na hedonizam prijašnjih generacijskih segmenata, dok klimatske promjene i prekomjerni turizam podižu atraktivnost manje intenzivnih turističkih područja. Ovo je dugoročna prilika za razvoj predmetnog područja koju je moguće iskoristiti poštujući suvremene kriterije turističkog razvoja.
- **Povezivanje područja** prilika je koja podrazumijeva integraciju područja u prometnom, turističkom i upravljačkom smislu. Postoji realna potreba turističke aktivacije područja, osobito u najatraktivnijim i zaštićenim područjima putem biciklističkih i pješačkih staza, odnosno unaprjeđenja cestovnih pravaca gdje je to potrebno. Međutim, povezivanje je potrebno i na višim razinama što se odnosi na razvoj turističkih proizvoda i povezane upravljačke procese. Time se mogu prevladati slabosti koje proizlaze iz točkastog turističkog razvoja prethodne faze.
- **Daljnji razvoj turističke infrastrukture uz pomoć javnih izvora financiranja** će sukladno dosad poznatim informacijama o kreiranju europskog proračuna za sljedeću financijsku perspektivu (2028. – 2034.) i dalje biti na najmanje istoj razini kao i u perspektivi 2020. – 2027. Barijeru snažnijem razvoju uz pomoć financiranja iz javnih fondova čini visok indeks razvijenosti obuhvaćenih jedinica lokalne samouprave, čime je smanjen potencijal povlačenja za ova područja. Uz to valja spomenuti sredstva MINTS-a i Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, gdje je TZ središnje Istre u povoljnom položaju kao formalno udružena turistička zajednica, a na raspolaganju će očekivano biti i sredstva za projektno udruživanje s ostale tri turističke zajednice. Iako će ciljani sadržaj budžetskih alokacija ovisiti o nacionalnim politikama, odnosno dogovoru na razini EU institucija i kasnijem pregovaranju Republike Hrvatske s EU oko programa potpora, fokus se predlaže staviti na projekte

veće (kapitalne) turističke infrastrukture koja obuhvaća što više jedinica lokalne samouprave područja, povezanost stazama, kao i na suvremene metode interpretacije temeljene na tehnologiji (tzv. SMART turizam).

PRIJETNJE

- **Nastavak/pogoršanje negativnih demografskih prilika** kritično je na projektnom području zbog već sada slabe naseljenosti. Iako je riječ o trendu koji prati gotovo cijelo područje Republike Hrvatske, vremenski okvir u kojem će na većini projektnog područja doći demografskog stanja koje je kritično za bilo kakvu vrstu razvoja, još je kraći. Rezultati koje pokazuju analiza demografije i njenog utjecaja na tržište rada pokazuju da je za ulazak u kritično stanje povezanih procesa ekonomskog razvoja i demografske obnove preostalo još nekoliko dekada.
- **Ubrzavanje trenda nekretninske izgradnje** prijetnja je koja je već uočena krajem protekle dekade i početkom pandemije COVID-19 te kojoj je doprinijela neadekvatna porezna regulacija nekretnina kojom je Republika Hrvatska jedinice lokalne samouprave stavila u poziciju u kojoj su prihodi od građevinskih dozvola i povezanih naknada bitno veći od poreza nekretnine, a dalja izgradnja time visoko poželjna za lokalnu zajednicu. Drugi negativni aspekt je da su se na području (kako je pokazala tržišna analiza) u posljednjih 20 godina gradile gotovo isključivo vile s bazenima za turistički najam na taj način kanibalizirajući tržišne performanse postojeće ponude. Iako je s poreznim promjenama stanje bitno unapriđeno, preporuča se putem prostorno planskih i drugih upravljačkih mehanizama (npr. uvođenjem ograničavanja broja dozvola za iznajmljivanje po zonama što je zakonski moguće) dalje destimulirati gradnju takvih objekata, i/ili joj podizati potrebne standarde gradnje i kvalitete, što je inicijativa koju je dio jedinica lokalne samouprave već prihvatio prema informacijama dobivenim tijekom intervjua s ključnim dionicima.
- **Klimatske promjene i rizik povezanih incidenata** globalno je univerzalna ugroza s kojom se suočavaju gotovo sve turističke destinacije. Iako je intenzitet turizma na području manji nego na obali, zaštićena i time osjetljiva područja prirode su razmjerno velika i time komplicirana za nadzor, što je već uočljivo po pitanju problema nadzora i sanacije ilegalnih odlagališta otpada i vozača enduro motora. S klimatskim promjenama povećavat će se na projektnom području i vjerojatnost požara te će se nadzor područja morati pojačavati.

4.2. Razvojni smjer

4.2.1. Uvod i polazišta

- Projektno se područje iskustveno može podijeliti na turistički intenzivnije općine koje gravitiraju obali (Barban, Žminj i Sveti Lovreč), središnje područje (većina jedinica lokalne samouprave TZ središnje Istre), odnosno područje koje gravitira planinskom području Učke (Buzet i Lupoglav). Buzet i Pazin manja su urbana područja u kojima su koncentrirane opće usluge i turistička infrastruktura;
- Projektno područje nadovezuje se na obalu Istarske županije koje je jedno turistički najintenzivnijih područja Europe. Ono snabdijeva obalu vodnim resursima, poljoprivrednim proizvodima i radnom

snagom, ali turistička integracija nije provedena kao u najboljim oglednim primjerima (Azurna obala-Provansa, Toskana, obale i zaleđa Katalonije i Baskije);

- U prethodnim razvojnim turističkim dokumentima ističu se opredjeljenja prema autentičnosti, inovaciji i održivosti (TZ središnje Istre i Žminja), dok se unutar istog područja Pazin te Barban i Buzet nadovezuju s pozicioniranjima avanturističkih i outdoor destinacija;
- Podaci turističkih zajednica područja iz sustava eVisitor pokazuju kako je rast na dosadašnjem razvojnom modelu kulminirao u razdoblju između 2013. i 2019. U posljednjih pet godina izgradnja nekretnina pomalo usporava, a rast turističkog prometa prati rast smještaja održavajući zauzetost kreveta u komercijalnom smještaju na razini od 15,8%, odnosno nešto manje od 60 dana godišnje;
- Putem nacionalnih i europskih fondova realizirano je nekoliko projekata turističke infrastrukture uglavnom lokalnog karaktera. Međutim, razvoj smještaja i nekretnina bio je bitno dinamičniji od razvoja ostale turističke infrastrukture;
- Dosadašnji poduzetnički interesi bili su koncentrirani na nekretninski razvoj te još uvijek nema percepcije poduzetničkih prilika u razvoju drugih tipova smještaja, ili elemenata lanca vrijednosti, iako sličnih uspješnih inicijativa već ima u drugim, također kontinentalnim, dijelovima Istre (San Canzian, Roxanich, Meneghetti, San Servolo);
- Analiza sličnih/uzornih regija ukazuje na sljedeće komparativne nedostatke područja:
    - Raznolikost smještajne ponude;
    - Veća turistička infrastruktura, osobito ona vezana uz povezanost područja (biciklističke i pješačke staze, interpretacija);
    - Manje intenzivna poljoprivredna proizvodnja te povezano nedovoljno izraženo gastronomsko pozicioniranje.
- Analiza postojeće situacije, kao i razgovori s ključnim dionicima ukazali su da nema potreba za promjenom dugoročnog strateškog određenja kreiranja destinacija održivog turizma orijentiranog na aktivnosti na otvorenom;
- Temeljem provedenih analiza i SWOT matrice predlažu se sljedeća dugoročna razvojna opredjeljenja i inicijative:
    - Zajednički/integrirani proces razvoja turističkog proizvoda između uključenih turističkih zajednica;
    - Orijentacija na realizaciju većih projekata turističke infrastrukture;
    - Razvoj poljoprivrednog i gastronomskog brenda područja („unutrašnja/kontinentalna" Istra);
    - Orijentacija na širenje smještajne strukture (hoteli, B&B objekti, smještaj u OPG-ovima, kampovi i glamping) prilagodbom prostorno planske osnove (koja je već i prethodno bila u tijeku kod dijela jedinica lokalne samouprave) te zajedničkim proaktivnim nastupom prema zainteresiranim poduzetnicima.

4.2.2. Vizija i ciljevi razvoja turizma područja turističkih zajednica središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja

- U nastavku je izražena dugoročna vizija turističkog razvoja područja koja vremenski premašuje horizont ovog operativnog plana:

Područje turističkih zajednica središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja odredište je za posjetitelje koji se u mirnom i idiličnom ambijentu žele odmaknuti od svakodnevnice, odmarati ili aktivno istraživati autentične prirodne ljepote i kulturnu baštinu. Inovativna turistička ponuda nenametljivo je utkana u prostor koji je u cijelosti dostupan i inteligentno turistički interpretiran. Na turističkom tržištu područje je ponajprije prepoznato po vrhunskoj gastronomiji i odabranim poljoprivrednim proizvodima. Turističkim i općim gospodarskim razvojem zajednički upravlja mreža lokalnih turističkih zajednica, jedinica lokalne samouprave i povezanih institucija prema visokim standardima održivosti, poduzetničke orijentacije i otvorenosti čineći ovo područje atraktivnim za život i rad.

- Vizija izražava dugoročnu sliku razvoja turizma i povezanih djelatnosti područja. Sukladno Zakonu o turizmu i povezanom podzakonskom podlogom, planovi upravljanja turizmom operativni su dokumenti s planskim obzorom od četiri godine;
- Poštujući tu činjenicu, do 2030. godine nužno je postaviti realne i provedive ciljeve koji vode ostvarenju zacrtane vizije sukladno prioritetima koji proizlaze iz analitičkih dijelova ovog dokumenta;
- Analiza je pokazala da su smještajna struktura i stanje razvijenosti turističke infrastrukture među ključnim nedostacima projektnog područja u odnosu na uzorne regije. Iako ta dva elementa turističkog lanca vrijednosti imaju u pravilu različite investicijske izvore (smještaj – privatni kapital, turistička infrastruktura – javni izvori) sadašnje je stanje dijelom rezultat pasivne orijentacije prema turističkom, ali i ostalom gospodarskom razvoju;
- Prema tome, sljedeći su prioriteti djelovanja područja turističkih zajednica središnje Istre, Barbana, Buzeta i Žminja do 2030. s pripadajućim mjerama:

1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti – realizirati što je moguće od postojećih projekata, pripremiti najvažnije za sljedeće razbolje

U posljednjih 12 godina na projektnom je području predložen značajan broj projektnih ideja, od kojih se za niz prijedloga traže načini realizacije. Postojeća financijska perspektiva s EU trajat će još prve dvije godine implementacije ovog Plana. Za očekivati je da će s novom perspektivom koja će prema svim dostupnim informacijama u vrijeme pisanja ovog plana biti barem jednako financijski izdašna kao i prethodna, doći do izvjesnih programskih promjena. Stoga je cilj u prve dvije godine primjene plana pokušati započeti realizaciju postojećih projektnih ideja razvoja turističke infrastrukture i projekata podizanja turističke konkurentnosti za koje će to s obzirom na objektivne okolnosti (raspoloživost fondova) biti moguće. U drugoj polovini provedbe ovog plana potrebno je obaviti pripremne aktivnosti za kompleksne kapitalne projekte povezivanja stazama koji su od najveće važnosti za područje. U segmentu privatnih investicija, opće i destinacijsko upravljanje najveću ulogu ima u prostornom

planiranju i razvoju odnosa s investitorima. Kako se s krajem 2025. godine očekuje donošenje novog Zakona o prostornom uređenju koji sve jedinice lokalne samouprave obvezuje na prilagodbu donošenjem novih planova u roku pet godina od donošenja zakona, preporuča se posebnu pažnju preporučiti planiranju turističkih zona. Pripadajuće mjere su sljedeće:

- M1.1 Provedba postojećih projektnih inicijativa;
- M1.2. Prilagodba prostorno-planskog okvira;
- M1.3. Projektna baza biciklističkih i pješačkih staza.

2. Uspostaviti novi okvir razvoja turističkih proizvoda

Ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju 2013. godine obilježio je i početak razdoblja povijesno visokih stopa rasta turizma čime je došlo do značajnog povećanja prihoda sustava turističkih zajednica. S druge se strane otvorila mogućnost financiranja projekata javne turističke infrastrukture putem strukturnih fondova EU pa su se time stekle osnove za brži i ozbiljniji razvoj turističkih proizvoda. Po usvajanju Strategije razvoja turizma Hrvatske do 2020. godine, većina jedinica u sustavu turističkih zajednica izradila je svoje razvojne dokumente i u njima izrazila razvojna opredjeljenja i prioritete. Međutim, alokacija dodijeljenih sredstava i sami programi često nisu odgovarali stvarnim potrebama pojedinih regija i destinacija iz više povezanih razloga poput pravila same EU, neučinkovite i/ili nedostatne komunikacije jedinica lokalne samouprave i provedbenih tijela te neiskustva ukupnog sustava Hrvatske kao mlade članice. U takvoj se situaciji proces razvoja proizvoda, kao i sadržaj projektnih inicijativa, uglavnom prilagođavao uvjetima pojedinih natječaja, umjesto da se regije i destinacije koncentriraju na ono što je najvažnije za razvoj i zahtjeve tržišta. Sustavu turističkih zajednica koji u okviru destinacijskog upravljanja prije svega obavlja marketinške zadatke preostalo je pasivno se prilagođavati projektima do čije provedbe dođe, čime se proces razvoja proizvoda odvijao fragmentirano i u obrnutom smjeru (ne polazeći od potreba tržišta, nego od mogućnosti diktiranih administrativnim razlozima). Uz nadu da će nakon dvije specifične financijske perspektive (prva u kojoj se Hrvatska snalazila i prilagođavala članstvu te druge koju je snažno obilježila pandemija COVID-19 te kasnije rat u Ukrajini) doći treća u kojoj će se povlačenje sredstava dodatno racionalizirati te sa saznanjem da je za ozbiljnije pomake u razvoju turističkog proizvoda neophodan proaktivan pristup (inzistirati i lobirati za ono što treba u odnosu na pasivno prijavljivanje za ono što je moguće) za što će od presudne važnosti biti sposobnost za uspostavljanje partnerstava unutar, ali i izvan projektnog područja. Pripadajuće mjere su sljedeće:

- M2.1 Uvođenje procesa zajedničkog razvoja turističkih proizvoda na projektnom području;
- M2.2. Razvoj gastronomskog brenda unutrašnjosti Istre;
- M2.3. Usklađivanje promotivnih kanala i aktivnosti.

4.3. Mjere i aktivnosti

M1.1. Provedba postojećih projektnih inicijativa
Strateški cilj/prioritet: 1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti
Polazište: Intervjui s ključnim dionicima te analize turističke infrastrukture ukazuju na razmjerno veliki broj projekata za koje se još traže financijski izvori, ili nisu do kraja realizirani. Mnogi od njih višestruko su se prilagođavali kriterijima različitih programskih raspisa te je u situaciji u kojoj je do isteka postojeće financijske perspektive preostalo još dvije godine, jedino oportuno pokušati što uspješnije započeti realizaciju onoga što bude praktično moguće. Dosadašnje iskustvo pokazuje da partnerski pristup općenito donosi daleko više uspjeha u povlačenju EU sredstava što se odnosi na udruživanje više jedinica lokalne samouprave, partnerstvo s Istarskom županijom i njenim institucijama (od posebnog značenja za projektno područje je Natura Histrica) te prekogranični fondovi. S obzirom na rezultat ocjene održivosti, unaprjeđenje dostupnosti atrakcija za osobe s invaliditetom predstavlja poseban prioritet.
Opis mjere: Mjera uključuje sljedeće aktivnosti: • Iniciranje komunikacijskih procesa s odjelima za turizam, kulturu i zavičajnost, međunarodnu suradnju i EU Istarske županije te Naturom Histricom s ciljem prezentiranja projektnog kataloga ovog plana i istraživanja mogućnosti suradnje, kao i informacija o tijeku projektnih raspisa (rok: prvi kvartal po usvajanju ovog plana); • Iniciranje komunikacijskih procesa s odgovornim osobama za prekogranične programe 2021. – 2027. s Italijom i Slovenijom s ciljem prezentiranja projektnog kataloga ovog plana i istraživanja mogućnosti suradnje, kao i informacija o tijeku projektnih raspisa (rok: prvi kvartal po usvajanju ovog plana); • Praćenje započetih komunikacijskih procesa (do kraja 2027.); • Prilagodba i prijava projekata sukladno s uočenim prilikama.
Odgovornost: Jedinice lokalne samouprave u suradnji s drugim lokalnim i službama Istarske županije, turističke zajednice područja odgovorne su za komunikacijske aktivnosti oko projektnih mogućnosti s institucijama navedenim u prve dvije aktivnosti.
Budžet: redovne aktivnosti jedinica lokalne samouprave.
Rok: Do kraja 2027. godine.

M1.2. Prilagodba prostorno-planskih okvira
Strateški cilj/prioritet: 1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti
Polazište: Intervjuirani predstavnici jedinica lokalne samouprave su tijekom izrade ovog plana istaknuli kako je u dijelu jedinica lokalne samouprave već došlo do korekcija uvjeta izgradnje turističkih nekretnina u smjeru povećanje minimalne parcele, odnosno smanjenja katnosti te koeficijenata izgrađenosti i iskoristivosti. Prema posljednjoj verziji prijedloga zakona iz studenog 2025. godine stoji obaveza donošenja nove prostorno-planske podloge najkasnije pet godina od donošenja zakona, odnosno stavljanje postojeće prostorno-planske osnove van snage. To je ujedno i prilika za reviziju turističkih zona i pravila izgradnje čime se može utjecati na povećanje atraktivnosti područja za razvoj nedostajućih tipova smještaja poput hotela, B&B objekata, kampova, glampinga te razvoju ruralnih tipova smještaja.
Opis mjere: Mjera uključuje sljedeće povezane aktivnosti: • Izradu novih prostorno planskih dokumenata za sve jedinice lokalne samouprave sukladno odredbama novog Zakona o prostornom uređenju; • Reviziju postojećih turističkih zona te uvjeta izgradnje; • Dalja revizija uvjeta izgradnje turističkih nekretnina (boje fasada, krovovi, katnost, koeficijenti izgrađenosti i iskoristivosti); • Izrada kataloga turističkih zona područja.
Odgovornost: Jedinice lokalne samouprave u suradnji s drugim lokalnim i službama Istarske županije i uz participaciju javnosti putem javne rasprave sukladno zakonskoj procedure. Izrada kataloga turističkih zona odgovornost je turističkih zajednica područja.
Budžet: redovne aktivnosti jedinica lokalne samouprave.
Rok: Do kraja 2030. godine.

M1.3. Projektna baza biciklističkih i pješačkih staza

Strateški cilj/prioritet: 1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti
Polazište: Projekti povezivanja destinacija pješačkim i biciklističkim stazama istaknuti su prioriteti strateških razvojnih dokumenata svih turističkih zajednica područja. Iskustva pokazuju da je riječ o složenim i dugoročnim projektima[3] koji su istovremeno od vitalne važnosti za turistički razvoj područja, osobito autonomne biciklističke staze između glavnih destinacija. Značajan dio posjetitelja sada koristi redovne prometnice za biciklistički prijevoz između destinacija, stvarajući sigurnosnu ugrozu. Prioritete predstavljaju sigurne staze između središta jedinica lokalne samouprave, a prije svega staza Pazin-Buzet. Uređenje staza kroz Limski kanal ima značajnu indirektnu korist za projektno područje, jer ono sukladno postojećim planovima razvoja istih staza dobiva direktan biciklistički pristup moru. Izgrađene staze osim prometa i atrakcije za bicikliste postaju mjesta daljeg razvoja turističke infrastrukture (hrana i piće, smještaj, drugi sadržaji). U segmentu pješačkih staza osim dostupnosti je važna ugradnja interpretacijskih sadržaja u najatraktivnijim prirodnim područjima. Popisivanja staza koje se koriste za enduro motore važno je u daljnjim komunikacijama s nadležnim institucijama Istarske županije i Republike Hrvatske u cilju nalaženja modela naplate i održavanja istih staza.
Opis mjere: Mjera uključuje sljedeće aktivnosti: • Identifikacija prioritetnih pravaca s pozicije tržišta i lokalnog stanovništva; • Inventarizacija statusa projekata izgradnje pješačkih i biciklističkih staza (stanje definiranosti trase, stanje projektne dokumentacije, procjena složenosti imovinsko-pravnih odnosa, uključeni javni dionici/vlasnici); • Popisivanja poznatih staza koje se koriste za vožnju enduro i cross motora; • Okvirni hodogram realizacije za sljedećih 20 godina s ključnim dionicima.
Odgovornost: Turističke zajednice područja i jedinice lokalne samouprave
Budžet: Budžeti turističkih zajednica i jedinica lokalne samouprave područja
Rok: Do kraja 2030. godine.

[3] Prema podacima MRRFEU (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije) dobivenih lјeti 2025. godine, stopa povlačenja dosadašnjih programskih linija za realizaciju pješačkih i biciklističkih staza ne prelazi 15%, što upućuje na otežano stvaranje preduvjeta za realizaciju (imovinsko-pravni odnosi, učinkovitost suradnje različitih javnih vlasnika na trasama) istih projekata na području cijele Republike Hrvatske

M2.1. Uvođenje zajedničkog procesa razvoja turizma na projektnom području

Strateški cilj/prioritet: 2. Uspostaviti novi okvir razvoja turističkih proizvoda

Polazište:

Provedene analize ukazuje kako je projektno područje iskustveno razmjerno homogena cjelina koju tržište prepoznaje kao kontinentalni dio Istre nasuprot njenoj obali. Proces razvoja turizma na područjima pojedinih turističkih zajednica dosad je uglavnom tekao neovisno uz povremene projektne suradnje. Turistički promet na području razmjerno je malo gustoće u odnosu na prostor s razmjerno velikim brojem manjih jedinica lokalne samouprave što za posljedicu ima da turističke zajednice imaju male osnovne prihode, a općine imaju skromne kapacitete podržati turistički razvoj. U takvoj se situaciji proces razvoja proizvoda odvijao pasivno oko inicijativa koje bi izborile financiranje iz vanjskih izvora, dok su u komunikacijskim aktivnostima dominirale kataloški poredane informacije. Tijekom 2024. godine se između uključenih turističkih zajednica formira prva verzija ugovora o projektnom udruživanju *Autentična Istra – razvojne i promotivne aktivnosti usmjerene na daljnje povezivanje turističke ponude iz segmenta enogastronomije, aktivnog turizma te kulturno-povijesnih i prirodnih atrakcija.* Osim zajedničkog razvoja/provedbe ključnih projekata turističke infrastrukture, ova se inicijativa treba shvatiti i kao početak zajedničkog marketinškog oblikovanja proizvoda kao ključne funkcije sustava turističkih zajednica (pored marketinško-komunikacijske). Unutar ove mjere sadržani su prijedlozi elemenata projektne suradnje turističkih zajednica u vremenu trajanja ovog plana, pored onih koje se odnose na razvoj turističke infrastrukture i sadržane su unutar mjera prioriteta 1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:

- Kreiranje zajedničkog kataloga atrakcija po glavnim elementima ponude – smještaj, hrana i piće, staze (obuhvaćeno i u mjeri 1.3.), kulturna infrastruktura, sportska infrastruktura, infrastruktura za aktivni turizam, mjesta od najvećeg dosadašnjeg interesa za selektivne turističke proizvode kulture i prirode (npr. promatranje ptica, istraživanje rijetkih vrsta, kulturne i povijesne baštine koja dosad nije turistički opremljena, API turizam, napredne ruralne oblike turizma, adrenalinski i sportski turizam, regenerativni turizam i slično). Katalog treba sadržavati osnovne informacije – opis, mjesto(adresa), radno vrijeme (ako je primjenjivo), posjećenost, itd;
- Klasifikacija gornjeg kataloga prema prikladnosti za turistička putovanja prema glavnim motivima tržišta potražnje (glavni motiv dolaska posjetitelja):
    - Glavni odmor ljeti – trajanje više od 7 dana;
    - Kratki odmor – trajanje do 5 dana u sezoni od rujna do lipnja;
    - Selektivni turizam / posebni interesi s posebnim kategorijama sport (uključujući goste kojima je biciklizam primarni motiv dolaska), aktivni/avanturistički, priroda i kultura.

• Nastavak periodičnog istraživanja posjetitelja, odnosno osobina potražnje prema različitim sezonama, s ciljem segmentacije tržišta prema proizvodu, demografskim i osobinama životnog stila kako bi se lakše identificirale glavne razvojne potrebe; • Usklađivanje godišnjeg kalendara događanja, uvođenje sustava osnovnog praćenja održanih događanja (broj posjetitelja, procjena udjela posjetitelja događanja kojima su ona primarni motiv dolaska u područje); • Program edukacija stanovnika, poslovnih subjekata i posjetitelja o standardima održivog razvoja turizma s posebnim naglaskom na tretman i odlaganje otpada (u suradnji s TZ IŽ) • Kreiranje kataloga glavnih iskustava za posjetitelje prema glavnim motivima dolaska, ovisno o sezoni.
Odgovornost: Turističke zajednice područja, eventualni angažman vanjskih stručnjaka u segmentu istraživanja tržišta i kreiranja kataloga iskustava.
Budžet: redovni budžeti turističkih zajednica područja, raspoloživa sredstva za udružene projekte Glavnog ureda HTZ i MINTS-a.
Rok: Do kraja 2030. godine.

M2.2. Razvoj gastronomskog brenda unutrašnjosti Istre
Strateški cilj/prioritet: 2. Uspostaviti novi okvir razvoja turističkih proizvoda
Polazište: Snažniji gastronomski razvoj Istarske županije krenuo je već krajem 90ih godina 20. stoljeća slijedeći modele uzornih regija i inicijalno vođen razvojem maslinarstva i vinarstva. Kao jedna od najatraktivnijih destinacija sunca i mora za tržišta Srednje Europe, istarska je obala nastavila razvijati gastronomiju i restoransku obalu prije svega na kombinaciji ponude standardne za šire područje jugoistočne Europe i globalne kuhinje (restoranska ponuda višeg ranga ambicija). Razvoj gastronomskog proizvoda na cijeloj hrvatskoj obali otežan je nesrazmjerom između lokalne poljoprivredne proizvodnje koja je temelj autentične gastronomije i tržišne potražnje koja višestruko nadilazi njene kapacitete. Međutim, za razliku od obale kod koje zbog atraktivnosti proizvoda sunca i mora isto ne predstavlja nezaobilazan problem, za projektno je područje razvoj autentične gastronomije ključni faktor uspjeha dugoročnog razvoja. Isto je već prepoznato prilikom potpisivanja ugovora o projektnoj suradnji Autentična Istra te se u ovoj mjeri nalaze prioritetne aktivnosti u razvoju gastronomije kao posebnog prioriteta procesa razvoja proizvoda. Predmetne turističke zajednice ne obuhvaćaju sva ključna poljoprivredna (autentična) područja Istarske županije, već je tu i niz drugih jedinica lokalne samouprave koje danas djeluju samostalno, ili u sklopu drugih turističkih klastera

(npr. Motovun, Buje, Brtonigla, Višnjan, Vižinada, Vodnjan) koje dugoročno mogu postati dio inicijative u slučaju uspjeha prvih razvojnih aktivnosti.
Opis mjere: Mjera uključuje sljedeće povezane aktivnosti: • Dopunjavanje baze lokalnih poljoprivrednih proizvođača s podacima o vrstama, volumenu proizvodnje, planovima razvoja i potrebama; • Projekt katalogizacije autentičnih i samoniklih vrsta bilja na projektnom području i njihovih nutritivnih vrijednosti te izrada knjige recepata sa spomenutim vrstama; • Provođenje sastanka gastrokluba područja, internog događaja koji organiziraju turističke zajednice područja, i koji okuplja lokalne proizvođače i ugostitelje s ciljem prezentacije stanja i izrade smjernica razvoja gastronomskog proizvoda; • U suradnji sa zainteresiranim članovima gastrokluba, kreiranje prvih smjernica sadržaja gastronomskog brenda „Autentična Istra“, ili drugačije prema dogovoru; • Povezivanje mjesta prodaje koje uključuje dosad oblikovane centre za posjetitelje gastronomske tematike (Kuća od kobasic, Hiža od pršuta), odnosno drugih pogodnih mjesta, sa zainteresiranim poljoprivrednim proizvođačima; • Osmišljavanje zajedničkog turističkog događanja na ukupnom projektnom području, preporučeno kao kombinacije i vremenskog usklađivanja postojećih gastronomskih događanja s ciljem prvog održavanja do kraja planskog horizonta.
Odgovornost: Turističke zajednice područja, eventualni angažman vanjskih stručnjaka. Traženje potpore organizaciji događanja od strane Istarske županije, TZ Istarske županije, GU HTZ i MINTS.
Budžet: redovne aktivnosti jedinica lokalne samouprave.
Rok: Do kraja 2030. godine.

M2.3. Usklađivanje promotivnih kanala i aktivnosti
Strateški cilj/prioritet: 2. Uspostaviti novi okvir razvoja turističkih proizvoda
Polazište: U procesu razvoja platforme zajedničkog djelovanja turističkih zajednica područja, posljednja se aktivnost odnosi na promjene u marketinškoj komunikaciji kao završni korak marketinškog razvoja proizvoda. Iako

značajno modernizirani u posljednjih desetak, internet kanali komunikacije turističkih zajednica i dalje imaju prostora za poboljšanja. Riječ je o najvažnijim kanalima komunikacije i interakcije s korisnicima (u slučaju društvenih mreža) u suvremenom društvu koji se izuzetno brzo mijenjaju čineći upravljanjem ovim kanalima intenzivnim i kontinuiranim procesom. U sklopu ove mjere inicijalno je potrebno unificirati i osuvremeniti prezentaciju, odnosno projektnim udruživanjem djelovati na povećanje učinkovitosti i smanjenje marketinških troškova, a kasnije i prezentacijski podržati novi proces proizvoda i zajednički preuzeti neophodne aktivnosti ostalih oblika promocije za proizvode područja koji nisu pokriveni djelovanjem TZ Istarske županije.
Opis mjere: Mjera uključuje sljedeće aktivnosti: • Povezivanje i usklađivanje Internet promotivnih platformi (Internet stranice turističkih zajednica) i prezentacije na društvenim mrežama u cilju optimizacije radnih aktivnosti i troškova (zajednička nad-platforma Autentična Istra s linkovima na stranice pojedinih TZ-ova i destinacija, usklađenje rubrika i načina prikaza); • Unaprjeđenje načina i sadržaja prezentacije od postojećeg pristupa kataloga informacija za posjetitelje prema glavnim kategorijama do isticanja aktualnih glavnih sezonskih iskustava (fokus na video materijale u trajanju do 30 sekundi, upravljanje i uključivanje korisnički generiranog sadržaja putem upravljanja društvenim mrežama); • Dogovor oko prioriteta i zajedničkog obavljanja potrebnih dodatnih aktivnosti na promociji proizvoda selektivnih oblika turizma područja koje ne pokrivaju TZ Istarske županije ili GU HTZ (sajmovi, oglasi i promotivne aktivnosti u relevantnim tiskovinama i web portalima ciljane publike predmetnih turističkih proizvoda).
Odgovornost: Turističke zajednice područja.
Budžet: Budžeti turističkih zajednica područja.
Rok: Do kraja 2030. godine.

4.4. Smjernice i preporuke

- Nastavak praćenja podataka o potrošnji vode i električne energije stanovnika i posjetitelja, verifikacija inicijalno izračunatih obaveznih pokazatelja održivosti, odnosno nastavak komunikacija s nadležnim službama vezan uz identifikaciju stanja infrastrukturnih sustava;
- Upotpunjavanje popisa turističkih atrakcija zajedno s ključnim podacima o svakoj od atrakcija poput sadržaja, kapaciteta (koliko posjetitelja može primiti) i posjećenosti. Definicija potencijalne turističke atrakcije prema Zakonu o turizmu, pratećim pravilnicima i smjernicama uključuje sve ono što je i može biti predmet interesa posjetitelja. Ovakav pristup ide u smjeru proširenja kataloga atrakcija u odnosu na dosadašnje pristupe jedinica u sustavu turističkih zajednica;

- Izrada plana longitudinalnih istraživanja stavova posjetitelja i stanovnika sukladno obaveznim i odabranim dodatnim pokazateljima održivosti poštujući periodiku izračuna pojedinih pokazatelja sukladno odredbama zakona i podzakonskih akata;
- Aktivnosti usmjerene na bolju kontrolu ilegalne turističke aktivnosti i ponašanja u prostoru:
    - Intenzivnija razmjena podataka između jedinica lokalne samouprave (popis nekretnina za koje se plaća porez) i turističkih zajednica (uočeno iznajmljivanje) u cilju identifikacije nekretnina u kojima postoji sumnja na aktivnost najma u nekomercijalnom smještaju;
    - Slanje ciljanih zahtjeva za inspekcijama prema iznajmljivačima za koje su putem pregleda sustava eVisitor sumnja na neprijavljivanje najma i/ili gostiju;
    - U suradnji s TZ Istarske županije i ostalim turističkim zajednicama u županiji, kreiranje prijedloga unaprjeđenja postojećih zakonskih rješenja vezanih uz kontrolu nekomercijalnog smještaja, neprijavljenog najma i povezanih problema;
    - Suzbijanje ilegalnog kampiranja postavljanjem znakova na područjima na kojima je uočeno da se događaju, jačanjem komunalnih inspekcija i povećanjem kazni;
    - Jačanje kapaciteta komunalnih poduzeća u inspekciji i sanaciji ilegalnih odlagališta otpada te povećavanja za to predviđenih kazni, prioritetno rješavanje problema odlaganja otpada u šume i speleološke objekte;
    - Program promocije i edukacije o održivosti s posebnim naglaskom na problem ilegalnog odlaganja otpada za građane, goste, udruge i poduzeća;
- Dogovor zainteresiranih jedinica lokalne samouprave oko pokretanja sustava javnog prijevoza prema sljedećim koracima:
    - Identifikacija inicijalnog interesa od strane jedinica lokalne samouprave;
    - Prijedlog koncepta i upravljačkog modela, procjena troškova i koristi;
    - Odluka o pokretanju.
- Osiguravanje više lokacija za male lokalne tržnice domaćih poljoprivrednih proizvoda i suvenira na otvorenom i zatvorenom, u par naselja, tijekom cijele godine, postavljanje prepoznatljivih ujednačenih štandova uz zajednički brend Autentična Istra;
- Uspostava sustava poticaja malih obrta povezanih s turizmom (jedinice lokalne samouprave u suradnji sa Županijom);
- Izrada plana dalje turističke valorizacije kaštela na projektnom području;
- Mapiranje smještajnih kapaciteta u GIS sustavu;
- Trasiranje i uređenje tematskih pješačkih staza;
- Sanacija i uređenje krušnih i lončarskih peći, šterni, posvetnih kapelica i drugih izvornih oblika tradicionalne arhitekture - simbola istarskog teritorija i baštine;
- Razvoj indoor sadržaja prije svega kušaonice i sadržaji za djecu;
- Daljnje uređenje infrastrukture za outdoor aktivnosti (pješačkih, biciklističkih staza, fitness sprave u parkovima, dječja igrališta za različite uzraste);
- Opće uređenje javnih površina (rive, parkovi, plaže).

5. POPIS PROJEKATA

5.1. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

Oznaka i naziv projekta	PP1 - Obnova scenske mehanizacije u velikoj koncertnoj dvorani
Mjesto provedbe projekta	Spomen dom Pazin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt obuhvaća kompletnu modernizaciju i obnovu scenske mehanizacije u velikoj koncertnoj dvorani, uključujući sustave za podizanje i spuštanje cugova, rasvjetne i zvučne instalacije, pokretne elemente za scenografiju, te sigurnosne sustave za izvođače i tehničko osoblje. Obnova će uključivati zamjenu zastarjele opreme novim, energetski učinkovitijim i sigurnijim rješenjima, kao i implementaciju suvremenih kontrolnih sustava koji omogućuju bržu i precizniju promjenu scenografije i postava.Glavna svrha obnove scenske mehanizacije je omogućiti velikoj koncertnoj dvorani prihvat i realizaciju zahtjevnih nacionalnih i međunarodnih produkcija. Modernizirana mehanizacija omogućava izvođenje kompleksnih scenskih postava, fleksibilne scenografske promjene te osigurava tehničku i sigurnosnu pouzdanost, čime dvorana postaje konkurentna i atraktivna destinacija za vrhunske izvođače i produkcije.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1.Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - Održivost projekta ostvaruje se strateškim upravljanjem dvoranom kao kulturnnom destinacijom. To uključuje optimizaciju programa i kapaciteta za zahtjevne produkcije, razvoj partnerstava s nacionalnim i međunarodnim producentima, ciljanu promociju dvorane kao atraktivne lokacije te redovito praćenje posjećenosti i zadovoljstva izvođača i publike za dugoročno održivo poslovanje.
Nositelj projekta	Centar za kulturu i obrazovanje Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	početak 2026. godine, dovršenje 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. izrada projektne dokumentacije; 2026. provedba prve dvije faze projekta; 2027.provedba 3. faze projekta, 2028. provedba 4. faze projekta
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1,0 mil. € od kojih 700.000,00 iz sredstava Ministarstva kulture, 150.000,00 vlastitih prihoda, 150.000,00 sredstva Istarske županije
Status izrade potrebne dokumentacije	u tijeku izrada projektne dokumentacije

Oznaka i naziv projekta	PP-2 Energetska obnova zgrade Spomen doma
Mjesto provedbe projekta	Šetalište Pazinske gimnazije 1, Pazin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projektom se planira provedba niza mjera energetske obnove, uključujući sanaciju krovišta, zamjenu dotrajale stolarije i staklene fasade, ugradnju dizalice topline umjesto sustava grijanja na lož ulje, modernizaciju sustava ventilacije, postavljanje solarne elektrane za vlastite potrebe te ozelenjavanje okoliša. Ove mjere pridonijet će smanjenju potrošnje energije, korištenju obnovljivih izvora i unapređenju funkcionalnosti te dugoročne održivosti zgrade.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1.Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - Provedbom mjera energetske obnove (sanacija krovišta, zamjena stolarije i staklene fasade, ugradnja dizalice topline, modernizacija ventilacije, ozelenjavanje i postavljanje solarne elektrane) smanjuje se potrošnja energije i emisija CO_2, čime se osigurava dugoročna održivost zgrade. Time se ostvaruje doprinos strateškim ciljevima destinacije vezanima uz očuvanje kulturne baštine, povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije. Projekt pridonosi i stvaranju kvalitetnijeg i ugodnijeg prostora za posjetitelje i lokalnu zajednicu, što jača kulturnu i turističku ponudu destinacije u skladu s načelima održivog razvoja.
Nositelj projekta	Centar za kulturu i obrazovanje Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Izrada projektne dokumentacije 2025. godine, dovršetak projekta 2029. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Pripremna faza (2025.)-izrada projektne i tehničke dokumentacije.Provedba javne nabave (2026.) postupci nabave izvođača radova i dobavljača opreme. Izvođenje radova (2027. – 2029.). Završna faza (krajem 2029.)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	4,0 – 5,0 mil. €, 70-80% financirano EU fondovima, 20-30% vlastitim sredstvima, sredstvima Grada, Ministarstva kulture i meidja, Istarske županija
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija trenutno u izradi

Oznaka i naziv projekta	PP3 - Sport i turizam - Zdravo srce Istre (penjački centar, atletska staza, boćalište)
Mjesto provedbe projekta	Pazin, vojarna, stadion, vanjsko boćalište
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	1. RAZVOJ TURISTIČKE INFRASTRUKTURE I KONKURENTNOSTI - Opći cilj projekta je pridonijeti stvaranju ekonomski, društveno i okolišno održivog cjelogodišnjeg turizma RH povećanjem privlačnosti slabije razvijenih turističkih destinacija, razvojem javne turističke infrastrukture i povećanjem kvalitete turističke ponude, uz unapređenje zelene tranzicije i digitalizacije. Specifični cilj projekta je promocija grada Pazina kao središta sporta i povezanih događaja te stvaranje preduvjeta za održivu cjelogodišnju turističku posjećenost grada Pazina kroz razvoj javne sportsko -rekreativne turističke infrastrukture uz ulaganja u zelenu tranziciju i digitalizaciju, a kroz unaprjeđenje i nadogradnju postojećih sportsko- rekreativnih turističkih sadržaja u Gradu Pazinu.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Otvaranje novih radnih mjesta, projekt se nadovezuje na već postojeće prostorne resurse, razvija se cjelogodišnji turizam, projektom se vodi računa o održavanju ravnoteže iskorištenosti okolišnih resursa te očuvanje društveno-kulturne autentičnosti zajednice, nabava opreme za održavanje rekonstruirane infrastrukture, za izgradnju se koriste prirodni i održivi materijali i dr.
Nositelj projekta	Grad Pazin, partner Pazin sport
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Nije poznato do objave javnog natječaja Ministarstva regionalnog razvoja (prema najavi listopad 2025.)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	6 milijuna EUR, procjena da će se 85% financirati iz vanjskih izvora, a 15% samostalno
Status izrade potrebne dokumentacije	IZRAĐENO

Oznaka i naziv projekta	PP4 - Sportsko penjački centar
Mjesto provedbe projekta	Pazin, kompleks bivše vojarne
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Sportski turizam; Izgradnja sportsko penjačkog centra koji sadrži profesionalno opremljenu unutrašnju dvoranu i vanjsku visoku umjetnu stijenu za slobodno penjanje čime bi se u Pazinu stvorili uvjeti za organizaciju značajnih međunarodnih natjecanja. Projekt pozitivno utječe na razvoj javne infrastrukture aktivnog turizma, ostvaruje održivi cjelogodišnji turizam te se Pazin postavlja kao središte sportsko-rekreacijskog i sportsko-manifestacijskog turizma za područje Istarske županije. Ciljane skupine su sportski klubovi i grupe sportaša za organizaciju sportskih kampova i priprema, sportske i druge organizacije za organizaciju sportskih natjecanja najvišeg ranga, te turisti koji traže aktivan odmor.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - nakon izgradnje centra broj lokalnih, državnih i međunarodnih sportskih susreta (natjecanja, pripema i sl.) bit će jedan od pokazatelja održivosti. Drugi, posredni pokazatelj odnosi se na povećanje turističkog prometa, zauzetosti smještajnih kapaciteta i povećanja vanpansionske potrošnje kao direktan rezultat sportskih susreta. Dodatni pokazatelj odnosi se na vidljivost destinacije - promidžbu sportske ponude u središnjoj istri.
Nositelj projekta	Grad Pazin i Pazin sport d.o.o.
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak radova 2026., dovršetak 2029. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. Prijava na najavljeni natječaj EU Fonda PKK; 2026. sklapanje ugovora s Fondom i provođenje JN za izradu izvedbenog projekta i za izvođenje radova i opremanja 2027. Izrada Izvedbenog projekta; Početak radova 2028. Izgradnja, opremanje i početak promotivnih aktivnosti prema ciljanim skupinama 2029. Početak rada SPC
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5,2 milijuna EUR Grad 20%; Fond 80%
Status izrade potrebne dokumentacije	Ishodovana građevinska dozvola; izrađena studija izvodljivosti i klimatsko potvrđivanje

Oznaka i naziv projekta	PP5 - Uređenje i proširenje stalnog postava Muzeja Grada Pazina
Mjesto provedbe projekta	Pazin, Kaštel i stari dio grada Pazina (Zona A zaštite, Z-5418 Kulturno-povijesna cjelina grada Pazina)
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Kulturni turizam; 1) Infrastrukturni radovi na obnovi, očuvanju i prezentaciji objekata baštine: (A) Kaštelu, (B) Palači Rapicio, (C) "staroj Štali" u Citadeli i (D) zgradi na Starom trgu u svrhu proširenja i modernizacije postava Muzeja Grada Pazina; 2) Opremanje i muzeografska prezentacija stalnog postava u (A) Kaštelu, (B) novih sadržaja u Palači Rapicio i (C) staroj Štali te (D) uspostava novog postava suvremene umjetnosti na Starom trgu
Projekt od posebnog značaja za razvoj	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti a) broj infrastrukturno uređenih/saniranih/revitaliziranih značajnih objekti kulturne baštine b) povećanje broja i kvalitete ponude kulturnih sadržaja i prezentacioje baštine u središnjoj Istri c) provećan broj turističkih posjeta
Nositelj projekta	Muzej grada Pazina i Grad Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak 2027., dovršetak 2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	do 2027. infrastrukturna sanacija do 2030. novi sadržaji/muzejski i drugi postavi u objektima baštine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000 70% Grad; 30% županija, Ministarstvo, fondovi i TZ
Status izrade potrebne dokumentacije	(A) Kaštel je u faznoj obnovi prema izrađenoj dokumentaciji; Muzej konstantno radi na prikupljanju građe i pripremi prezentacije stalnog postava; (B) Palača Rapicio je u faznoj obnovi od 2012.g. prema izrađenoj dokumentaciji; Program za 2025. godinu čine radovi građevinske sanacije i prezentacije lokaliteta palače u sklopu kojih su izvedeni pripremni radovi i rekonstrukcija podzida s istočne strane palače; (C) Citadella je u faznoj obnovi od 2019. godine; izvode se završni radovi sanacije i uređenja prema glavnom projektu; predstoji realizacija prezentacije (D) Galerija suvremene umjetnosti na Starom trgu djelovat će kao ogranak muzejskog postava Muzeja grada Pazina; izrađena je projektna dokumentacija (glavni projekt i građevinska dozvola), predstoje radovi na ređenju i opremanju i priprema prezentacije postava

Oznaka i naziv projekta	PP6 - Zeleno srce Grada/ Šetalište Pazinske gimnazije i Trg Slobode
Mjesto provedbe projekta	Pazin - središte grada
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Javna turistička infrastruktura (sekundarna); Formiranje zelenog koridora s uređenim elementima zelene infrastrukture na području centra grada Pazina koji povezuje autobusni kolodvor (istočni dio grada) preko gradskog središta sa starom gradskom jezgrom. Uključuje uređenje i opremanje urbanom opremom 300 metara dugačkog šetališta sa obostranim drvoredom te uređenje glavnog gradskog trga koji se, među ostalim, koristi kao otvorena pozornica za brojne turističke manifestacije.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - uređenje javne turističke infrastrukture u središtu grada osigurat će kvalitetniji i sigurniji prijem posjetitelja i te privući nove posjetitelje u grad; - povećana atraktivnost destinacije (posljedično i veći broj posjetitelja) - stvoreni uvjeti za organizaciju manifestacija na otvorenom/unaprjeđenje tradicionalnog sajma i drugih gosišnjih turističkih manifestacija
Nositelj projekta	Grad Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak i dovršetak radova 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. Izrada Glavnih projekata 2026. Građevinske dozvole i prijava na ITU Poziv; sklapanje Ugovora; Provođenje javne nabave 2027. Radovi
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.250.000 € Grad 15%; Fond 85%
Status izrade potrebne dokumentacije	Glavni projekti naručeni i u fazi izrade sa rokom do siječnja 2026.

Oznaka i naziv projekta	PP7 - Autobusni kolodvor s prometnim rješenjem
Mjesto provedbe projekta	Pazin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Javna turistička infrastruktura - izgradnja intermodalnog terminala za prijevoz putnika i prateće prometno-pješačke infrastrukture sa parkiralištem važan je projekt za prostor središnje Istre jer je riječ o unaprjeđenju prometovanja prijevoza putnika i uvođenju rješenja koja promiču održivu gradsku multimodalnost i to kroz izgradnju novog gradskog intermodalnog terminala, digitalizaciju javnog prijevoza, izgradnju infrastrukture za prometovanje biciklista i pješaka.
Projekt od posebnog značaja za razvoj	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - poboljšanje uvjeta za prijem prijem posjetitelja/autobusne taksi stajalište, stanica za bicikle, siguran promet i uređen ulaz u grad/atraktivnost destinacije, uređeno parkiralište za posjetitelje.
Nositelj projekta	Grad Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak radova 2028. godine, dovršetak 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. Izrada Glavnih projekata 2026. Građevinske dozvole i prijava na ITU Poziv; sklapanje Ugovora; Provođenje javne nabave 2027. Radovi 2028. Radovi, opremanje, uporabna dozvola, upravljanje
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5.500.000 € Grad 20%; ITU 80%
Status izrade potrebne dokumentacije	Priprema nabave za izradu Glavnog projekta

Oznaka i naziv projekta	PP8 - Dolina mlinova - uređenje šetnice s odmorištima i vidikovcima
Mjesto provedbe projekta	Pazin, dolina/vodotok rijeke Pazinčice, Zona zaštite Natura 2000
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje šetnice sa odmorištima i vidikovcima baziranima na prirodnim materijalima sa informativnim elementima o flori, fauni, povijesti i specifičnosti prostora. Šetnica od Kaštela do Zarečkog krova, gdje je moguće kružno.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - uređena, obiježena i promovirana šetnica; broj posjetitelja
Nositelj projekta	Turistička zajednica središnje Istre i Grad Pazin/ suradnja sa Hrvatskim vodama
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	početak 2025., dovršetak 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. Identifikacija rute, vlasništva čestica i glavnih točaka intervencije 2026. Izrada projektnih rješenja i djelomična revitalizacija 2027. Nastavak revitalizacije i obilježavanje
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000 EUR (očekivani udio vlastitih sredstava 10-15%)
Status izrade potrebne dokumentacije	Definirana trasa, predane čestice trase na identifikaciju u katastarski ured.

Oznaka i naziv projekta	PP9 - POTOK - ravitalizacija vodotoka (Natural Based Solutions)
Mjesto provedbe projekta	Vodotok Pazinčice
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Smanjiti rizik od poplava, poboljšati retenciju i kvalitetu vode te revitalizirati prirodni riječki ekosustav Pazinčice primjenom prirodnih mjera zadržavanja vode (natural water retention measures, NWRM). Usporavanjem bujičnog vodenog vala te zadržavanjem vode prirodnim mjerama u gornjem toku rijeke Pazinčice prevenira se mogućnost poplave u urbanom dijelu Pazina, uspostavlja povoljan vodni režim tijekom cijele godine te povećava rekreativna, poljoprivredna i turistička vrijednost riječnog korita na teritoriju Grada Pazina i Općine Cerovlje.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - smanjen rizik od poplava, smanjen broj (pre)visokih vodostaja u dolini Pazinčice i Pazinskoj jami, osigurani uvjeti za razvoj šetnica i bisiklističkih staza
Nositelj projekta	Hrvatske vode i Grad Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani poočetak radova 2027., a dovršetak 2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. - stručno definiranje mogućih rješenja i ključnih točaka intervencije 2026. razrada akcijskog plana i troškovnika u suradnji sa strukom i Hrvatskim Vodama 2027 - 2030. - projektiranje tehničkih rješenja i izvođenje radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000 EUR (očekivani udio vlastitih sredstava 10-15%)
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađenje studije i analize rizika od poplavana predmetnom području

Oznaka i naziv projekta	PP10 - STARI GRAD - Uređenje javnih površina
Mjesto provedbe projekta	Pazin, stari dio grada (Zona B zaštite, kulturno dobro)
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Sekundarna javna turistička infrastruktura; Cilj: Očuvanje kulturnog, povijesnog i društvenog obilježja starog dijela grada; 1) Uređenje prometnih i pješačkih koridora u starom dijelu grada (zamjena derutnog asfaltnog sa tradicionalnim kamenim opločenjem, uvođenje smirene zone prometovanja, uređenje pločnika i pješačkih koridora za olakšani pristup posjetiteljima; 2) Uređenje i opremanje javnih zelenih površina (parkova i manjih gradskih džepova) u atraktivne i primjerene zelene zone za stanovnike, posjetitelje i manja događanja na otvorenom
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - broj (m2) uređenih površina; metara uređenih prometnih i pješačkih koridora
Nositelj projekta	Grad Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani poočetak radova 2027., a dovršetak 2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. izrada idejnih koncepata i razrada scenarija uređenja (Zeleno srce grada) 2026. odabir ključnih inervencija i izrada projektne dokumentacije 2027.-2030. nastavak izrade projektne dokumentacije i izvođenje radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	7.000.000 EUR (mogućnost 85% iz ITU meganizma i drugih EU fondova u novom razdoblju 2028-2034)
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađeni idejni koncepti/prijedlozi mogućih rješenja za pojedine zone realizirano ispitivanje potreba i stavova javnosti

Oznaka i naziv projekta	PP11 - STARI GRAD - Uređenje pročelja zgrada
Mjesto provedbe projekta	Pazin, Stari dio Grada (zona B zaštite/kulturno dobro)
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Kulturni turizam - Cilj: Očuvanje kulturnog, povijesnog i društvenog obilježja starog dijela grada; program poticanja sanacije pročelja zgrada u staroj gradskoj jezgri kako bi se sačuvao i prezentirao njihov izvorni izgled; sanacija uključuje uređenje fasada sa očuvanjem ornamenata, zamjenu vanjske stolarije; uređenje izloga/tendi/reklama i drugih elemenata i intervencija koja narušavaju izgled pročelja;
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - razrada kriterija i raspisivanje javnog poziva prema privatnim vlasnicima; primjena Programa uređenja pročelja za postojeće zgrade (ministarstvo prostornog uređenja i graditeljstva)
Nositelj projekta	Grad Pazin, suradnja sa upraviteljem zgrada (Pazin d.o.o.) i sa RH - Ministarstvo Kulture i Ministarstvo prostornog uređenja i graditeljstva
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani poočetak radova 2027., a dovršetak 2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2026.i 2027. razrada kriterija i natječaja + prijava na natječaj RH 2027.-2030. - provedba natječaja, sufinancianje i nadzor
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5.000.000 (mogućnost 50% iz nacionalnih izvora)
Status izrade potrebne dokumentacije	u procesu je analiza stanja i potreba te procjena mogućnosti i kapacitetra za provedbu programa

Oznaka i naziv projekta	PP12 - Uređenje parkirališta Lakota i Stari grad
Mjesto provedbe projekta	Pazin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	javna turistička infrastruktura (sekundarna); Cilj: Očuvanje kulturnog, povijesnog i društvenog obilježja starog dijela grada; smanjenje emisija CO2, smanjenje buke i povećanje sigurnosti; Pazin kao grad smješten u kotlini ima vrlo ograničene mogućnosti unaprijeđenja prometne infrasrukture nužne za funkcioniranje psjetitelja i stanovništva. Automobili narušavaju sigurnost boravka ali i vizure grada pojavljujući se na svakj javnoj površini uključujući one zaštićene kultrune baštine. Kako bi se uredio prometni sustav i sigurna pješačka komunikacija nužno je osigurati alternativu vozilima uređenjem parkirnih zona izvan uskih grla. 1) Parkiralište Stari Grad - uređenje parkirne zone uz crkvu i zvonik, proje ulaska u stari dio grada 2) Lakota - uređenje parkirne zone na istočnom ulazu u grad, u blizini autobusnog kolodvora i središta grada
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - broj novih parkirnih mjesta
Nositelj projekta	Muzej Grada Pazina i Grad Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak i dovršetak radova 2028. godine.
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. napravljena analiza oba područja i izrađena idejna rješenja mogućih načina prenamejene prostora 2026. i 2027. - rješavanje imovinsko pravnih odnosai i priprema projektne dokumentacije dokumentacije 2028. izvođenje radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	7.000.000 EUR (očekivani udio vlastitih sredstava 10-15%)
Status izrade potrebne dokumentacije	Napravljena analiza oba područja i izrađena idejna rješenja mogućih načina prenamejene prostora

Oznaka i naziv projekta	PP13 - Uređenje rekreativnih pješačkih i biciklističkih staza na širem prostoru
Mjesto provedbe projekta	Pazin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje i obilježavanje staza, fgdje je primjenjivo sa odmorištima i vidikovcima baziranima na prirodnim materijalima sa informativnim elementima o flori, fauni, povijesti i specifičnosti prostora.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - metara novouređenih i oblijlježenih staza, broj posjetitelja
Nositelj projekta	Grad Pazin u suradnji sa TZ SI
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak radova 2027., dovršetak 2028. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. Identifikacija rute, vlasništva čestica i glavnih točaka intervencije 2026. Izrada projektnih rješenja i djelomična revitalizacija 2027. i 2028. Nastavak revitalizacije i obilježavanje
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000 EUR (mogućnost 80% iz EU fondova)
Status izrade potrebne dokumentacije	u suradnji s turističkim djelatnicima identificirane su potrebe i moguće trase

Oznaka i naziv projekta	PP14 - Uređenje biciklističkih staza na širem prostoru Pazina/prometno povezivanje
Mjesto provedbe projekta	Pazin: cestovno povezivanje prema Bermu, Starom Pazinu i Troštima-Zabrežanima, Zarečju i Cerovlju
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje i obilježavanje staza za cestovni promet biciklima, cilj je bolje povezati središte grada sa okolnim naseljima kako bi se boboljšala komiunikacija mještana i posjetitrelja i smanjio priljev osobnih automobila u grad
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - metri novouređenih i oblijlježenih staza
Nositelj projekta	Grad Pazin u suradnji sa TZ SI
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak radova 2028. godine, a dovršetak 2030.
Ključne točke ostvarenja projekta	2026. Identifikacija rute, vlasništva čestica i glavnih točaka intervencije 2027. i 2028. Izrada projektnih rješenja 2028 - 2030. realizacija radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	7.000.000 (mogućnost 85% iz ITU meganizma i drugih EU fondova u novom razdoblju 2028-2034)
Status izrade potrebne dokumentacije	u suradnji sa turističkim djelatnicima identificirane su potrebe i moguće trase

Oznaka i naziv projekta	PP15 - Legendkuća, kulturni centar legendi, mitova i priča
Mjesto provedbe projekta	Pićan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	LegendKuća zamišljena je kao inovativni kulturni centar priča, mitova i legendi koji pruža jedinstveno iskustvo. Nastavno na bogatu povijest i tradiciju legendi i priča Istre u centru Pićna, rođena je ideja o stvaranju novog, zanimljivog turističkog sadržaja u mjestu Pićnu, obogaćivanjem njegove kulturno-umjetničke ponude. Informacije o mitovima, legendama i pričama Istre skupljale bi se, obrađivale i pružale posjetiteljima na zanimljiv način uz primjenu suvremene digitalne tehnologije. Uz kulturni centar planira se i dodatni sadržaj za posjetitelje – kafić sa suvenirnicom i prostorijama za radionice.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. RAZVOJ TURISTIČKE INFRASTRUKTURE I KONKURENTNOSTI - LegendKuću predstavlja kompleks koji se sastoji se od dviju zgrada – građevina A (kulturni centar) i građevina B (kafić i suvenirnica). Cilj 1. – početno stanje je postojeća građevina – ruševina, koja spada u graditeljsko nasljeđe. Očekivani rezultat projekta je rekonstruiran i opremljen Kulturni centar. Cilj 2. – početno stanje je da nema Kulturnog centra na području koji bi se cijelu godinu bavio očuvanjem ranjive nematerijalne baštine (mitova i legendi), a rezultat projekta bi bio navedeni Kulturni centar rekonstruiran i opremljen na način da će se u njemu provoditi aktivnosti vezane za „bajoslovnu“ baštinu (predstave, eksponati, info panoi,..) uz korištenje modernih tehnologija. Cilj 3. – Planirani broj posjetitelja na godišnjoj razini je 3.000. Projekt pridonosi stvaranju novih radnih mjesta. Projektom se predviđa zapošljavanje čistačice/domara i voditelja kulturnog centra koji bi vodio računa o ispravnom funkcioniranju u skladu sa projektnom idejom što bi obuhvaćalo poslove održavanja i upravljanja istim.
Nositelj projekta	Općina Pićan
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani početak realizacije 2026., a dovršetak 2028. godine.
Ključne točke ostvarenja projekta	Dovršteak projekta i zatvaranje financijske konstrukcije 2026. godine, početak izgradnje i uređenja 2026., dovršetak 2028. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	70.000,00 EUR za preostalu dokumentaciju i 1.000.000,00 EUR za izgradnju, procjenjuje se da će se vlastitim sredstvima financirati 10-15% projekta, a ostalo iz vanjskih izvora.
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeni su glavni projekti i ishođene su građevinske dozvole za oba objekta, te predstoji izrada projekta uređenja i multimedije za realizaciju sadržaja kulturnog centra, izvedbenog projekta, CBA analize, energetski certifikati

Oznaka i naziv projekta	PP16 - Uređenje starogradske jezgre
Mjesto provedbe projekta	Sveti Lovreč
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Starogradska jezgra Svetog Lovreča jedna je od najbolje sačuvanih i kulturno-povijesnim sadržajem najbogatijih u Istri, što već sada generira dobru posjećenost. Međutim, potrebna su infrastrukturna ulaganja. U tom pogledu, želja je postaviti novu i modernu vodoopskrbnu, kanalizacijsku i električnu infrastrukturu, nakon čega bi uslijedilo i popločenje. No, korak prije toga bila bi arheološka istraživanja, koja će očekivano biti dugotrajna i skupocjena, jer se centar Svetog Lovreča nije sustavno nikad istraživao; do sad su vršena istraživanja na sjeveroistočnom dijelu gradskih bedema, te ispred bazilike sv. Martina, gdje je nađeno bogato arheološko nalazište. Kako bi se spomenute investicija mogle dogoditi, potrebno je arheološki istražiti trgove Placa, Placeta i Funtanela, kao i ulicu Kontrada u cijelosti. Jednom kompletirana sva ulaganja, u starogradskoj jezgri Svetog Lovreča stvorili bi se uvjeti za veću kvalitetu života lokalnog stanovništva, spojila bi se započeta ulaganja u kulturno-turističku infrastrukturu (Arheološki park, Kuća orgulja), što bi pak povećalo izglede ulaganja u ugostiteljske i uslužne djelatnosti, koje ne postoje u centru već više od dva desetljeća.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - prvenstveno veći priljev turista, odnosno posjetitelja Svetom Lovreču, bilo kroz dnevne posjete ili duži boravak, što bi se manifestiralo i kroz veću potrošnju. Samo početno ulaganje je u startu korak prema održivosti, obzirom da bi se ulagalo u trajnu infrastrukturu.
Nositelj projekta	Općina Sveti Lovreč
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak radova 2027., a dovršetak u lipnju 2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Kompletiranje projektne dokumentacije i zatvaranje financijske konstrukcije tijekom 2026. godine, početak radova 2027., dovršetak u lipnju 2030.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	10 000,000,00 EUR, Sredstva bi bila osigurana putem proračuna Općine Sveti Lovreč (procjena: 10-15%), Ministarstva kulture i medija te Hrvatske turističke zajednice.
Status izrade potrebne dokumentacije	Za starogradsku jezgru izdana je lokacijska dozvola – građenje građevine infrastrukturne namjene vodnogospodarskog sustava (odvodnja otpadnih voda), 2.b skupine. Zatim, fekalna i oborinska odvodnja; komunalna infrastruktura povijesne jezgre naselja Sveti Lovreč; građenje građevine infrastrukturne namjene energetskog sustava, 2.b skupine; javna rasvjeta, kabelska kanalizacija za potrebe energetskog razvoda (NN), elektronička kabelska kanalizacija (EKK) kao dio ek infrastrukture (EKI).

Oznaka i naziv projekta	PP17 - TASTE IS-KRA
Mjesto provedbe projekta	Tinjan, Vižinada, Sežana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje muzeja pršuta na katu Kuće pršuta u Tinjanu, uređenje trga u Vižinadi i uređenje vinoteke u Sežani,
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - projekt promiče međugraničnu suradnju, tradicionalnu proizvodnju pršuta i vina, promociju i prodaju domaćih proizvoda
Nositelj projekta	Općina Tinjan, Općina Sežana, Općina Vižinada, Turistička zajednica središnje Istre, razvojna agencija Krasa in Brkinov
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Preiprema tijekom 2026. i 2027., realizacija radova 2028. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA S ROKOVIMA: Uređenje muzeja pršuta: 05.2028., manifestacija za promociju 05.2028.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.721.760 eura, sredstva Općine Tinjan 58.384 eura, ostali partneri 344. 352 eura, Interreg Slovenija - Hrvatska 1.377.408
Status izrade potrebne dokumentacije	Dovršeno idejno rješenje za muzej pršuta

Oznaka i naziv projekta	PP18 - Konjički centar Barban
Mjesto provedbe projekta	Barban
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Predmetnim projektom planira se rekonstrukcija i dogradnja konjičkog centra s ciljem promocije konjičkog sporta i unapređenja turističke ponude Barbana. Konjički centar u Barbanu planirani je projekt koji će se sastojati od kompleksa postojeće građevine za smještaj konja i proširenja iste, dogradnje novog objekta (koji će sadržavati uredske prostore i prostor za ugostiteljski objekt od 52m2) te modernizacije jahališta kao prostora za treninge konjima i održavanja manifestacija i natjecanja, ali i druge aktivnosti povezane s konjima. Lokacija centra smještena je u ruralnom dijelu u blizini naselja Barban te će nuditi visokokvalitetnu uslugu za jahače, konje i posjetitelje koji su zainteresirani za rekreaciju sa konjima. Građevina konjičkog centra bit će energetski obnovljena, a što će obuhvaćati vanjsku fasadu te dizalicu topline koja će koristiti zrak-zrak kao sustav za grijanje/hlađenje što će doprinijeti zelenoj tranziciji, dok će se digitalnoj tranziciji doprinijeti nabavom pametnog mjerača vremena za potrebe trke i natjecanja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - Infrastruktura i oprema nabavljene kroz ovaj projekt održavat će se i nakon okončanja provedbe projekta, tako što će njima upravljati Udruga „Društvo trka na prstenac“ koja će uz organizaciju gore tradicionalne manifestacije Trke na prstenac, biti zaduženi i za organizaciju niza sportsko-rekreativnih aktivnosti. Potrebna financijska sredstva za održavanje i upravljanje konjičkim centrom bit će osigurana prihodima od naplate najma boxeva i najma jahališta te sredstvima koje će Općina Barban putem godišnjih proračuna namijeniti za financiranje operativnih troškova novog centra.
Nositelj projekta	Općina Barban
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Tijekom 2026. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje financiranja putem najavljenih projektnih natječaja MINTS-a i MRRFEU - polovina 2026., realizacija do kraja godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.500.000,00 EUR od čega 10-15% vlastitih sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena je sva potrebna dokumentacija

Oznaka i naziv projekta	PP19 - Energetska obnova donje škole
Mjesto provedbe projekta	Barban
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Osposbljavanje objekta za mogućnoszti organizacije turističkih događanja te dodatnih upotreba za lokalnu zajednicu
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - projekt podiže kapacitete općine Barban u isporuci turističkih proizvoda
Nositelj projekta	Općina Barban
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027.-2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije, zatvaranje financijske konstrukcije, ishođenje građevinske dozvole, izgradnja
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000 EUR, 15% vlastita sredstva, a 85% javni izvori, prije svega EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	U izradi

Oznaka i naziv projekta	PP20 - Uređenje starogradske jezgre i palače Loredan
Mjesto provedbe projekta	Barban
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje starogradske jezgre Barbana (trg, rasvjeta i popločavanje) i obnova palače Loredan s opremanjem osnovnom turističkom infrastrukturom
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - projekt podiže kapacitete općine Barban u isporuci turističkih proizvoda
Nositelj projekta	Općina Barban
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.-2030.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije, zatvaranje financijske konstrukcije, ishođenje građevinske dozvole, izgradnja
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000 EUR, 15% vlastita sredstva, a 85% javni izvori, prije svega EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	U izradi

Oznaka i naziv projekta	PP21 - Kulturni centar Palača Moretti
Mjesto provedbe projekta	Buzet, Stari grad
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Cilj projekta je unaprđeđenje javne kulturne i turističke infrastrukture obnovom i opremanjem Kulturnog centra Palača Moretti. Objekt palače Moretti u vlasništvu je Grada Buzeta,posebno je reprezentativan objekt u prostoru buzetske starogradske jezgre koji privlači pozornost kao dio vizure starogradske jezgre. Palača Moretti u lošem je stanju, što se očituje u oštećenjima zidovima i međukatnih konstrukcija, otpadanju žbuke i naliča, šupljinama u zidu, te općenito, konstruktivno loše riješenim detaljima i prigradnjima, odnosno improvizacijama 20. stoljeća. Riječ je o jedinstvenom primjeru stambene arhitekture s kraja 18. stoljeća zbog ovalnog tlocrta centralne dvorane iznimno rijetkog primjera što je utvrđeno u izrađenom konzervatorskom elaboratu za palaču Moretti. rekonstrukcijom i stavljanjem u funkciju centralnog i južnog dijela ovog objekta, u starogradskoj bi se jezgri osiguralo neophodan kulturno-turistički sadržaj koji Buzetu trenutno nedostaje (u objektu su predviđene suvenirnica, galerijski prostor, polivalentna dvorana i dr.). Sadržaj kulturnog centra osim programa koji bi se u njemu mogli odvijati, temeljio bi se na turistički atraktivnim povijesno utemeljenim podacima vezanim uz buzetsku prošlost i posjetiteljima bi tijekom cijele godine nudio presjek buzetske tradicije na suvremen način. U podrumu objekta predviđen je ugostiteljski objekt.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti , povećanje broja posjetitelja
Nositelj projekta	Grad Buzet
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2030.
Ključne točke ostvarenja projekta	1. rekonstrukcija objekta 2. opremanje objekta
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Procijenjena vrijednost 5.000.000,00 eura U 2026. godini započet će se sa sanacijom krovišta sredstvima Ministarstva kulture i medija i Grada Buzeta
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena je projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola. Izrađen je projekt opremanja s troškovnikom.

Oznaka i naziv projekta	PP22 - Zona aktivnog turizma Buzet
Mjesto provedbe projekta	Jedan kilometar od centra grada Buzeta, na lokaciji tik uz rijeku Mirnu, gdje se trenutno nalazi pomoćno nogometno igralište koje trenutačno nije u funkciji
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Svrha projekta je razvoj javne turističke infrastrukture u Gradu Buzetu koja potiče jačanje atraktivnosti lokacije uz produženje turističke sezone. Opći cilj projekta je povećanje atraktivnosti slabije razvijenih turističkih destinacija podizanjem kvalitete destinacije i omogućavanjem produžetka sezone. Projekt će doprinijeti rješavanju središnjeg problema na način da će trenutni nedostatak ponude za aktivni/ sportski turizam biti riješen izgradnjom Zone aktivnog turizma Buzet u Gradu Buzetu koja pridonosi povećanju atraktivnosti turističke ponude Grada Buzeta i osigurava produženje turističke sezone. Sve navedeno objedinjeno je u očekivanom rezultatu projekta – „Povećana atraktivnost Grada Buzeta kao turističke destinacije ulaganjem u izgradnju zone aktivnog turizma Buzet“. Krajnji korisnici investicije su subjekti koji na području Buzeštine djeluju u sektoru turizma te s njime povezanim sektorima, ali i stanovništvo Buzeštine u cijelosti. Naime, s obzirom da novoizgrađena sportsko rekreacijska zona predstavlja infrastrukturu koja je prepoznata kao potrebna na području Grada Buzeta, koristit će kao sredstvo suradnje i umrežavanja dionika u turističkom i ugostiteljskom sektoru. Konkretno, smještajni i ugostiteljski objekti na području Buzeštine bit će u mogućnosti predstavljati novoizgrađenu zonu kao dodatni sadržaj svojim gostima/posjetiteljima, što će osigurati promociju infrastrukture. Suradnjom između različitih dionika (Grad Buzet, TZ Grada Buzeta, subjekti u sektoru turizma, ugostiteljstva, sportske udruge, klubovi i sl.) postojeći i novi posjetitelji dobit će bolji uvid u raznolikost ponude Buzeštine koja će osigurati privlačenje većeg broja posjetitelja kroz cijelu godinu, a ne samo u ljetnim mjesecima ili za vrijeme organizacije događaja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - projekt će doprinijeti rješavanju središnjeg problema na način da će trenutni nedostatak ponude za aktivni/ sportski turizam biti riješen izgradnjom Zone aktivnog turizma Buzet u Gradu Buzetu koja pridonosi povećanju atraktivnosti turističke ponude Grada Buzeta i osigurava produženje turističke sezone
Nositelj projekta	Grad Buzet
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2022. - izrađen glavni projekt 2027. - pokušaj prijave projeka na određene javne natejčaje u cilju sufinanciranja (državne ili EU potpore) 2028. - početak radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3 milijuna EUR, procjena da će se 85% sufinancirati iz vanjskih izvora, a 15% iz vlastitih
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena je projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola. Izrađen je projekt opremanja s troškovnikom.

Oznaka i naziv projekta	PP23 - Izgradnja sporstke dvorane u Buzetu
Mjesto provedbe projekta	Buzet
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Buzet trenutno raspolaže s jednom sportskom dovoranom koja se primarno koristi za potrebe nastave učenika osnovne i srednje škole u jutarnjem terminu te buzetskih sportskih klubova u poslijepodnevnom terminu. Zauzetost postojeće dvorane, njezina starost i stanje opreme ne odgovaraju potrebama niti omogućavaju realizaciju dodatnih sadržaja.S ciljem osiguravanja prostora i opreme u skladu s potrebama vremena, te s ciljem omogućavanja realizacije dodatnih sadržaja na području Buzeta, izrađen je projekt nove sportske dvorane. Zamišljena je kao suvremen, prostran i polivalentan objekt u kojem će se aktivnosti moći odvijati istovremeno bez međusobnog ometanja. Dvorana će imati modernu opremu i kvalitetnu podlogu koja čuva zdravlje sportaša te dovoljno svlačionica. Nova dvorana svojim bi uvjetima omogućavala i treninge sportaša iz drugih sredina, kao i korištenje za sportove koji trenutno (zbog nedostatka prostora) nisu aktivni na području Buzeta. Osim sportašima, nova dvorana donosi veliku korist cijelom gradu jer će se u njoj moći organizirati i dodatni sadržaji - razni turniri, sajmovi i društvena događanja koja će u Buzet privući goste i izvan sportske sezone. Nova dvorana ne bi bila bila samo prostor za vježbanje i treniranje već omogućila odvijanje novih dodatih sadržaja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - odžavati se mogu utakmice višeg ranga natjecanja što potencijalno može privući i publiku izvan grada Buzeta. Zbog suvremenog načina izgradnje, dvorana će imati zadovoljavajuću akustiku za održavanje koncerata i drugih manifestacija.
Nositelj projekta	Grad Buzet
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2030. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	2025. - izrađen glavni projekt 2027. - pribaviti ostalu potrebnu dokumentaciju 2028. - početak gradnje sportske dvorane
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	7 milijuna EUR, 85% vanjski izvori sufinanciranja, 15% vlastita sredstva
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen je glavni projekt u studenom 2025. godine

Oznaka i naziv projekta	PP24 - Izgradnja sportskog rekreacijskog centra
Mjesto provedbe projekta	Žminj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Građenje zgrade sportsko rekreacijske namjene sa sanitarnim čvorom i garderobama. Zahvat u prostoru sportsko-rekreacijske namjene: park za vježbanje na otvorenom, multifunkcionalno igralište, košarkaško igralište, pomoćno nogometno igralište, dječja igrališta, teniski teren i igralište za boćanje.Svrha projekta je stvaranje preduvjeta za održivu cjelogodišnju turističku posjećenost kroz razvoj javne sportsko -rekreativne turističke infrastrukture uz ulaganja u zelenu tranziciju i digitalizaciju, a kroz unaprjeđenje i nadogradnju postojećih sportsko- rekreativnih turističkih sadržaja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj javne i turističke infrastrukture - mogućnost privlačenja većeg broja posjetitelja u centar Žminja; - povećana atraktivnost destinacije (posljedično i veći broj posjetitelja) - stvoreni uvjeti za organizaciju sportskih manifestacija na otvorenom i drugih turističkih manifestacija
Nositelj projekta	Općina Žminj
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Kraj 2026, početak 2027,
Ključne točke ostvarenja projekta	Čekaju se razultati prijave na natječaj, te se po sklapanju ugovora planira postupak javne nabave i izvođenje radova, planirani završetak do kraja prve polovice 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Prva faza projekta 1.480.000,00 EUR
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađen izvedbeni projekt

Oznaka i naziv projekta	PP25 - Zelena infrastruktura - Općina Žminj
Mjesto provedbe projekta	Tri urbane točke na području Općine Žminj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt obuhvaća 3 urbane točke i urbane koridore što čini veliku urbanu mrežu na području Općine Žminj, kako slijedi: • Urbana točka 1 (Pazinska ulica) predstavlja područje intervencije i funkcionirat će kao sigurna točka i sklonište od učinka toplinskog otoka. Predviđa se implementacija složenog tehničkog rješenja za stvaranje izmaglice u svrhu ublažavanja klimatskih promjena. Uz ozelenjavanje sive infrastrukture, planira se i postavljanje eko elemenata za povećanje bioraznolikosti faune (hoteli za kukce), zelenih parkirališta za bicikle, info panela i urbane opreme poput slavina s pitkom vodom. • Urbana točka 2 (između Pazinske ulice i Ulice 9. rujna) fokusirana je na smanjenje učinka urbanog toplinskog otoka. Prostor je potrebno ozeleniti s naglaskom na ozelenjena parkirališta, sadnju zavičajnih vrsta, te upotpuniti postavljanjem eko elemenata (hoteli za kukce), zelenih parkirališta za bicikle i info panela. • Urbana točka 3 (jugoistočno od Ulice 9. rujna) integrira zelenu infrastrukturu s postojećim objektima i mjerama održive mobilnosti. Planira se izgradnja zelene infrastrukture na zgradi (zelena fasada), ozelenjavanje okolnih površina, te postavljanje eko elemenata za faunu. Prostor će se upotpuniti zelenim parkiralištima za bicikle, info panelima i zelenim nadstrešnicama. Cilj projekta je pridonijeti stvaranju ekonomski, društveno i okolišno održivog cjelogodišnjeg turizma povećanjem privlačnosti slabije razvijenih turističkih destinacija, razvojem javne turističke infrastrukture i povećanjem kvalitete turističke ponude, uz unapređenje zelene tranzicije i digitalizacije uz promociju destinacije uz ulaganja u zelenu tranziciju i digitalizaciju.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - projekt se nadovezuje na već postojeće prostorne resurse, stvaraju se uvjeti za produljenje turističke sezone, ugodnije okruženje kako za stanovnike tako i za posjetitelje, projektom se vodi računa o održavanju ravnoteže iskorištenosti okolišnih resursa te očuvanje društveno-kulturne autentičnosti zajednice.
Nositelj projekta	Općina Žminj
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak tijekom 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Prijava na javni poziv, skladpanje ugovora i provođenje postupka javne nabave, završetak urbanog koridora, sve tijekom 2027. godine.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Program konkurentnost i kohezija, procijenjena vrijednost 1.000.000 EUR
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno

5.2. Ostali projekti

Oznaka i naziv projekta	P1 - MAGNUS -Uređenje multifunkcionalnog centra za izvedbene umjetnosti
Mjesto provedbe projekta	Spomen dom Pazin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Svrha projekta je prenamjena i opremanje prostora dosadašnjeg disco kluba površine 200 m^2 u suvremeni multifunkcionalni centar tipa black box, namijenjen izvedbenim umjetnostima, filmskim projekcijama i raznim kulturno-edukativnim programima. Time se unaprjeđuje kulturna infrastruktura, jača dostupnost umjetničkih sadržaja i stvara prostor za nove oblike stvaralaštva i participacije zajednice.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1.Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - Projektom uređenja multifunkcionalnog centra tipa black box stvara se suvremena kulturna infrastruktura koja omogućuje održavanje kazališnih, plesnih, glazbenih i filmskih programa te edukativnih i multimedijalnih aktivnosti. Time se osigurava dugoročna održivost kroz široku mogućnost korištenja prostora i prilagodbu različitim sadržajima. Projekt doprinosi strateškim ciljevima destinacije vezanima uz razvoj kulturnog turizma, jačanje kulturne ponude i uključivanje lokalne zajednice u kulturni život.
Nositelj projekta	Centar za kulturu i obrazovanje Pazin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	projekt započeo u listupadu 2025., a dovršetak radova očekuje se u ožujku 2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	listopad 2025. - izrada projektne dokumentacije; studeni 2025. - veljača 2026. radovi i opremanje prostora; ožujak - svečano otvorenje
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	120.000,00 EUR od kojih 50.000 (istarska kulturna agencija), a 70.000 vlastiti prihodi
Status izrade potrebne dokumentacije	idejno rješenje postoji, glavni projekt u izradi

Oznaka i naziv projekta	P2 - Rekonstrukcija Gradskog stadiona u Pazinu
Mjesto provedbe projekta	Gradski stadion
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izrada novog sistema navodnjavanja, zamjena panelne ograde, obnova stupova rasvjete, zamjena halogene rasvjete za led rasvjetom
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1.Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti
Nositelj projekta	JLS (Grad Pazin) . Putem Pazin sporta d.o.o.
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak u prvoj polovini 2026., realizacija do kraja godine.
Ključne točke ostvarenja projekta	poboljšanje uvjeta za trening i održavanje utakmica i manifestacija na stadionu
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	280.000,00 EUR, od čega 10-15% vlastita sredstva
Status izrade potrebne dokumentacije	traži se način financiranja izrade projektne dokumentacije

Oznaka i naziv projekta	P3 - Festival Šćorice
Mjesto provedbe projekta	Pićan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Festival „Šćorice“ pokrenut je 2023. godine u organizaciji Općine Pićan kao kulturna manifestacija koja slavi snagu priče, vrijednost usmene predaje te važnost očuvanja lokalnog identiteta i nematerijalne kulturne baštine. Naziv “Šćorice”, što u pićanskom dijalektu označava „pričice“, simbolično upućuje na temeljnu ideju festivala, pričanje i prenošenje priča kroz generacije, kroz različite forme umjetnosti i kreativnog izraza. Program festivala uključuje edukativne i likovne radionice, kazališne predstave temeljene na lokalnim motivima i pričama, dječje igre iz prošlosti, glazbene nastupe lokalnih izvođača, vođene ture s elementima povijesti Pićna prilagođene i osobama s invaliditetom, sudjelovanje udruga koje promiču inkluziju i pristupačnost sadržaja, “tržnicu” s lokalnim proizvodima koji čuva autentičnost istarskog kraja, ali i mnogo više.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - Festival je namijenjen prvenstveno djeci i obiteljima, ali okuplja i širu zajednicu, lokalne umjetnike, udruge, glazbenike, volontere, turiste i sve generacije posjetitelja. U fokusu su zavičajni govor, običaji, tradicijski izrazi i lokalne priče, čime se njeguje i prenosi nematerijalna kulturna baština Istre na autentičan, dostupan i interaktivan način. Festival svake godine mijenja tematski fokus te uspostavlja suradnju s okolnim lokalnim samoupravama. Tako je 2024. godine tema festivala bila rudarstvo, s obzirom na bogatu rudarsku povijest našeg kraja. Naime, rudnik u Tupljaku, posljednji ugljenokop u Hrvatskoj, zatvoren je 1999. godine, pa smo prošlogodišnji festival posvetili upravo 25. obljetnici zatvaranja tog značajnog pogona. U okviru organizacije festivala ostvarili smo suradnju s Gradom Labinom i Općinom Raša, s kojom nas povezuje zajednička rudarska povijest. Kroz festival nastojimo očuvati uspomene na važne dijelove lokalne povijesti i tradicije, a istovremeno osnažiti suradnju i povezanost s drugim lokalnim samoupravama. Takvo povezivanje ključno je za razmjenu iskustava i resursa, ali posebice za zajednički razvoj kulturnih i turističkih potencijala naših krajeva, čime doprinosimo očuvanju i promociji regionalne baštine na održiv i dugoročan način.
Nositelj projekta	Općina Pićan
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Realizira se jednom godišnje
Ključne točke ostvarenja projekta	Festival „Šćorice“ održava se svake godine posljednjeg vikenda u srpnju u starogradskoj jezgri Pićna
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	30.000 EUR godišnje (25.000 EUR iz općinskih sredstava, 4.000 EUR pomoći i 1.000 EUR donacije)
Status izrade potrebne dokumentacije	nije potrebno

Oznaka i naziv projekta	P4 - Uređenje arheološkog parka
Mjesto provedbe projekta	Sveti Lovreč Pazenatački
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Starogradska jezgra Svetog Lovreča jedna je od najbolje sačuvanih i kulturno-povijesnim sadržajem najbogatijih u Istri, što samo po sebi generira dobru posjećenost. Od godine 2020. sustavno se vrše istraživanja u starogradskoj jezgri Svetog Lovreča, s naglaskom na sustav obrambenih gradskih zidina, koje su zbog svoje starosti i kompleksnosti gradnje specifikum za ovaj dio Europe. Krajnji cilj tih istraživanja je prezentacija nalaza – arhitektonskih (slojevi i povijesni razvoj zidina) i arheoloških – u vidu arheološkog parka. Jednom realiziran, arheološki park tvorio bi posebnu kulturno-povijesnu cjelinu, kao i turističku priču, skupa s drugim biserima lovrečke baštine: trgovi Placa i Placeta, bazilika sv. Martina i Kuća orgulja (u nastajanju).
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti što prvenstveno donosi veći broj turista, odnosno posjetitelja Svetog Lovreča kroz dnevne posjete ili duži boravak, što bi se odrazilo i na veću potrošnju. Samo početno ulaganje je u startu korak prema održivosti, s obzirom da bi se ulagalo u trajnu infrastrukturu.
Nositelj projekta	Općina Sveti Lovreč
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	početak 2026. godine, a dovršetak u listopadu 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Zatvaranje financijske konstrukcije 2026. godine, početak radova tijekom 2026. godine, dovršetak u listopadu 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	300.000,00 EUR - sredstva bi bila osigurana kroz Proračun Općine Sveti Lovreč, te dodijeljena sredstva od strane Ministarstva kulture i medija te Hrvatske turističke zajednice.
Status izrade potrebne dokumentacije	STATUS IZRADE POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE: Cjelokupna projektna dokumentacija za uređenje Arheološkog parka zajedno sa zahtjevom za izdavanjem građevinske dozvole za zahvat u prostoru uređenja Arheološkog parka uz gradske zidine Sv. Lovreča Pazenatičkog na k.č. 464 i 465/1, k.o. Lovreč je predana u sustav eDozvola.

Oznaka i naziv projekta	P5 - Sportsko rekreacijska zona Kučići
Mjesto provedbe projekta	LOKACIJA: Kučići, Općina Tinjan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	OPIS I SVRHA PROJEKTA: Izgradnja sportsko rekreacijske zone koja će se sastojati od padela, skate parka i boćališta
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - sportsko rekreacijska zona namijenjena je svim uzrastima, spolovima, prilagođena osobama s invaliditetom, za lokalno stanovništvo, turiste i posjetitelje
Nositelj projekta	Općina Tinjan
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Kraj 2025. godine, dovršetak ožujak 2026. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Lokacijska dozvola (do kraja 2025.), dovršetak radova do kraja prvog kvartala 2026. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	266.000 eura, Općina Tinjan 81.870 eura, Ministarstvo turizma i sporta 184.130 eura
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena sva potrebna projektna dokumentacija: glavni projekt i prateća dokumentacija

Oznaka i naziv projekta	P6 - Kuća orgulja
Mjesto provedbe projekta	LOKACIJA: Sveti Lovreč Pazenatički
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	OPIS I SVRHA PROJEKTA: Glavni cilj projekta je valorizacija i popularizacija bogate orguljske baštine na području Istarske županije, koja bi bila prezentirana na interaktivni i multimedijalni način. Sam objekt nalazit će se unutar povijesne zgrade u ulici Kontrada u starogradskoj jezgri Svetog Lovreča. Osim izložbene i edukativne svrhe, u Kući orgulja postojat će i segment prezentacije lovrečke povijesti te konferencijska sala. Cijeli će prostor biti obogaćen i apartmanom u potkrovlju koji će služiti za ugošćavanje gostiju Općine i/ili Županije, pogotovo glazbenici i umjetnici.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti
Nositelj projekta	Istarska županija i Općina Sveti Lovreč
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak krajem 2025. godine, dovršetak u listopadu 2028. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Građevinska dozvola izdana je 12.12.2025., u prvoj polovini 2026. očekuje se provedba javne nabave za radove, a početak izvođenja do kraja 2026. Završetak radova očekuje se sredinom 2027, a opremanje krajem 2027. i početkom 2028.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	500.000,00 EUR Općina Sveti Lovreč financira projektnu dokumentaciju, dok će se rekonstrukcija zgrade i infrastrukturna obnova financirati u omjeru 80% Istarska županija i 20% Općina Sveti Lovreč.
Status izrade potrebne dokumentacije	otpisano Pismo namjere s Istarskom županijom. Ishodovana je građevinska dozvola s datumom 12.12.2025.

Oznaka i naziv projekta	P7 - Biciklistički centar Rakotule
Mjesto provedbe projekta	LOKACIJA: Rakotule, Općina Karojba
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	OPIS I SVRHA PROJEKTA: Pretvaranje postojećeg doma u Rakotulama u biciklistički centar koji će uključivati mogućnost najma običnih i e-bicikla, smještajni kapacitet, mogućnost popravka i jednmostavan objekt hrane i pića. Lokacija je izabrana s obzirom na blizinu Parenzane i nepostojanje sličnih objekata u okolini.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti
Nositelj projekta	Općina Karojba
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak sredinom 2026. godine, dovršetak u listopadu 2028. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Dovršetak planske dokumentacije (sredina 2026.), Zatvaranje financijske konstrukcije (do kraja 2026.), provođenje javne nabave (prvi kvartal 2027.), izgradnja i opremanje (do kraja 2027.)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	922.000,00 EUR Očekivano 20% Općina, 80% vanjski izvori.
Status izrade potrebne dokumentacije	Planska dokumentacija je u izradi.

Oznaka i naziv projekta	P8 - Projekt uređenja prostora Zat kaštela u Žminju
Mjesto provedbe projekta	Žminj, Zat kaštela
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Predmet ovog projekta je uređenje javnog prostora društvene namjene „Zat kaštela“ u Žminju, na k.č. 13753, te neizgrađenom sjevernom dijelu k.č. *2 i k.č. *1/1. Obuhvat zahvata čini sjeverni dio nekadašnjeg kaštela, čije su građevinske strukture srušene, te plato sa sjeverne strane obodnog zida kaštela.Uz prezentaciju gabarita kaštela, projektom je predviđena obnova podne obloge, ugradnja urbane opreme, klupa i rasvjete, te instalacijskih priključaka za povremena i privremena javna okupljanja u prostoru Zat kaštela.Analizom postojećih načina korištenja prostora „Zat kaštela“, utvrđeno je nekoliko osnovnih modela: - Ponedjeljak – petak, manji intenzitet, igra vrtićke djece tijekom dana, u hladovini stabala, uz manji intenzitet večernjeg korištenja prostora za boravak i druženje - Subota – veći intenzitet večernjeg korištenja prostora za boravak i druženje - Bartulja – veliki intenzitet, glavna pozornica, te šanku u centru prostora - Festival pašte – sajmeni tip događanja, štandovi raspršeni po prostoru - Ljetno kino, „Armonike zat kaštela“, Čakavski sabor i sl. – sjedenje, manji šank bočno - Biciklijada, koncerti, manja događanja – pozornica, te manji šank bočno
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	1. Razvoj turističke infrastrukture i konkurentnosti - Provedbom mjera obnove osigurava se dugoročna održivost lokacije. Time se ostvaruje doprinos strateškim ciljevima destinacije vezanima uz očuvanje kulturne baštine. Projekt pridonosi i stvaranju kvalitetnijeg i ugodnijeg prostora za posjetitelje i lokalnu zajednicu, što jača kulturnu i turističku ponudu destinacije u skladu s načelima održivog razvoja.
Nositelj projekta	Općina Žminj
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	kraj 2026. početak 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Projekt prijavljen na natječaj Ministarstva kulture RH, čekaju se rezulatiti natječaja. Dalje faze su nalaženje financiranja, javna nabava i izvođenje radova.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Ministarstvo kulture RH i Općina Žminj, procijenjena vrijednost 383.000,00 EUR
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen izvedbeni projekt